

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

63. aastakäik

23. detsember 2020

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2020/2184, 16. detsember 2020, olmevee kvaliteedi kohta (uuesti sõnastatud) ⁽¹⁾ 1

II Muud kui seadusandlikud aktid

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD

- ★ Nõukogu otsus (EL) 2020/2185, 18. detsember 2020, Euroopa Liidu ja Hondurase Vabariigi vahelise metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitleva vabatahtliku partnerluslepingu liidu nimel allkirjastamise kohta 63

OTSUSED

- ★ Nõukogu otsus (EL) 2020/2186, 17. detsember 2020, Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepinguga loodud ühiskomitees seoses liidu esindajate õigustega seotud töökorraldusega 65
- ★ Nõukogu otsus (EL) 2020/2187, 22. detsember 2020, Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses transpordiühenduse 2021. aasta eelarve vastuvõtmisega 73

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2020/2188, 22. detsember 2020, millega muudetakse ühismeedet 2008/851/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist operatsiooni Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks	74
---	----

Parandused

★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1672 (mis käsitleb liitu toodava või liidust välja viidava sularaha kontrolli ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1889/2005) parandus (ELT L 284, 12.11.2018)	79
★ Nõukogu 21. septembri 2020. aasta otsuse (ÜVJP) 2020/1312 (millega muudetakse otsust 2013/798/ÜVJP Kesk-Aafrika Vabariigi vastu suunatud piiravate meetmete kohta) parandus (ELT L 308, 22.9.2020)	80

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2020/2184,**16. detsember 2020,****olmevee kvaliteedi kohta****(uuesti sõnastatud)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ⁽²⁾toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiivi 98/83/EÜ ⁽⁴⁾ on korduvalt oluliselt muudetud ⁽⁵⁾. Kuna kõnealusesse direktiivi on vaja teha uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) Direktiivis 98/83/EÜ sätestati õigusraamistik, millega kaitstakse inimeste tervist olmevee saastatusest tuleneva kahjuliku mõju eest, tagades olmevee tervislikkuse ja puhtuse. Käesoleva direktiivi eesmärk peaks olema sama ning sellega tuleks parandada kõigi inimeste juurdepääsu sellisele veele kogu liidus. Selleks on tarvis sätestada liidu tasandil miinimumnõuded, millele selleks eesmärgiks mõeldud vesi peaks vastama. Liikmesriigid peaksid võtma vajalikud meetmed tagamaks, et olmevees ei esineks mikroorganisme ja parasiite ega aineid sellisel arvul või sellises koguses, mis teatud juhtudel kujutavad võimalikku ohtu inimeste tervisele, ning et vesi vastaks kõnealustele miinimumnõuetele.

⁽¹⁾ ELT C 367, 10.10.2018, lk 107.⁽²⁾ ELT C 361, 5.10.2018, lk 46.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 28. märtsi 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 23. oktoobri 2020. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 15. detsembri 2020. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).⁽⁴⁾ Nõukogu 3. novembri 1998. aasta direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta (EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32).⁽⁵⁾ Vt VI lisa A osa.

- (3) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast on tarvis välja jätta looduslik mineraalvesi ja raviotstarbeline vesi, kuna looduslik mineraalvesi on reguleeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/54/EÜ⁽⁶⁾ ja raviotstarbeline vesi on reguleeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/83/EÜ⁽⁷⁾. Direktiivis 2009/54/EÜ käsitletakse nii looduslikku mineraalvett kui ka allikavett, kuid käesoleva direktiivi kohaldamisalast tuleks välja jätta üksnes looduslik mineraalvesi. Direktiivi 2009/54/EÜ artikli 9 lõike 4 kolmanda lõigu kohaselt peaks allikavesi vastama käesolevale direktiivile ning mikrobioloogiliste nõuete osalt peaks allikavesi vastama direktiivile 2009/54/EÜ. Pudelitesse või mahutitesse villitud ja müümiseks mõeldud või toidu tootmiseks, valmistamiseks või töötlemiseks kasutatav olmevesi peaks reeglina vastama käesoleva direktiivi nõuetele kuni nõuetele vastavuse hindamise kohani, nimelt kraanini, ning pärast nimetatud kohta tuleks seda käsitleda toiduna vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 178/2002,⁽⁸⁾ kui see on mõeldud inimestele tarvitamiseks või kui on mõistlik eeldada, et seda tarvitavad inimesed.

Lisaks peaks olema võimalik välistada käesoleva direktiivi kohaldamine toidukäitlejatele, kellel on oma veeallikas ja kes kasutavad seda spetsiifilistel ärilistel eesmärkidel, kui nad järgivad asjaomaseid, eelkõige ohuanalüüsiga seotud kohustusi ja kriitiliste kontrollpunktide põhimõtet ning asjaomaste liidu toidualaste õigusaktide kohaseid parandusmeetmeid. Toidukäitlejad, kellel on oma veeallikas ning kes tegutsevad veekäitlejatena, peaksid järgima käesolevat direktiivi samamoodi nagu teised veekäitlejad.

- (4) Õigust veele käsitleva Euroopa kodanikualgatuse (edaspidi „Right2Water-algatus“) järeldest lähtuvalt korraldas komisjon kogu liitu hõlmava avaliku konsultatsiooni ning õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) raames direktiivi 98/83/EÜ hindamise. Selle tulemusena selgus, et nimetatud direktiivi teatavaid sätteid on vaja ajakohastada. Kindlaks määrati neli täiustamist vajavat valdkonda, nimelt kvaliteedipõhiste parameetrite väärtuste loetelu, riskipõhise käsitluse vähene kasutamine, tarbijate teavitamist käsitlevad ebatäpsed sätted ning olmeveega kokku puutuvate materjalide heakskiitmise süsteemide lahknevused ja mõju, mida see võib avaldada inimeste tervisele. Lisaks määratleti Right2Water-algatuse raames selge probleemina asjaolu, et osal elanikkonnast, eelkõige tõrjutud rühmadel, puudub juurdepääs olmeveele ja selle tagamine on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kestliku arengu tegevuskava 2030 kestliku arengu eesmärkide 6. eesmärgist tulenev kohustus.

Samuti ilmnas, et ei olda kuigivõrd teadlikud veeleketest, mis tulenevad alainvesteeringutest veetaristu hooldamisse ja uuendamisse – asjaolu, millele juhiti tähelepanu ka Euroopa Kontrollikoja 5. juuli 2017. aasta eriaruandes nr 12/2017 „Joogiveedirektiivi rakendamine: vee kvaliteet ja kättesaadavus Bulgaarias, Ungaris ja Rumeenias on paranenud, kuid vajadus investeeringute järele on endiselt märkimisväärt“.

- (5) 2017. aastal korraldas Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) Euroopa piirkondlik büroo direktiiviga 98/83/EÜ kehtestatud parameetrite ja parameetrite väärtuste loetelu üksikasjaliku läbivaatamise, et teha kindlaks, kas loetelu on vaja kohendada tehnika ja teaduse arenguga. Läbivaatamise tulemuste kohaselt tuleks kontrollida soolestiku patogeene ja *Legionellat* ning lisada tuleks kuus keemilist parameetrit või parameetrirühma. Nelja uue parameetri või parameetrirühma puhul kuuest tuleks muudest viimastest teaduslikest arvamustest ja ettevaatusprintsipist lähtudes kehtestada WHO ettepanekuga võrreldes rangemad parameetrite väärtused, mille järgimine on siiski teostatav. Ühe uue parameetri puhul tuleks vähendada esindavate ainete arvu ning kohandada parameetri väärtust. WHO tegeleb endiselt kroonilisalduse piirnormi läbivaatamisega ning seetõttu tuleks enne väärtuse rangemaks muutmist kohaldada 15-aastast üleminekuperioodi. Lisaks soovitas WHO kaaluda endokriinfunktsiooni kahjustava kolme esindusliku ühendi puhul võrdlusaluste kehtestamist, et hinnata endokriinfunktsiooni kahjustavate ühendite esinemissagedust ja vajadusel nende töötlemise tõhusust, kasutades bisfenool A puhul väärtust 0,1 µg/l, nonüülfenooli puhul 0,3 µg/l ning beeta-östriadioli puhul 1 ng/l.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/54/EÜ loodusliku mineraalvee kasutamise ja turustamise kohta (ELT L 164, 26.6.2009, lk 45).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ inimtervishoiu kasutatavate ravimite käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

Euroopa Toiduohutusamet 2015. aasta arvamusele tuginedes otsustati siiski, et üks neist kolmest ühendist, bisfenool A, tuleks lisada käesolevasse direktiivi tervisepõhise parameetri väärtusega 2,5 µg/l. Lisaks tuleks nonüülfenool ja beeta-östriadool kanda jälgimisnimekirja, mille komisjon käesoleva direktiivi alusel koostab.

- (6) Plii puhul soovitas WHO jääda kehtiva parameetri väärtuse juurde, kuid märkis, et pliisisaldus peaks olema võimalikult väike. Seepärast peaks olema võimalik säilitada praegune väärtus 10 µg/l veel 15 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva. Hiljemalt üleminekuperioodi lõpuks tuleks plii parameetri väärtuseks kehtestada 5 µg/l. Kuna majades ja muudes hoonetes olevad torud on jätkuvalt probleemiks ning nende väljavahetamise nõudmiseks ei pruugi liikmesriikidel olla alati vajalikke volitusi, peaks lisaks eeltoodule jääma väärtus 5 µg/l soovituslikuks tarbimiskoha jaotussüsteemidega seotud kohustuste puhul. See-eest tuleks käesoleva direktiivi kohaselt lubatud kõigi olmeveega kokku puutuvate uute materjalide puhul kehtestada väärtuseks kraanist väljumisel 5 µg/l sõltumata sellest, kas neid kasutatakse veevarustussüsteemis või tarbimiskoha jaotussüsteemis.
- (7) Selleks et võtta arvesse üldsuse kasvavat muret seoses olmevees ilmnevate ühendite, näiteks endokriinfunktsiooni kahjustavad ühendite, ravimite ja mikroplasti mõjuga inimeste tervisele olmevee kaudu ning tegeleda veevarustusahelas ilmnevate uute ühenditega, tuleks käesolevasse direktiivi lisada jälgimisnimekirja mehhanism. Jälgimisnimekirjade mehhanism võimaldab kasvavatele muredele dünaamiliselt ja paindlikult reageerida. Samuti võimaldab see võtta järelmeetmeid juhul, kui saadakse uusi teadmisi kõnealuste ilmnevate ühendite mõju kohta inimeste tervisele ning kõige asjakohasemate seireviiside ja -meetodite kohta. Olmevee jälgimisnimekirjade mehhanism on osa reageeringust erinevatele asjakohastele liidu valdkondlikele poliitikasuundadele, mis on paika pandud komisjoni 11. märtsi 2019. aasta teatistes „Euroopa Liidu strateegiline lähenemisviis ravimitele keskkonnas“, komisjoni 7. novembri 2018. aasta teatistes „Endokriinfunktsiooni kahjustavaid kemikaale käsitlev põhjalik Euroopa Liidu raamistik“ ja nõukogu 26. juuni 2019. aasta järeldustes „Liidu keskkonnasäästlike kemikaalide poliitika strateegia“.
- (8) Samuti soovitas WHO kolme parameetri väärtust leevendada ja viis parameetrit direktiiviga 98/83/EÜ kehtestatud parameetrite ja parameetrite väärtuste loetelust välja jätta. Kõiki kõnealuseid muudatusi ei peeta siiski vajalikuks, sest komisjoni direktiiviga (EL) 2015/1787 (*) kehtestatud riskipõhine käsitlus võimaldab veekäitlejatel jätta teatavatel tingimustel parameeter seiratavate parameetrite loetelust välja. Töötlemismeetodid kõnealuste parameetrite väärtuste saavutamiseks on juba kasutusele võetud.
- (9) Käesoleva direktiiviga kehtestatud parameetrite väärtused põhinevad olemasolevatel teaduslikel andmetel ja ettevaatusprintsibil ning kõnealused väärtused on valitud tagamaks, et olmevett oleks võimalik ohutult tarbida kogu elu jooksul, ning et seega oleks tagatud tervisekaitse kõrge tase.
- (10) Tuleks saavutada tasakaal nii mikrobioloogiliste kui keemiliste riskide vältimises; sel eesmärgil ning parameetrite väärtuste edaspidist muutmist silmas pidades tuleks olmevee suhtes kohaldatavate parameetrite väärtuse kehtestamisel tugineda tervisekaitsenõuetele ning riskianalüüsi meetodile.
- (11) Indikaatorparameetritel ei ole otsest mõju rahvatervisele. Need on siiski olulised vahendina, mille abil teha kindlaks, kuidas toimivad olmevee tootmise ja jaotamise rajatised, ning hinnata vee kvaliteeti. Need parameetrid võivad aidata tuvastada veetöötlemise puudusi ning neil on oluline roll tarbijate usalduse suurendamisel ja säilitamisel kvaliteetse vee vastu. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama selliste parameetrite seire.

(*) Komisjoni 6. oktoobri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1787, millega muudetakse nõukogu direktiivi 98/83/EÜ (olmevee kvaliteedi kohta) II ja III lisa (ELT L 260, 7.10.2015, lk 6).

- (12) Kui see on vajalik inimeste tervise kaitsmiseks oma territooriumil, tuleks seada liikmesriikidele kohustus kehtestada ettevaatusprintsipiist lähtuvalt I lisas nimetatud täiendavate parameetrite väärtused.
- (13) Ohutu olmevesi ei tähenda mitte üksnes seda, et selles puuduvad kahjulikud mikroorganismid ja ained, vaid ka seda, et see sisaldab teatavas koguses looduslikke mineraale ja keemilisi elemente, pidades silmas, et demineraliseeritud vee või sellise vee, mis sisaldab väga vähe selliseid keemilisi elemente nagu kaltsium ja magneesium, pikaajaline tarbimine võib inimeste tervist kahjustada. Teatav kogus nimetatud mineraale on hädavajalik ka tagamaks, et olmevesi ei oleks agressiivne ega söövitav, ning selleks, et parandada sellise vee maitset. Kaaluda võiks nimetatud mineraalide miinimumsisaldust pehmendatud või demineraliseeritud vees, võttes arvesse kohalikke tingimusi.
- (14) Direktiivis 98/83/EÜ on ennetavaid ohutuse kavandamise ja riskipõhise käsitluse elemente võetud arvesse piiratud määral. Riskipõhise käsitluse esimesed elemendid võeti kasutusele 2015. aastal direktiiviga (EL) 2015/1787, et võimaldada liikmesriikidele erandite tegemist kehtestatud seireprogrammide, tingimustel et korraldatakse usaldusväärne riskide hindamine, mis põhineks Maailma Terviseorganisatsiooni suunistel joogivee kvaliteedi kohta (edaspidi „WHO suunist“). WHO suunist, millega kehtestatakse veeohutuskavadel põhinev lähenemisviis, sealhulgas väikestele kogukondadele, koos standardiga EN 15975-2, milles käsitletakse joogiveevarustuse kindlust, on rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtted, millel olmevee tootmine ja varustus ning sellise vee seire ja parameetrite analüüs põhineb. Kõnealused põhimõtted tuleks käesolevas direktiivis säilitada.
- (15) Selle tagamiseks, et direktiiviga (EL) 2015/1787 kehtestatud riskipõhise käsitluse elemendid ei piirduks seirega, et kasutada aega ja ressursse oluliste riskidega tegelemisele ning kulutõhusate meetmete võtmisele seoses reostusallikaga ja vältida asjasse mittepuutuvate probleemidega seotud analüüse ja jõupingutusi, on asjakohane võtta kasutusele veeohutuse täielik riskipõhine käsitlus, mis hõlmab kogu veevarustusahelat, alates valgalast, veevõtust, töötlemisest, säilitamisest, jaotamisest kuni nõuetele vastavuse hindamise kohani. Kõnealune käsitlus peaks põhinema omandatud teadmistel ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ⁽¹⁰⁾ alusel võetud meetmetel ning võtma konstruktiivsemalt arvesse kliimamuutuste mõju veevarudele. Riskipõhine käsitlus peaks koosnema kolmest osast. Esiteks veevõtukohtade valgaladega seotud riskide hindamisest (edaspidi „olmevee veevõtukohtade valgalade riskihindamine ja riskijuhtimine“) vastavalt WHO suunistele ja veeohutuskavasid käsitlevale käsiraamatule. Teiseks veekäitleja võimalusest kohandada seiret vastavalt peamistele riskidele ja võtta vajalikke meetmeid veevarustusahelas alates veevõtust, vee töötlemisest, säilitamisest kuni jaotamiseni kindlaks tehtud riskide juhtimiseks (edaspidi „veevarustussüsteemi riskihindamine ja riskijuhtimine“). Kolmandaks hindamisest, milles käsitletakse tarbimiskoha jaotussüsteemidest tulenevaid selliseid võimalikke riske nagu *Legionella* või plii (edaspidi „tarbimiskoha jaotussüsteemi riskihindamine“), keskendudes eelkõige prioriteetsetele tarbimiskohtadele. Hindamisprotsessid tuleks regulaarselt läbi vaadata muu hulgas sellistele ohtudele reageerimiseks, mis tulenevad kliimaga seotud äärmuslikest ilmastikunähtustest, teadaolevatest inimtegevuse muutustest veevõtupiirkonnas ja veeallikaga seotud juhtumitest. Riskipõhine käsitlus peaks tagama pideva teabevahetuse pädevate asutuste ja veekäitlejate vahel.
- (16) Selleks et vähendada selliste veekäitlejate halduskoormust, kes tarnivad ööpäevas keskmiselt 10 m³ kuni 100 m³ vett või teenindavad 50 kuni 500 inimest, peaks liikmesriikidel olema võimalus vabastada need veekäitlejad veevarustussüsteemi riskihindamise läbiviimisest tingimustel, et toimub käesoleva direktiivi kohane korrapärane seire. Reisijaid vedavate vett magestavate merelaevade puhul tuleks viia riskipõhist käsitlust ellu vastavalt nendega seotud piirangutele. Liidu lipu all sõitvad merelaevad järgivad rahvusvahelistes vetes sõitmisel rahvusvahelist õigusraamistikku. Tuleks tagada, et eelistatakse kehtivaid rahvusvahelisi norme või rahvusvahelistes vetes viibivate laevade suhtes kohaldatavaid üksikasjalikumaid ja rangemaid rahvusvaheliselt tunnustatud standardeid, näiteks Ameerika Ühendriikide tervishoiuteenistuse väljatöötatud laevade sanitaarprogrammi.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

- (17) Veevõtukohtade valgalade riskihindamisel ja riskijuhtimisel tuleks riskihindamist viia läbi terviklikult ning eelkõige peaks pöörama tähelepanu olmevee tootmiseks vajaliku töötlemistaseme vähendamisele, näiteks olmeveevõtuks kasutatavate veekogumite saastumist või saastumisohtu põhjustavate survetegurite vähendamise abil. Selleks peaksid liikmesriigid kirjeldama veevõtukohtade valgalasid ning tegema kindlaks ohud ja ohtlikud olukorrad, mis võivad vee kvaliteeti halvendada, näiteks kõnealuste valgaladega seotud võimalikud saasteallikad.

Kui see on vajalik ohtude kindlaks tegemiseks, peaksid liikmesriigid tegema selliste saasteainete seiret, mida nad peavad oluliseks, näiteks nitraadid, pestitsiidid või ravimid, mis on kindlaks määratud vastavalt direktiivile 2000/60/EÜ, või mida on tarvis seirata nende loodusliku esinemise tõttu veevõtupiirkonnas, nagu arseeni puhul, või veekäitlejatelt saadud teabe põhjal, näiteks toorvee konkreetse parameetri kontsentratsiooni äkilisel suurenemisel. Kui olmeveeks kasutatakse pinnavett, peaksid liikmesriigid pöörama riskihindamisel erilist tähelepanu mikroplastile ja endokriinfunktsiooni kahjustavatele ainetele, näiteks nonüülfenoolile ja beeta-östradioolile, ning vajaduse korral nõudma, et veekäitlejad jälgiksid neid ning teisi jälgimisnimekirja kantud parameetreid, kui neid peetakse inimeste tervisele ohtlikuks, ning vajaduse korral töötleksid neid vastavalt. Tuginedes veevõtukohtade valgalade riskihindamisele, tuleks olmevee kvaliteedi kaitsmiseks võtta haldusmeetmeid, et ennetada ja kontrollida kindlaks tehtud riske. Kui liikmesriik leiab ohu ja ohtlike olukordade kindlaks tegemisel, et parameeter ei esine veevõtukohtade valgaladel näiteks seetõttu, et aine ei esine põhjaveekogumites või pinnaveekogumites, peaks see liikmesriik teavitama asjaomaseid veekäitlejaid ning tal peaks olema võimalik lubada neil selle parameetri seiresagedust vähendada või eemaldada see parameeter kontrollitavate parameetrite loetelust ilma veevarustus-süsteemi riskihindamist tegemata.

- (18) Direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt on nõutav, et liikmesriigid määraksid kindlaks olmeveevõtuks kasutatavad veekogumid, seiraksid neid ning võtaksid vajalikud meetmed hoidmaks ära nende kvaliteedi halvenemist, et vähendada olmeveeks sobiva vee tootmiseks vajalike puhastustoimingute ulatust. Kohustuste dubleerimise ärahoidmiseks peaksid liikmesriigid ohtude ja ohtlike olukordade kindlaks tegemisel kasutama direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 7 ja 8 või muude asjakohaste liidu õigusaktide kohaseid olemasolevaid seiretulemusi, mis kajastavad valgalade olukorda. Kui aga seiretulemusi ei ole, tuleks sisse seada asjakohaste parameetrite, ainete või saasteainete seire, et aidata kirjeldada valgalasid ja hinnata võimalikke riske. Seire tuleks sisse seada kohalikkude olukorda ja saasteallikaid arvesse võttes.

- (19) Käesoleva direktiiviga olmevee kvaliteedi hindamiseks kehtestatud parameetrite väärtused peavad olema täidetud kohas, kus vesi väljub kraanist, mida tavaliselt kasutatakse olmevee jaoks. Samas võib olmevee kvaliteeti mõjutada tarbimiskoha jaotussüsteem. WHO märgib, et liidus põhjustab kõigist veega levivatest patogeenidest suurimat tervisekahju *Legionella*. See kandub edasi soojaveesüsteemide kaudu ja levib sissehingamisel, näiteks duši all pesemise käigus. Seega on bakteri levik selgelt seotud tarbimiskoha jaotussüsteemiga. Ühepoolse kohustuse kehtestamine kõigi avalike ja eravalduste hõlmamiseks kõnealuse patogeeni seirega oleks ebamõistlikult kulukas ja seepärast on probleemiga tegelemiseks sobivam kinnistusese jaotussüsteemi riskihindamine. Lisaks võiks selle raames hinnata võimalikke riske, mis tulenevad olmeveega kokku puutuvatest toodetest ja materjalidest. Seega peaks tarbimiskoha jaotussüsteemi riskihindamine hõlmama muu hulgas seire fokuseerimist liikmesriikide poolt kindlaks määratud prioriteetsetele tarbimiskohtadele, näiteks haiglad, tervishoiuasutused, vanadekodud, lastehoiuasutused, koolid, haridusasutused, majutusasutused, restoranid, baarid, spordi- ja kaubanduskeskused, vaba

aja veetmise, meelelahutus- ja näitusekeskused, karistusasutused ja kämpingud, ning tarbimiskoha jaotussüsteemist ja sellega seotud toodetest ja materjalidest tulenevate riskide hindamist. Kõnealusest riskihindamisest lähtudes peaksid liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed tagamaks muu hulgas, et rakendatakse asjakohaseid kontrolli- ja haldusmeetmeid näiteks haiguspuhangute korral, mis on kooskõlas WHO suunistega, ning et nende ainete migratsioon ehitustoodetest, mis võivad olla kahjulikud, ei ohusta inimeste tervist.

- (20) Töötlemise, seadmete ja materjalide kvaliteedi tagamist käsitlevate direktiivi 98/83/EÜ sätetega ei suudetud luua olmeveega kokku puutuvate toodete ühtseid hügieeninõudeid. Seega kiidetakse tooteid heaks riigi tasandil ning igas liikmesriigis kohaldatakse erinevaid nõudeid. Sellest tulenevalt on tootjatel keeruline ja kulukas turustada oma tooteid kogu liidus ning see on kulukas ka liikmesriikidele. Seetõttu on tarbijatel ja veekäitlejatel raske teada, kas tooted vastavad tervishoiunõuetele. Käesoleva direktiiviga ühtlustatud miinimumnõuete kehtestamine olmeveega kokku puutuvatele materjalidele aitab saavutada tervisekaitse ühtlase taseme kogu liidus ning aitab kaasa siseturu paremale toimimisele. Lisaks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/1020⁽¹⁾ sätestatud üldine kogu liitu hõlmav toodete turujärelevalve mehhanism, mille eesmärk on tagada, et liidu turul tehakse kättesaadavaks üksnes nõuetele vastavad tooted, mis tagavad selliste avalike huvide kõrgetasemelise kaitse nagu üldine tervis ja ohutus, töötervishoid ja tööohutus, tarbijakaitse, keskkonnakaitse ja avalik julgeolek. Kõnealuses määruses on sätestatud, et kui võetakse vastu uued liidu ühtlustamisõigusaktid, siis täpsustatakse nendes, kas määrust (EL) 2019/1020 kohaldatakse ka nende õigusaktide suhtes. Selleks et tagada võimalus võtta nõuetekohaseid turujärelevalvemeetmeid toodete suhtes, mis ei ole juba hõlmatud määrusega (EL) 2019/1020, kuid mida käesolev direktiiv mõjutaks, oleks asjakohane näha ette selle määruse kohaldamine nende toodete suhtes.
- (21) Olmeveega kokku puutuvad materjalid võivad vee kvaliteeti mõjutada sellega, et ained, mis võivad olla kahjulikud, satuvad vette, soodustades mikroobide teket või mõjutades vee lõhna, värvi või maitset. Direktiivi 98/83/EÜ hindamise tulemusel selgus, et töötlemise, seadmete ja materjalide kvaliteedi tagamist käsitlevad sätted lubasid liigset õiguslikku paindlikkust, mille tagajärjel kujunesid kogu liidus välja erinevad riiklikud süsteemid olmeveega kokku puutuvate materjalide heakskiitmiseks. Seetõttu tuleks kehtestada konkreetsemad minimaalsed hügieeninõuded materjalidele, mis on mõeldud kasutamiseks olmevee võtmisel, töötlemisel, säilitamisel või jaotamisel uutes rajatistes või olemasolevates rajatistes, mida remonditakse või ehitatakse ümber, või tagamaks, et need ei seaks otse ega kaudselt ohtu inimeste tervist, ei kahjustaks vee värvi, lõhna ega maitset, ei soodustaks mikroobide teket vees ega leostaks vette saasteaineid koguses, mis on kavandatud eesmärki silmas pidades vajalikust suurem. Sel eesmärgil tuleks käesolevas direktiivis sätestada spetsiifilised minimaalsed hügieeninõuded materjalidele, kehtestades lähteainete, koostiste ja koostisosade katse- ja heakskiitmisetoodika, lubatud lähteainete, koostiste ja koostisosade Euroopa nimekirjad, meetodid ja menetlused lähteainete, koostiste ja koostisosade lisamiseks lubatud lähteainete, koostiste ja koostisosade Euroopa nimekirjadesse ja lähteainete, koostiste ja koostisosade nimekirja lisamise läbivaatamiseks, ning Euroopa nimekirjades olevate lubatud lähteainete, koostiste või koostisosade kombinatsioonidest valmistatud tootes kasutatud valmismaterjalide katse- ja heakskiitmisemenetlused ja meetodid.

Et mitte pärssida innovatsiooni, peaks komisjon tagama, et kõnealused menetlused on proportsionaalsed ning nendega ei koormataks põhjendamatult ettevõtjaid, eelkõige väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid. Sellised menetlused tuleks võimalikult suures ulatuses viia kooskõlla kehtivate tooteid käsitlevate liidu õigusaktidega, et vältida topeltkoormust, mis kohustaks ettevõtjaid viima sama toote puhul läbi eri vastavushindamisi.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.6.2019, lk 1).

- (22) Lubatud ainete Euroopa nimekirjad on lähteainete, koostiste ja koostisosade nimekirjad, mis on koostatud materjalitüübi – orgaanilised materjalid, sideained, metallmaterjalid, emailid ning keraamilised või muud anorgaanilised materjalid – alusel, mida on lubatud kasutada materjalide tootmiseks ja kõnealused nimekirjad peaksid hõlmama, kui see on asjakohane, kõnealuste lähteainete, koostiste ja koostisosade kasutustingimusi ja migratsiooni piirnorme. Lähteaine, koostise või koostisosa lisamiseks lubatud ainete Euroopa nimekirja tuleks teha lähteaine koostise või koostisosa, asjakohaste lisandite ja eeldatavate reaktsioonisaaduste ja ettenähtud kasutamise korral tekkivate lagunemissaaduste riskihindamine. Taotleja või riigi ametiasutuse tehtaval riskihindamisel tuleks käsitleda terviseriske, mida võimalik migratsioon halvimates eeldatavates kasutustingimustes ja toksilisus võivad põhjustada. Olmeveega kokku puutuvast tootes kasutatava valmismaterjali ohutuse tagamiseks tuleks lubatud ainete Euroopa nimekirjas sätestada asjakohasel juhul riskihindamise alusel lähteaine, koostise või koostisosade spetsifikatsioonid ning lähteaine, võimalike lisandite ja reaktsioonisaaduste või komponentide kasutuspiirangud, koguselised piirangud ja migratsiooni piirnormid.

Esimeste lubatud ainete Euroopa nimekirjade, riiklike lubatud lähteainete, koostiste ja koostisosade nimekirjade ja muude liikmesriigi sätete kehtestamiseks tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006⁽¹²⁾ alusel asutatud Euroopa Kemikaaliametile teha kättesaadavaks meetodid, mille alusel kõnealused riiklikud nimekirjad ja sätted kehtestati, ning kaasnevad riskihinnangud iga lähteaine, koostise ja koostisosa kohta. Euroopa Kemikaaliamet peaks selle põhjal esitama komisjonile soovitusel koondnimekirjade kohta. Selleks et komisjon saaks nimekirjad 15 aasta jooksul pärast vastuvõtmist läbi vaadata, peaks Euroopa Kemikaaliamet esimestesse lubatud ainete Euroopa nimekirjadesse kuuluvad ained, koostised ja koostisosad aegsasti läbi vaatama ja esitama nende kohta arvamuse. Lubatud ainete Euroopa nimekirjade ajakohastamiseks peaks Euroopa Kemikaaliamet esitama arvamusi lähteainete, koostiste ja koostisosade lisamise ja väljajätmise kohta.

- (23) Selleks et aidata kaasa toodete ühetaolisele katsetamisele käesoleva direktiivi nõuetele vastavuse kontrollimiseks, peaks komisjon taotlema Euroopa Standardikomiteelt olmeveega kokku puutuvate toodete ühtlustatud katse- ja hindamisstandardite koostamist. Lubatud ainete Euroopa nimekirjade koostamisel ja ajakohastamisel peaks komisjon tagama, et kõik õigusaktid ja standardimisvolitused, mille ta võtab vastu muude liidu õigusaktide kohaselt, on kooskõlas käesoleva direktiiviga.
- (24) Lisaks tuleks hiljemalt üheksa aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise tähtpäeva käesoleva direktiiviga kehtestatud süsteemi toimimine läbi vaadata, et hinnata, kas inimeste tervis on kogu liidus kaitstud ja kas olmeveega kokku puutuvate heakskiidetud materjalist koosnevate toodete osas on siseturu toimimine nõuetekohaselt tagatud. Lisaks tuleks hinnata, kas sellel teemal oleks tarvilik esitada veel mõni seadusandlik ettepanek, võttes eelkõige arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 1935/2004⁽¹³⁾ ja (EL) nr 305/2011⁽¹⁴⁾ hindamiste tulemust.
- (25) Olmeveega kokku puutuvad tooted peaksid koosnema käesoleva direktiivi kohaselt heakskiidetud materjalist või materjalide kombinatsioonist. Käesolevas direktiivis käsitletakse siiski üksnes toodetes kasutatavate materjalide ja ainete tervise- ja hügieeniaspekte seoses nende mõjuga olmevee kvaliteedile ning lõpptoodete vastavuskontrolli ja kvaliteedikontrollinorme. Käesolevas direktiivis ei sätestata muid nõudeid, näiteks reegleid selle kohta, kuidas väljendada toote tulemusnäitajaid või struktuurse ohutuse reegleid, mida võidakse reguleerida või mis tulenevad

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1935/2004 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/590/EMÜ ja 89/109/EMÜ (ELT L 338, 13.11.2004, lk 4).

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määrus (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ (ELT L 88, 4.4.2011, lk 5).

liidu ühtlustamisõigusaktidest, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustest (EL) nr 305/2011 või (EL) 2016/426 ⁽¹⁵⁾. Käesoleva direktiiviga ühtlustatud tervise- ja hügieeniriskide aspektide ning liidu ühtlustamisõigusaktides käsitletud ohutus- või muude riskiaspektide koosseksisteerimine ei põhjusta vastuolusid juhul, kui käesoleva direktiiviga ja liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud riskid ei kattu. Määruse (EL) nr 305/2011 ja käesoleva direktiivi vahel on võimalik vastuolu, kuna määruse (EL) nr 305/2011 I lisas on ehitustööde ühe põhinõudena loetletud „ohtlike ainete ja joogiveele muul viisil negatiivset mõju avaldavate ainete eraldumise“ vältimine. Sellist kattumist ei teki aga juhul, kui määruse (EL) nr 305/2011 alusel ei anta standardimisvolitust olmeveega kokku puutuvate toodete tervishoiu- ja hügieeniaspektide kohta.

- (26) Olmeveega kokku puutuvate materjalidega seoses on vaja tagada käesoleva direktiivi tehniliste, teaduslike ja halduslike aspektide puhul tõhus liidu tasandi otsuste tegemine, koordineerimine ja juhtimine. Euroopa Kemikaaliamet peaks täitma olmeveega kokku puutuvate materjalide lähteainete ja koostiste hindamisega seotud käesolevas direktiivis kindlaksmääratud ülesandeid. Seega peaks määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 76 lõike 1 punkti c kohaselt loodud Euroopa Kemikaaliamenti riskihindamise komitee hõlbustama arvamuste esitamise abil Euroopa Kemikaaliametile käesoleva direktiiviga antud teatavate ülesannete täitmist.
- (27) Selleks et saavutada vee kõlblikkus olmeveeks, võib toorvee töötlemisel kasutada veepuhastuskemikaale ja filtreerimisvahendeid. Kuid veepuhastuskemikaalid ja filtreerimisvahendid võivad mõjutada olmevee ohutust. Seega peaksid olmevee töötlemise ja desinfitseerimise protseduurid tagama tõhusate, turvaliste ja nõuetekohaselt käideldud veepuhastuskemikaalide ja filtreerimisvahendite kasutamise, et hoida ära kahjustav mõju tarbijate tervisele. Veepuhastuskemikaale ja filtreerimisvahendeid on vaja seetõttu hinnata nende omaduste, hügieeninõuete ja puhtuse alusel ning neid ei tohiks kasutada rohkem kui see on hädavajalik, et hoida ära ohtu inimeste tervisele. Veepuhastuskemikaalid ja filtreerimisvahendid ei tohiks soodustada mikroobide teket, välja arvatud kavatsuslikult, näiteks mikroobse denitrifikatsiooni soodustamiseks.

Liikmesriigid peaksid kindlustama veepuhastuskemikaalide ja filtreerimisvahendite kvaliteedi tagamise, piiramata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 528/2012 ⁽¹⁶⁾ kohaldamist, ning kasutama olemasolu korral Euroopa standardeid. On äärmiselt oluline tagada, et iga olmeveega kokku puutuv toode, samuti keemiliste reaktiivide ja filtreerimisvahendite konteinerid, kannaksid turule laskmisel selgelt loetavat ja kustumiskindlat märgistust, mis teavitab tarbijaid, veekäitlejaid, paigaldajaid, ametiasutusi ja reguleerivaid asutusi, et toodet tohib kasutada kokkupuutes olmeveega. Lisaks lubatakse liikmesriikidel kooskõlas määrusega (EL) nr 528/2012 piirata või keelata biotsiidide kasutamist elanikkonna joogiveega varustamisel, sealhulgas isikliku veevarustuse puhul.

- (28) Selleks et vähendada olmevee võimalikku pliisisaldust, võib tarbimiskoha jaotussüsteemi pliist valmistatud osad alati välja vahetada, eelkõige kui remonditakse või ehitatakse ümber olemasolevaid rajatisi. Pliist osad tuleks asendada materjalidega, mis vastavad olmeveega kokku puutuvate materjalide miinimumnõuetele, mis on sätestatud käesolevas direktiivis. Liikmesriigid peaksid asendamise kiirendamiseks kaaluma ja vajaduse korral võtma meetmeid olemasolevates tarbimiskoha jaotussüsteemides pliist valmistatud osade väljavahetamiseks, kui see on majanduslikult ja tehniliselt teostatav.

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/426, mis käsitleb küttegaasi põletavaid seadmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/142/EÜ (ELT L 81, 31.3.2016, lk 99).

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

- (29) Iga liikmesriik peaks tagama seireprogrammide koostamise, et kontrollida olmevee vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Suurema osa käesoleva direktiivi kohasest seirest teevad veekäitlejad. Veekäitlejatele tuleks võimaldada teatavat paindlikkust seoses parameetritega, mille üle nad veevarustussüsteemi riskihindamise ja riskijuhtimise jaoks seiret teostavad. Kui parameetrit ei tuvastata, peaks veekäitlejatel olema võimalik vähendada seiresagedust või loobuda parameetri seirest täielikult. Veevarustussüsteemi riskihindamist ja riskijuhtimist tuleks teha enamiku parameetrite puhul. Siiski tuleks rea põhiparameetrite suhtes alati kohaldada spetsiifilist miinimumsagedusega seiret. Käesolevas direktiivis sätestatakse seiresagedus eelkõige vastavuskontrolli eesmärgil ja operatiivseiret käsitlevaid sätteid on vähe. Vee nõuetekohase töötlemise tagamiseks võib osutuda vajalikuks täiendav operatiivseire. Täiendav operatiivseire peaks toimuma veekäitlejate äranägemisel. Sellega seoses võiksid veekäitlejad juhinduda WHO suunistest ja veeohutuskavasid käsitlevast käsiraamatust.
- (30) Riskipõhise käsitluse peaksid kasutusele võtma kõik veekäitlejad, sealhulgas väikesed veekäitlejad, arvestades seda, et direktiivi 98/83/EÜ hindamise tulemusena selgus, et just väikestel veekäitlejatel esines riskipõhise käsitluse rakendamisel puudusi, mis olid kohati seotud tarbetute seiretoimingute kulukusega. Riskipõhise käsitluse rakendamisel tuleks arvesse võtta turvalisusega seotud probleeme.
- (31) Käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuete mittevastavuse korral peaks asjaomane liikmesriik viivitamata välja uurima selle põhjuse ning võtma niipea kui võimalik vajalikke parandusmeetmeid tarnitud vee kvaliteedi taastamiseks. Kui veevarustus kujutab endast võimalikku ohtu inimeste tervisele, tuleks veega varustamine keelata või selle kasutamist piirata. Lisaks peaksid liikmesriigid mikrobioloogiliste ja keemiliste parameetritega seotud väärtuste miinimumnõuete täitmata jätmise korral käsitleda seda kui võimalikku ohtu inimeste tervisele, välja arvatud juhul, kui täitmata jätmist peetakse tühiiseks. Kui olmevee kvaliteedi taastamiseks on vajalikud parandusmeetmed, eelistatakse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 191 lõikele 2 meetet, mis likvideerib probleemi põhjuse selle tekkimise kohas.
- (32) Liikmesriikidel tuleks lubada teatud tingimustel ja piisavalt põhjendatud asjaoludel jätkata käesolevast direktiivist erandite tegemist ning selleks on vaja kehtestada erandite tegemiseks sobilik raamistik, tingimusel, et need erandid ei kujuta endast võimalikku ohtu inimeste tervisele ning asjassepuutuva piirkonna olmeveevarustust ei ole võimalik muude mõistlike vahenditega säilitada. Erandid peaksid piirduma erijuhtudega. Direktiivi 98/83/EÜ kohaselt liikmesriikide poolt tehtud erandeid, mis käesoleva direktiivi ülevõtmise tähtajal endiselt kehtivad, tuleks kohaldada kuni erandi kehtivuse lõpuni ja pikendada vastavalt käesolevale direktiivile üksnes siis, kui teist erandit ei ole veel tehtud.
- (33) Vastavalt WHO soovitudele kutsus komisjon oma 19. märtsi 2014. aasta teatises „Euroopa kodanikualgatus „Vesi ja kanalisatsioon on inimõigus! Vesi on avalik hüve, mitte kaup!“ liikmesriike üles tagama kõigile elanikele juurdepääs minimaalsele veevarustusele. Samuti kohustus komisjon parandama „keskkonnapoliitika kaudu jätkuvalt kogu elanikkonna juurdepääsu puhtale joogiveele“. See on kooskõlas kestliku arengu 6. eesmärgiga ja sellega seotud sihiga „tagada kõikidele inimestele üldine ja õiglane juurdepääs ohutule ja taskukohasele joogiveele“. Nende vee kvaliteedi ja kättesaadavusega seotud juurdepääsuaspektide käsitlemiseks ja osana vastusest *Right2Water*-algatusele ning selleks, et aidata rakendada Euroopa sotsiaalõiguste samba 20. põhimõtet, mille kohaselt „igal inimesel on õigus saada juurdepääs kvaliteetsetele esmatähtsatele teenustele, sealhulgas veele“, peaksid liikmesriigid tegelema veele juurdepääsuga seotud probleemidega riigi tasandil, kuid samas tuleks neile jätta teatav kaalutlusruum otsustada, milliseid meetmeid täpselt rakendatakse. Seda tuleks teha meetmete kaudu, mille eesmärk on parandada kõigi inimeste juurdepääsu olmeveele, eelkõige paigaldades avalikesse kohtadesse väli- ja sisetingimustes kasutatavad seadmed, kui see on tehniliselt teostatav, ning seda võiks teha ka meetmete kaudu, mille eesmärk on propageerida kraanivee tarbimist, näiteks julgustades tasuta olmevee pakkumist haldusasutustes ja üldkasutatavates hoonetes või siis tasuta või odava olmevee pakkumist restoranide, sööklate ja toitlustusteenuste klientidele.

- (34) Liit ja liikmesriigid on oma pädevuste piires võtnud endale kohustuse saavutada kestliku arengu eesmärgid, tunnistades samas, et kohustus jälgida nende eesmärkide saavutamise suunas tehtud edusamme riiklikul, piirkondlikul ja ülemaailmsel tasandil ja need läbi vaadata, lasub eelkõige liikmesriikidel. Mõned kestliku arengu eesmärgid ning õigus veele ei kuulu liidu keskkonnapoliitika ega ka liidu sotsiaalpoliitika alla, mis on oma olemuselt piiratud ja täiendav. Pidades küll silmas liidu pädevuse piire, on siiski asjakohane tagada, et liikmesriikide jätkuv pühendumus tagada õigus veele on kooskõlas käesoleva direktiiviga, järgides samas subsidiaarsuse põhimõtet. Seoses sellega teevad liikmesriigid praegu märkimisväärsed jõupingutusi, et parandada juurdepääsu olmeveele. Lisaks on inimeste tervise kaitsmise veemajanduse parandamise ja veega seotud haiguste vähendamise kaudu seadnud eesmärgiks nii ÜRO Euroopa Majanduskomisjon kui ka WHO piirkondlik büroo, mis on loodud Euroopa 1992. aasta piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ning kasutamise konventsiooni vee ja tervise protokollil tarbeks, mille osaliseks mitmed liikmesriigid on. Liikmesriigid võivad toetuda nimetatud protokollil raames koostatud juhenddokumentidele, et hinnata poliitilist tausta ja olemasolevat olukorda seoses juurdepääsuga veele ning määrata kindlaks vajalikud meetmed, et parandada kõigi võrdset juurdepääsu olmeveele.
- (35) Euroopa Parlament nõudis oma 8. septembri 2015. aasta resolutsioonis Euroopa kodanikualgatuse „Right2Water“ järelemeetmete kohta,⁽¹⁷⁾ et „liikmesriigid peaksid pöörama erilist tähelepanu ühiskonna haavatavate rühmade vajadustele“. Samuti teadvustati komisjoni 2. aprilli 2014. aasta teatises „Aruanne romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate ELi raamistiku rakendamise kohta“ ja nõukogu 9. detsembri 2013. aasta soovitusel romade tõhusaks integratsiooniks liikmesriikides võetavate meetmete kohta selliste vähemuskultuuride nagu romade ja *traveller*ide eriolukorda, sõltumata sellest, kas nad on paiksed või mitte, eelkõige nende puudulikkude juurdepääsu olmeveele. Üldist konteksti silmas pidades on asjakohane, et liikmesriigid pööravad erilist tähelepanu haavatavatele ja tõrjutud rühmadele, võttes vajalikke meetmeid, et nende rühmade juurdepääsu olmeveele parandada. Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust kõnealuseid rühmi kindlaks määrata, oleks oluline, et need rühmad hõlmaksid põgenikke, rändrahvaste kogukondi, kodutuid ja selliseid vähemuskultuure nagu romad ja *traveller*id, sõltumata sellest, kas nad on paiksed või mitte. Kõnealused juurdepääsu parandamise meetmed, mille üle otsustavad liikmesriigid ise, võivad hõlmata näiteks alternatiivsete veevarustussüsteemide (näiteks individuaalsete veetöötlemisseadmete) pakkumist, vee pakkumist mahutist (näiteks veokid ja tsisternid) ning laagritele vajaliku taristu loomist.
- (36) Et suurendada tarbijate teadlikkust vee tarbimise mõjust, tuleks esitada neile teave hõlpsasti kättesaadaval kujul, näiteks arvetel või nutirakenduste kaudu, kus näidatakse aastas tarbitud veekogus, tarbimiskõikumised ja võrdlus keskmise leibkonna tarbimisega, kui selline teave on veekäitleja käsutuses, ning olmevee liitrihind, mis võimaldaks võrrelda selle hinda pudelivee hinnaga.
- (37) Seitsmendas keskkonnaalases tegevusprogrammis aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“⁽¹⁸⁾ nõutakse, et üldsusele oleks riigi tasandil kättesaadav selge keskkonnateave. Direktiiviga 98/83/EÜ oli ette nähtud üksnes passiivne juurdepääs teabele, mis tähendab, et liikmesriigid pidid tagama ainult teabe kättesaadavuse. Need sätted tuleks seega asendada, et tagada tarbijatele ajakohastatud teabe kättesaadavus internetis kasutajasõbralikul ja kohandatud viisil. Samuti peaks tarbijatel olema võimalik taotleda juurdepääsu kõnealusele teabele muul viisil, kui see on põhjendatud.
- (38) Ajakohane teave, mida tuleb käesoleva direktiivi kohaselt anda, peaks sisaldama seireprogrammide tulemusi, teavet kasutatud veetöötlemis- ja desinfitseerimisviiside kohta, teavet inimeste seisukohalt oluliste parameetrite ületamise kohta, ajakohast teavet veevarustussüsteemi riskihindamise ja riskijuhtimise kohta, nõuandeid, kuidas vähendada veetarbimist ja kuidas hoida ära seisvast veest tingitud terviseriske, ning samuti täiendavat teavet, mis võib üldsusele kasulik olla, näiteks teave selliste näitajate kohta nagu rauasisaldus, vee karedus ja mineraalide sisaldus, millest sageli sõltub tarbijate hinnang kraaniveele. Tarbijate huvile veega seotud küsimuste vastu tuleks reageerida ka andes neile taotluse korral juurdepääs kättesaadavatele varasematele seiretulemuste ja parameetrite ületamisega seotud andmetele.

⁽¹⁷⁾ ELT C 316, 22.9.2017, lk 99.

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsus nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 171).

- (39) Veekäitlejate kohta, kes tarnivad vähemalt 10 000 m³ ööpäevas või teenindavad vähemalt 50 000 inimest, peaks tarbijatele olema internetis kättesaadav ka lisateave muu hulgas toimivuse tõhususe, lekkemäärade, omandistruktuuri ja tariifistruktuuri kohta.
- (40) Tarbijate parem teadlikkus olulisest teabest ja suurem läbipaistvus aitab tõsta elanike usaldust neile tarnitava vee ja osutatavate veeteenuste vastu, ning sellega peaks kaasnema kraanivee laialdasem kasutamine joogiveena, mis võiks aidata vähendada plasti kasutamist ja plastprügi kogust ning kasvuhoonegaaside heidet, ja avaldada positiivset mõju kliimamuutuste leevendamisele ja keskkonnale üldiselt.
- (41) Tänu seiremeetodite paranemisele on lekkemäärad muutunud üha nähtavamaks. Veetaristu tõhususe parandamiseks, sealhulgas selleks, et vältida olmevee nappide ressursside ülekasutamist, peaksid kõik liikmesriigid hindama veelekete taset ja neid teatava künnise ületamisel vähendama.
- (42) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ⁽¹⁹⁾ eesmärk on tagada liikmesriikides juurdepääsuõigus keskkonnateabele vastavalt keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise 1998. aasta Århusi konventsioonile⁽²⁰⁾ (edaspidi „Århusi konventsioon“). Århusi konventsioon hõlmab ulatuslikke kohustusi, mis on seotud nii keskkonnateabe taotluspõhise kättesaadavaks tegemisega kui ka keskkonnateabe aktiivse levitamisega. Ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ⁽²¹⁾ kohaldamisala on lai ja hõlmab ruumiandmete, sealhulgas mitmesuguste keskkonnaküsimustega seotud andmetike jagamist. On oluline, et käesoleva direktiivi sätted, mis on seotud teabe kättesaadavuse ja andmevahetuslaste kokkulepetega, täiendaksid eelnimetatud direktiive ega looks eraldiseisvat õiguslikku süsteemi. Seega ei tohiks käesoleva direktiivi sätted, mis käsitlevad üldsuse teavitamist ja rakendamise seirega seotud teavet, piirata direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist.
- (43) Direktiivis 98/83/EÜ ei sätestatud väikeste veekäitlejate aruandluskohustusi. Selle probleemi lahendamiseks ning pidades silmas vajadust rakendamist ja nõuetele vastavust käsitleva teabe järele, tuleks võtta käesoleva direktiiviga kasutusele uus süsteem, mille kohaselt liikmesriigid peavad koostama, ajakohastama ning komisjonile ja Euroopa Keskkonnaametile kättesaadavaks tegema üksnes asjakohaseid andmestikud, näiteks parameetrite väärtuste ületamise ja teatava tähtsusastmega juhtumite kohta. See peaks tagama, et halduskoormus jääb kõigi üksuste jaoks võimalikult väikeseks. Tagamaks, et eksisteeriks üldsuse juurdepääsu, aruandluse ja ametiasutuste vahelise andmevahetuse taristu, peaksid liikmesriigid andmekirjelduste kehtestamisel lähtuma direktiivist 2007/2/EÜ ja selle rakendusaktidest.
- (44) Liikmesriikide esitatud andmed on lisaks vastavuskontrollile hädavajalikud ka selleks, et komisjon saaks jälgida ja hinnata käesolevat direktiivi seoses püstitatud eesmärkide saavutamise, mis on aluseks käesoleva direktiivi edaspidisele hindamisele vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe⁽²²⁾ punktile 22. Seda konteksti silmas pidades on vaja asjakohaseid andmeid, mis võimaldaks paremini hinnata käesoleva direktiivi tõhusust, mõjusust, asjakohasust ja liidu lisaväärtust, mistõttu on vaja tagada sobivad aruandlusmehhanismid, mida saaks samuti kasutada direktiivi tulevastel hindamistel.
- (45) Institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punkti 22 kohaselt peaks komisjon käesolevat direktiivi hindama teatava ajavahemiku jooksul pärast selle ülevõtmiseks kehtestatud tähtpäeva. Hindamine peaks põhinema saadud kogemustel ja käesoleva direktiivi rakendamise käigus kogutud andmetel, kõigil olemasolevatel WHO soovitusel ning asjaomastel teadus-, analüütilistel ja epidemioloogilistel andmetel.

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

⁽²⁰⁾ ELT L 124, 17.5.2005, lk 4.

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

⁽²²⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (46) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige on käesoleva direktiivi eesmärk edendada tervishoiu, üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kättesaadavuse, keskkonnakaitse ja tarbijakaitsega seotud põhimõtteid.
- (47) Käesoleva direktiivi tõhusus ja selle eesmärk kaitsta inimeste tervist liidu keskkonnapoliitika kontekstis eeldavad, et füüsilised ja juriidilised isikud ning asjakohasel juhul nende poolt nõuetekohaselt loodud organisatsioonid saaksid kohtumenetluses käesolevale direktiivile tugineda ning et liikmesriikide kohtud saaksid võtta käesolevat direktiivi arvesse liidu õiguse osana, muu hulgas selleks, et vaadata vajaduse korral läbi liikmesriigi ametiasutuse otsused. Lisaks tuleneb Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõttest, et isikute liidu õigusest tulenevate õiguste kohtulik kaitse on liikmesriikide kohtute ülesanne. Lisaks kohustab ELi lepingu artikli 19 lõige 1 liikmesriike nägema ette tulemusliku õiguskaitse tagamist liidu õigusega hõlmatud valdkondades.

Eriti kehtib see direktiivi puhul, mille eesmärk on kaitsta inimeste tervist olmevee saastatuse kahjuliku mõju eest. Lisaks eeltoodule peaks üldsusel olema vastavalt Århusi konventsioonile juurdepääs õiguskaitsele, et aidata kaitsta iga inimese õigust elada keskkonnas, kus on tagatud inimese tervis ja heaolu. Nõukogu otsusega (EL) 2018/881 ⁽²³⁾ taotleti komisjonilt 30. septembriks 2019 uuringu läbiviimist ning kui see on uuringu tulemuste põhjal asjakohane, 30. septembriks 2020 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1367/2006 ⁽²⁴⁾ muutmise ettepaneku esitamist, et käsitleda Århusi konventsiooni nõuetele vastavuse komitee järeldusi asjas ACCC/C/2008/32. Komisjon esitas uuringu nimetatud tähtajaks ja märkis oma 11. detsembri 2019. aasta teatises Euroopa roheline kokkuleppe kohta, et ta „kaalub Århusi määruse läbivaatamist, et parandada keskkonda mõjutavate otsuste õiguspärasuse pärast muret tundvate kodanike ja valitsusväliste organisatsioonide juurdepääsu ELi tasandi haldus- ja kohtulikule kontrollile“. On oluline, et komisjon võtaks meetmeid ka selleks, et parandada kõigi liikmesriikide kodanike ja valitsusväliste organisatsioonide juurdepääsu õiguskaitsele liikmesriikide kohtutes.

- (48) Käesoleva direktiivi kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada leketestade jaoks künnised, määrata kindlaks vastavushindamismenetlus olmeveega kokku puutuvate toodete jaoks, kehtestada menetlus lähteainete, koostiste ja koostisosade lubatud ainete Euroopa nimekirjadesse lisamise ja sealt eemaldamise taotluste esitamiseks Euroopa Kemikaaliametile, kehtestada veega kokku puutuvate toodete märgistus, kehtestada mikroplasti mõõtmise meetodika, muuta III lisa ning muuta I lisa B osas bisfenool A parameetri väärtust. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist. Lisaks on direktiivi 98/83/EÜ I lisa C osa märkuses 10 sätestatud radioaktiivsete ainete seiresageduse ja -meetodite kehtestamise nõue muutunud nõukogu direktiivi 2013/51/Euratom ⁽²⁵⁾ vastuvõtmise tõttu sisutühjaks ning tuleks seega välja jätta. Direktiivi 98/83/EÜ III lisa A osa teises lõigus sätestatud kõnealuse direktiivi muutmist käsitlev volitus ei ole enam vajalik ja tuleks seega välja jätta.

⁽²³⁾ Nõukogu 18. juuni 2018. aasta otsus (EL) 2018/881, millega palutakse komisjonil esitada uuring liidu võimaluste kohta käsitleda Århusi konventsiooni vastavuskomitee järeldusi asjas ACCC/C/2008/32 ning kui see on uuringu tulemuste põhjal asjakohane, esitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek määruse (EÜ) nr 1367/2006 muutmiseks (ELT L 155, 19.6.2018, lk 6).

⁽²⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnanähtude otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT L 264, 25.9.2006, lk 13).

⁽²⁵⁾ Nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta direktiiv 2013/51/Euratom, millega määratakse kindlaks nõuded elanikkonna tervise kaitsmiseks olmevees sisalduvate radioaktiivsete ainete eest (ELT L 296, 7.11.2013, lk 12).

- (49) Selleks et tagada käesoleva direktiivi ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised, et kehtestada lähteainete, koostiste ja koostisosade katse- ja heakskiitmisprotseduurid, lubatud lähteainete, koostiste ja koostisosade Euroopa nimekirjad, ning nendest lähteainetest, koostistest ja koostisosadest valmistatud valmismaterjalide katse- ja heakskiitmisprotseduurid ja -meetodid. Samuti tuleks komisjonile anda rakendamisolulised, et kehtestada käesoleva direktiivi rakendamist käsitleva liikmesriikide poolt esitatava ja Euroopa Keskkonnaametilt poolt koondatava teabe vorm ja esitamise üksikasjad, ning luua jälgimisnimekirjad ja neid ajakohastada. Neid olulisi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽²⁶⁾.
- (50) Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/99/EÜ ⁽²⁷⁾ kohaldamist, peaksid liikmesriigid kehtestama õigusnormid karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud riigisiseste sätete rikkumise korral, ja peaksid võtma kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (51) Selleks et veekäitlejatel oleks veevarustussüsteemi riskihindamist ja riskijuhtimist läbiviies olemas kogu teave, tuleks uute parameetrite puhul kohaldada kolmeaastast üleminekuperioodi. See võimaldab liikmesriikidel kolme aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva teha kindlaks ohud ja ohtlikud olukorrad ning edastada veekäitlejatele teavet uute parameetrite kohta ning hoida sellega ära veekäitlejate poolse ebavajaliku seire, kui kõnealuse esimese ohtude ja ohtlike olukordade kindlakstegemise käigus leitakse, et parameetrit ei ole vaja rohkem jälgida. Veekäitlejad peaksid siiski nende esimese kolme aasta jooksul viima läbi veevarustussüsteemi riskihindamise või kasutama juba olemasolevaid direktiivi (EL) 2015/1787 kohaselt läbi viidud riskihindamisi nende parameetrite suhtes, mis olid sätestatud direktiivi 98/83/EÜ I lisas, võttes arvesse, et andmed nende parameetrite kohta on käesoleva direktiivi jõustumisel juba saadaval.
- (52) Direktiivis 2013/51/Euratom on sätestatud olmevees sisalduvate radioaktiivsete ainete seire erikord. Seega ei peaks käesolevas direktiivis sätestama radioaktiivsusega seotud parameetrite väärtusi.
- (53) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, milleks on inimeste tervise kaitse ja olmeveele juurdepääsu parandamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetmete ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (54) Kohustus võtta käesolev direktiiv liikmesriigi õigusesse üle piirdub sätetega, mida on võrreldes varasemate direktiividega oluliselt muudetud. Muutmata sätete ülevõtmise kohustus tuleneb varasematest direktiividest.
- (55) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud VI lisa B osas osutatud direktiivide liikmesriigi õigusesse ülevõtmise tähtpäevadega,

⁽²⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽²⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/99/EÜ keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu (ELT L 328, 6.12.2008, lk 28).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärgid

1. Käesolev direktiiv käsitleb kõigi liidu elanike olmevee kvaliteeti.
2. Käesoleva direktiivi eesmärk on kaitsta tervisliku ja puhta olmevee tagamisega inimeste tervist olmevee saastatusest tuleneva kahjuliku mõju eest ning parandada juurdepääsu olmeveele.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „olmevesi“ –
 - a) vesi, algkujul või pärast töötlemist, mis on mõeldud joomiseks, keetmiseks, toiduvalmistamiseks ja muudeks olmeotstarveteks nii avalikes kui eravaldustes, olenemata vee päritolust ning sellest, kas veevarustus toimub jaotusvõrgu kaudu, vett antakse tsisternist või on vesi villitud pudelitesse või mahutitesse; hõlmatud on ka allikavesi;
 - b) vesi, mida toidukäitlemisettevõtja kasutab toiduks mõeldud toodete või ainete tootmiseks, töötlemiseks, säilitamiseks või turustamiseks;
- 2) „tarbimiskoha jaotussüsteem“ – torustik, tarvikud ja seadmed, mis paigaldatakse nii avalikes kui eravaldustes üldjuhul olmevee kraanide vahele ning jaotusvõrk, kuid üksnes juhul, kui need ei kuulu veekäitleja vastutusalasse tema tegevuses veekäitlejana vastavalt asjaomase riigi õigusele;
- 3) „veekäitleja“ – üksus, mis tarnib olmevett;
- 4) „prioriteetsed tarbimiskohad“ – liikmesriigi kindlaks määratud suured valdused, mis ei ole kodumajapidamised, eelkõige üldsuse kasutamiseks avatud suured valdused, kus on palju kasutajaid, kes võivad kokku puutuda veega seotud riskidega;
- 5) „toidukäitlemisettevõtja“ – toidukäitlemisettevõtja määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punkti 2 tähenduses;
- 6) „toidukäitleja“ – toidukäitleja määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punkti 3 tähenduses;
- 7) „oht“ – vees leiduv bioloogiline, keemiline, füüsikaline või radioloogiline mõjur või vee seisundi mõni muu aspekt, mis võib inimeste tervist kahjustada;
- 8) „ohtlik olukord“ – olukord, mis põhjustab või mis ei hoiä ära ohtu olmevee varustussüsteemile;
- 9) „risk“ – ohtliku olukorra tõenäosus ja tagajärgede raskus kokkuvõetult, kui olmevee varustussüsteemis peaks esinema oht ja ohtlik olukord;
- 10) „läheteaine“ – orgaaniliste materjalide või sideainete segude valmistamiseks tahtlikult lisatav aine;
- 11) „koostis“ – metalli, emaili, keraamilise või mõne muu anorgaanilise materjali keemiline koostis.

Artikkel 3

Erandid

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:
 - a) loodusliku mineraalvee suhtes, mis on direktiivis 2009/54/EÜ osutatud vastutava asutuse poolt sellisena tunnustatud ega
 - b) vee suhtes, mis on ravim direktiivi 2001/83/EÜ tähenduses.
2. Vett magestavate ja reisijaid vedavate merelaevade suhtes, mis tegutsevad veekäitlejatena, kohaldatakse üksnes käesoleva direktiivi artikleid 1–6 ning 9, 10, 13 ja 14 ning selle asjakohaseid lisasid.
3. Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta:
 - a) vee, mis on mõeldud üksnes selliseks otstarbeks, mille puhul pädevad asutused on veendunud, et vee kvaliteet asjassepuutuvate tarbijate tervist mingil viisil otseselt ega kaudselt ei mõjuta;
 - b) olmevee, mis pärineb isiklikust veevarustusest jõudlusega keskmiselt alla 10 m³ ööpäevas või mida kasutab vähem kui 50 inimest, välja arvatud juhul, kui selle veega varustamine toimub äri- või avalik-õigusliku tegevuse raames.
4. Liikmesriigid, kes on kasutanud lõike 3 punktis b nimetatud erandeid, tagavad asjassepuutuva elanikkonna teavitamise kõnealustest eranditest ning meetmetest, mida on võimalik võtta inimeste tervise kaitseks olmevee mistahes viisil saastamisest tingitud kahjuliku mõju eest. Lisaks antakse asjassepuutuvale elanikkonnale viivitamata asjakohast nõu, kui kõnealuse vee kvaliteedi tõttu on võimalik oht inimeste tervisele ilmne.
5. Liikmesriigid võivad vabastada toidukäitlejad käesoleva direktiivi kohaldamisest vee puhul, mida kasutatakse toidukäitlemisettevõttele iseloomulikel eesmärkidel, kui liikmesriigi pädevad asutused on veendunud, et vee kvaliteet ei mõjuta tarbimisvalmis toidu ohutust ja tingimusel, et nende toidukäitlejate veevarustuse puhul järgitakse asjakohaseid, eelkõige ohuanalüüsi menetluse ja kriitiliste kontrollpunktide põhimõtetega seotud kohustusi ning asjaomaste liidu toidualaste õigusaktide kohaseid parandusmeetmeid.

Liikmesriigid tagavad, et pudelitesse või mahutitesse villitava olmevee tootjad järgivad artikleid 1–5 ning I lisa A ja B osa.

I lisa A osas sätestatud miinimumnõudeid ei kohaldata aga direktiivis 2009/54/EÜ osutatud allikaveele.

6. Veekäitlejate suhtes, kes tarnivad keskmiselt alla 10 m³ ööpäevas või teenindavad alla 50 inimese äri- või avalik-õigusliku tegevuse raames, kohaldatakse üksnes käesoleva direktiivi artikleid 1–6 ning 13, 14 ja 15 ning asjakohaseid lisasid.

Artikkel 4

Üldised kohustused

1. Ilma et see mõjutaks muust liidu õigusest tulenevaid liikmesriikide kohustusi, võtavad liikmesriigid meetmeid, mis on vajalikud olmevee tervislikkuse ja puhtuse tagamiseks. Käesoleva direktiivi miinimumnõuete kohaldamisel käsitatakse olmevett tervisliku ja puhtana, kui kõik järgmised nõuded on täidetud:
 - a) vesi ei sisalda mikroorganisme ja parasiite ega aineid sellisel arvul või sellises koguses, mis kujutavad võimalikku ohtu inimeste tervisele;
 - b) vesi vastab I lisa A, B ja D osas sätestatud miinimumnõuetele;
 - c) liikmesriigid on võtnud kõik muud meetmed, mis on vajalikud artiklite 5–14 täitmiseks.

2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi rakendamiseks võetavad meetmed põhinevad ettevaatusprintsübil ning ei too otseselt ega kaudselt kaasa olmevee praeguse kvaliteedi halvenemist ega olmevee valmistamiseks kasutatavate vete saastatuse mistahes viisil suurenemist.

3. Direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt tagavad liikmesriigid, et nende territooriumil veelekete taseme ja veelekete vähendamise võimaluste hindamisel kasutatakse taristu lekkeindeksi hindamismeetodit või muud asjakohast meetodit. Hindamisel võetakse arvesse asjakohaseid rahvatervise, keskkonna-, tehnilisi ja majanduslikke aspekte ning see hõlmab vähemalt neid veekäitlejaid, kes tarnivad vähemalt 10 000 m³ ööpäevas või teenindavad vähemalt 50 000 inimest.

Hindamise tulemused edastatakse komisjonile hiljemalt 12. jaanuariks 2026.

Hiljemalt 12. jaanuariks 2028 võtab komisjon kooskõlas artikliga 21 käesoleva direktiivi täiendamise eesmärgil vastu delegeeritud õigusakti, milles sätestatakse taristu lekkeindeksil või muul asjakohasel meetodil põhinev künnis, mille ületamisel peavad liikmesriigid esitama tegevuskava. Selle delegeeritud õigusakti koostamisel kasutatakse liikmesriikide hinnanguid ja nende hinnangute alusel kindlaks määratud liidu keskmist lekkemäära.

Hiljemalt kaks aastat pärast kolmandas lõigus osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmist esitavad liikmesriigid, kelle lekkemäär ületab delegeeritud õigusaktis sätestatud künnise, komisjonile tegevuskava, milles nähakse ette lekkemäära vähendamiseks võetavad meetmed.

Artikkel 5

Kvaliteedistandardid

1. Liikmesriigid kehtestavad olmevee suhtes kohaldatavate I lisa sätestatud parameetrite väärtused.
2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaselt kehtestatud parameetrite väärtused ei tohi olla leebemad kui need, mis on sätestatud I lisa A, B, C ja D osas. I lisa C osas sätestatud parameetrite väärtused kehtestatakse üksnes seire eesmärgil ning selleks, et tagada artiklis 14 sätestatud nõuete täitmine.
3. Liikmesriik kehtestab I lisa nimetatata täiendavate parameetrite väärtused, kui seda nõuab inimeste tervise kaitse tema territooriumil või selle osas. Kehtestatud väärtused peavad vastama vähemalt artikli 4 lõike 1 punkti a nõuetele.

Artikkel 6

Nõuetele vastavuse hindamise koht

1. Artikli 5 kohaselt kehtestatud väärtused I lisa A ja B osas loetletud parameetritele peavad olema täidetud:
 - a) jaotusvõrgu kaudu antava olmevee puhul ruumi või rajatise selles paigas, kus vesi väljub üldjuhul olmevee jaoks kasutatavatest kraanidest;
 - b) tsisternist antava olmevee puhul kohas, kus vesi tsisternist väljub;
 - c) pudelitesse või mahutitesse villitud olmevee puhul villimiskohas;
 - d) toidukäitlemisettevõtja kasutatava olmevee puhul kohas, kus vett selles ettevõttes kasutatakse.

2. Käesoleva artikli lõike 1 punkti a kohaldamisalasse kuuluva olmevee puhul loetakse, et liikmesriik on oma käesolevast artiklist ning artiklist 4 ja artikli 14 lõikest 2 tulenevad kohustused täitnud, kui ta suudab tõendada, et mittevastavus artikli 5 kohaselt kehtestatud parameetrite väärtuste suhtes on tingitud tarbimiskoha jaotussüsteemist või selle hooldusest, ilma et see mõjutaks artikli 10 kohaldamist prioriteetsete tarbimiskohtade puhul.

3. Kui kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 2 ning on oht, et käesoleva artikli lõike 1 punkti a kohaldamisalasse kuuluv olmevesi ei vasta artikli 5 kohaselt kehtestatud parameetrite väärtustele, tagavad liikmesriigid sellest hoolimata, et:

- a) võetakse nõuetekohased meetmed parameetrite väärtustele mittevastavuse ohu vähendamiseks, näiteks vara omanike nõustamine võimalike parandusmeetmete alal, mida nad võivad võtta, või võetakse vajaduse korral muid meetmeid, nagu asjakohased töötlemisviisid, et vee olemust või omadusi enne selle jaotusse suunamist muuta, vähendades või likvideerides seeläbi ohu, et vesi pärast jaotusvõrgu läbimist parameetrite väärtustele ei vasta, ning
- b) asjaomaseid tarbijaid teavitatakse ja nõustatakse kõikide võimalike täiendavate parandusmeetmete alal, mida nad peaksid võtma.

Artikkel 7

Veeohutuse riskipõhine käsitus

1. Liikmesriigid tagavad, et olmeveega varustamise, olmevee töötlemise ja jaotamise suhtes kohaldatakse riskipõhist käsitlust, mis hõlmab kogu veevarustusahelat alates valgalast, veevõtust, töötlemisest, säilitamisest ja jaotamisest kuni artiklis 6 sätestatud nõuetele vastavuse hindamise kohani.

Riskipõhine käsitus sisaldab järgmisi elemente:

- a) olmevee veevõtukohtade valgalade riskihindamine ja riskijuhtimine kooskõlas artikliga 8;
- b) iga veevarustussüsteemi riskihindamine ja riskijuhtimine, mis hõlmab olmevee võtmist, töötlemist, säilitamist ja jaotamist kuni tarne lähtepunktini, mille veevõttekohad viivad läbi vastavalt artiklile 9, ning
- c) tarbimiskoha jaotussüsteemidega seotud riskihindamine vastavalt artiklile 10.

2. Liikmesriigid võivad kohandada riskipõhise käsitluse rakendamist, kahjustamata käesoleva direktiivi eesmärki seoses olmevee kvaliteedi ja tarbijate tervisega, kui esinevad eriomased piirangud, mis tulenevad geograafilistest asjaoludest, näiteks veejaotustsooni kaugusest või piiratud juurdepääsetavusest.

3. Liikmesriigid tagavad riskipõhise käsitluse rakendamiseks selge ja asjakohase vastutuse jaotuse sidusrühmade vahel viisil, mille liikmesriigid on ise kindlaks määranud. Vastutuse jaotus peab vastama liikmesriikide institutsioonilisele ja õiguslikule raamistikule.

4. Olmevee veevõtukohtade valgalade esimene riskihindamine ja riskijuhtimine tehakse esimest korda hiljemalt 12. juuliks 2027. Kõnealune riskihindamine ja riskijuhtimine vaadatakse läbi korrapäraste ajavahemike järel, mis ei ole pikemad kui kuus aastat, võttes arvesse direktiivi 2000/60/EÜ artiklis 7 sätestatud nõudeid, ning vajaduse korral neid ajakohastatakse.

5. Veevarustussüsteemi esimene riskihindamine ja riskijuhtimine tehakse esimest korda hiljemalt 12. jaanuariks 2029. Kõnealune riskihindamine ja riskijuhtimine vaadatakse läbi korrapäraste ajavahemike järel, mis ei ole pikemad kui kuus aastat, ning vajaduse korral neid ajakohastatakse.

6. Tarbimiskoha jaotussüsteemide esimene riskihindamine tehakse esimest korda hiljemalt 12. jaanuariks 2029. Kõnealune riskihindamine vaadatakse läbi iga kuue aasta tagant ning vajaduse korral seda ajakohastatakse.

7. Lõigetes 4, 5 ja 6 sätestatud tähtsajad ei takista liikmesriikidel tagamast, et meetmed võetakse nii kiiresti kui võimalik pärast riskide kindlakstegemist ja hindamist.

Artikkel 8

Olmevee veevõtukohtade valgalade riskihindamine ja riskijuhtimine

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 4–8 kohaldamist, tagavad liikmesriigid olmevee veevõtukohtade valgalade riskihindamise ja riskijuhtimise tegemise.
2. Liikmesriigid tagavad, et riskihindamine sisaldab järgmisi elemente:
 - a) veevõtukohtade valgalade kirjeldus, sealhulgas:
 - i) veevõtukohtade valgalade kindlakstegemine ja kaardistamine;
 - ii) kui kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 7 lõikega 3 on kehtestatud kaitsevööndid, siis nende kaardistamine;
 - iii) kõigi valgalal olevate veevõtukohtade geograafilised viited; kuna nende andmete puhul on ilmselt tegemist tundlike andmetega, eriti mis puudutab rahvatervist ja avalikku julgeolekut, peavad liikmesriigid tagama, et neid andmeid kaitstakse ja need edastatakse üksnes asjakohastele asutustele ja veekaitlejatele;
 - iv) veevõtukohtade valgalade maakasutuse, äravoolu ja varustamise protsesside kirjeldus;
 - b) veevõtukohtade valgalade ohtude ja ohtlike olukordade kindlakstegemine ning nende poolt olmevee kvaliteedile kujutatava võimaliku riski hindamine; hindamise käigus hinnatakse võimalikke riske, mis võivad põhjustada vee kvaliteedi halvenemist sel määral, et see võib kujutada ohtu inimeste tervisele;
 - c) veevõtukohtade valgalade pinnavee või põhjavee või mõlema või toorvee asjakohase seire järgmistest loeteludest valitud asjakohaste parameetrite, ainete või saasteainete üle:
 - i) käesoleva direktiivi I lisa A ja B osas sätestatud või artikli 5 lõike 3 kohaselt kehtestatud parameetrid;
 - ii) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/118/EÜ⁽²⁸⁾ I lisa sätestatud põhjavee saasteainete ning saasteainete ja reostuse näitajad, millele liikmesriigid on kehtestanud läviväärtused kooskõlas kõnealuse direktiivi II lisaga;
 - iii) prioriteetsed ained ja teatavad muud saasteained, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/105/EÜ⁽²⁹⁾ I lisa;
 - iv) vesikonnaspetsiifilised saasteained, mille liikmesriigid on sätestanud vastavalt direktiivile 2000/60/EÜ;
 - v) muud olmevee asjakohased saasteained, mille liikmesriigid on sätestanud käesoleva lõike punkti b alusel kogutud teabe põhjal;
 - vi) looduslikult esinevad ained, mis võivad olmevee kaudu kujutada võimalikku ohtu inimeste tervisele;
 - vii) käesoleva direktiivi artikli 13 lõike 8 alusel kehtestatud jälgimisnimekirja kuuluvad ained ja ühendid.

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel võivad liikmesriigid kasutada direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 5 ja 7 alusel kogutud teavet.

Esimese lõigu punkti b kohaldamisel võivad liikmesriigid kasutada direktiivi 2000/60/EÜ artikli 5 kohast inimtegevuse mõju ülevaadet ning kõnealuse direktiivi II lisa punktide 1.4, 1.5 ja 2.3–2.5 alusel märkimisväärse koormuse kohta kogutud teavet.

⁽²⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest (ELT L 372, 27.12.2006, lk 19).

⁽²⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas ning millega muudetakse nõukogu direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ, 86/280/EMÜ ja tunnistatakse need sejärel kehtetuks ning muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84).

Liikmesriigid valivad seire eesmärgil esimese lõigu punkti c alapunktidest i–vii välja parameetrid, ained või saasteained, mida peetakse asjakohasteks esimese lõigu punkti b alusel kindlaks tehtud ohte ja ohtlikke olukordi või lõike 3 kohaselt veekäitlejate esitatud teavet silmas pidades.

Liikmesriigid võivad esimese lõigu punktis c osutatud asjakohase seire, sealhulgas olmevee kaudu inimeste tervist kahjustada võivate uute ainete avastamise eesmärgil kasutada direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 7 ja 8 või liidu muude õigusaktide kohaselt tehtud seiret, mis on asjakohane seoses veevõtukohtade valgaladega.

3. Veekäitlejad, kes teostavad seiret veevõtukohtade valgalade või toorvee üle, peavad teavitama pädevat asutust seirataivate parameetrite, ainete või saasteainetega seotud suundumustest ja ebatavalistest numbritest või kontsentratsioonidest.

4. Vastavalt lõikele 2 teostatud riskihindamise tulemuste alusel tagavad liikmesriigid, et kindlaks tehtud riskide ennetamiseks või kontrollimiseks võetakse vastavalt vajadusele järgmisi riskijuhtimismeetmeid, alustades ennetusmeetmetest:

- a) kui see on vajalik olmevee kvaliteedi tagamiseks, määratletakse ja rakendatakse veevõtukohtade valgalade puhul lisaks direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 3 punktiga d ette nähtud või sellel alusel võetud meetmetele ka ennetusmeetmeid; vajaduse korral lisatakse need ennetusmeetmed nimetatud direktiivi artiklis 11 osutatud meetmeprogrammidesse; asjakohasel juhul tagavad liikmesriigid, et saastajad võtavad koostöös veekäitlejate ja muude asjaomaste sidusrühmadega selliseid ennetusmeetmeid kooskõlas direktiiviga 2000/60/EÜ;
- b) kui see on vajalik olmevee kvaliteedi tagamiseks, määratletakse ja rakendatakse veevõtukohtade valgalade puhul lisaks direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 3 punktiga d ette nähtud või sellele vastavalt võetud meetmetele ka leevendusmeetmeid; vajaduse korral lisatakse need leevendusmeetmed nimetatud direktiivi artiklis 11 osutatud meetmeprogrammidesse; asjakohasel juhul tagavad liikmesriigid, et saastajad võtavad koostöös veekäitlejate ja muude asjaomaste sidusrühmadega selliseid leevendusmeetmeid kooskõlas direktiiviga 2000/60/EÜ;
- c) tagatakse asjakohane seire veevõtukohtade valgalade pinnavees või põhjavees või mõlemas või toorvees sisalduvate parameetrite, ainete ja saasteainete üle, mis võivad vee tarbimisel kujutada ohtu inimeste tervisele või võivad tuua kaasa olmevee kvaliteedi langemise vastuvõetamatu tasemeni, ning mida ei ole võetud arvesse direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 7 ja 8 kohase seire teostamisel; vajaduse korral lisatakse kõnealune seire nimetatud direktiivi artiklis 8 osutatud seireprogrammidesse;
- d) hinnatakse vajadust luua või muuta direktiivi 2000/60/EÜ artikli 7 lõikes 3 osutatud põhjavee ja pinnavee kaitsevööndeid ning muid asjakohaseid vööndeid.

Liikmesriigid tagavad, et käesolevas lõikes osutatud meetmete tõhusus vaadatakse läbi asjakohaste ajavahemike järel.

5. Liikmesriigid tagavad, et veekäitlejatel ja pädevatel asutustel on juurdepääs lõigetes 2 ja 3 osutatud teabele. Eelkõige peab asjaomastel veekäitlejatel olema juurdepääs lõike 2 esimese lõigu punkti c kohase seire tulemustele.

Lõigetes 2 ja 3 osutatud teabe alusel võivad liikmesriigid:

- a) nõuda veekäitlejalt teatavate parameetrite täiendavat seiret või töötlemist;

- b) lubada veekäitlejatel veevarustussüsteemi riskihindamist tegemata vähendada parameetri seiresagedust või eemaldada parameetri artikli 13 lõike 2 punkti a kohaselt veekäitleja seirataivate parameetrite loetelust, tingimusel et
 - i) see parameeter ei ole põhiparameeter II lisa B osa punkti 1 tähenduses ning
 - ii) ei ole ühtegi tegurit, mille puhul oleks põhjust eeldada, et see võib põhjustada olmevee kvaliteedi halvenemise.
6. Kui veekäitlejal on lubatud lõike 5 teise lõigu punktis b osutatud parameetri seiresagedust vähendada või parameeter seirataivate parameetrite loetelust eemaldada, tagavad liikmesriigid kõnealuste parameetrite asjakohase seire, kui nad vaatavad läbi veevõtukohtade valgalade riskihindamist ja riskijuhtimist vastavalt artikli 7 lõikele 4.

Artikkel 9

Veevarustussüsteemi riskihindamine ja riskijuhtimine

1. Liikmesriigid tagavad, et veekäitleja teevad veevarustussüsteemi riskihindamise ja riskijuhtimise.
2. Liikmesriigid tagavad, et veevarustussüsteemi riskihindamine:
 - a) võtab arvesse artikli 8 kohaselt teostatud veevõtukohtade valgalade riskihindamise ja riskijuhtimise tulemusi;
 - b) sisaldab veevarustussüsteemi kirjeldust alates veevõtukohast, vee töötlemisest, säilitamisest ja jaotamisest kuni tarne lähtepunktini ning
 - c) hõlmab veevarustussüsteemi ohtude ja ohtlike olukordade kindlakstegemist ning kasutatava olmevee kvaliteedist inimeste tervisele tuleneva võimaliku riski hindamist, võttes arvesse kliimamuutustest, leketest ja lekkivatest torudest põhjustatud riske.
3. Liikmesriigid tagavad kooskõlas lõikega 2 tehtud riskihindamise tulemuste põhjal järgmiste riskijuhtimismeetmete võtmise:
 - a) määratletakse kontrollimeetmed veevarustussüsteemis kindlaks tehtud olmevee kvaliteeti ohustada võivate riskide ennetamiseks ja leevendamiseks ning viiakse neid meetmeid ellu;
 - b) määratletakse veevarustussüsteemi puhul lisaks käesoleva direktiivi artikli 8 lõike 4 või direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 3 kohaselt ette nähtud või võetud meetmetele kontrollimeetmed valgalade veevõtukohtadest tulenevate olmevee kvaliteeti ohustada võivate riskide leevendamiseks ning viiakse neid meetmeid ellu;
 - c) rakendatakse artikli 13 kohast varustuspõhist operatiivseire programmi;
 - d) juhul, kui olmevee ettevalmistamisel või jaotamisel kasutatakse desinfitseerimist, tagatakse desinfitseerimise tõhususe kontroll, et desinfitseerimise kõrvalsaadustest tulenev saaste oleks võimalikult väike, ilma et desinfitseerimine sellest kannataks, ning et veepuhastuskemikaalidest tulenev saaste oleks võimalikult väike ning et vette jäävad ained ei seaks ohtu artiklis 4 sätestatud üldiste kohustuste saavutamist;
 - e) kontrollitakse, kas veevarustussüsteemis kasutatavad olmeveega kokkupuutuvad materjalid, veepuhastuskemikaalid ja filtreerimisvahendid vastavad artiklite 11 ja 12 nõuetele.
4. Liikmesriigid teevad kooskõlas lõikega 2 tehtud veevarustussüsteemi riskihindamise tulemuste põhjal järgmist:
 - a) lubavad võimaldada parameetri seiresageduse vähendamist või parameetri eemaldamist seirataivate parameetrite loetelust, välja arvatud II lisa B osa punktis 1 osutatud põhiparameetrid, kui pädev asutus on veendunud, et see ei ohusta olmevee kvaliteeti;

- i) lähtuvalt parameetri toorvees esinemise sagedusest vastavalt artikli 8 lõigetes 1 ja 2 sätestatud veevõtukohtade valgalade riskihindamisele;
 - ii) kui parameeter võib tuleneda üksnes teatava töötlemisviisi või desinfitseerimismeetodi kasutamisest ning veekäitleja seda viisi või meetodit ei kasuta, või
 - iii) II lisa C osas sätestatud spetsifikatsioonide alusel;
- b) tagavad, et olmevees seirataivate parameetrite loetelu laiendatakse vastavalt artiklile 13 või nende seiresagedust suurendatakse:
- i) võttes aluseks parameetri toorvees esinemise sageduse vastavalt artikli 8 lõigetes 1 ja 2 sätestatud veevõtukohtade valgalade riskihindamisele või
 - ii) II lisa C osas sätestatud spetsifikatsioonide alusel.

5. Veevarustussüsteemi riskihindamine keskendub I lisa A, B ja C osas loetletud parameetritele, artikli 5 lõike 3 kohaselt kehtestatud parameetritele ning artikli 13 lõike 8 alusel koostatud jälgimisnimekirja kantud ainetele ja ühenditele.

6. Liikmesriigid võivad vabastada veekäitlejad, kes tarnivad ööpäevas keskmiselt 10 m³ kuni 100 m³ vett või teenindavad 50 kuni 500 inimest, veevarustussüsteemi riskihindamise ja riskijuhtimise tegemise nõuetest, kui pädev asutus on veendunud, et see ei ohusta olmevee kvaliteeti.

Kui vabastus tehakse, peavad vabastuse saanud veekäitlejad viima läbi artikli 13 kohast korrapärast seiret.

Artikkel 10

Tarbimiskoha jaotussüsteemide riskihindamine

1. Liikmesriigid tagavad tarbimiskoha jaotussüsteemide riskihindamise. Riskihindamine hõlmab järgmisi elemente:
- a) tarbimiskoha jaotussüsteemide ning seotud toodete ja materjalidega seotud võimalike riskide üldine analüüs ning selle hindamine, kas need võimalikud riskid mõjutavad vee kvaliteeti kohas, kus vesi väljub tavaliselt olmevee võtuks kasutatavast kraanist; üldine analüüs ei hõlma üksikute kinnistute analüüsi, ning
 - b) I lisa D osas loetletud parameetrite seire valdustes, kus on punkti a kohaselt tehtud üldise analüüsi käigus tuvastatud spetsiifilised riskid vee kvaliteedile ja inimeste tervisele.

Legionella või plii puhul võivad liikmesriigid otsustada keskenduda esimese lõigu punktis b osutatud seire puhul prioriteetsetele tarbimiskohtadele.

2. Kui liikmesriigid järeldavad lõike 1 esimese lõigu punkti a kohaselt tehtud üldise analüüsi alusel, et kinnistustest jaotussüsteemidest või nendega seotud toodetest või materjalidest tuleneb risk inimeste tervisele või kui lõike 1 esimese lõigu punkti b kohane seire näitab, et I lisa D osas sätestatud parameetrite väärtusi ei järgita, tagavad liikmesriigid asjakohaste meetmete võtmise I lisa D osas sätestatud parameetrite väärtustele mittevastavuse riski kõrvaldamiseks või vähendamiseks.

Legionella puhul on need meetmed suunatud vähemalt prioriteetsetele tarbimiskohtadele.

3. Selleks et vähendada tarbimiskoha jaotusega seotud riske kõigis tarbimiskoha jaotussüsteemides, tagavad liikmesriigid, et nad kaaluvad kõiki järgmisi meetmeid ja võtavad neist meetmetest asjakohased:

- a) ärgitavad avalike ja eravalduste omanikke tegema tarbimiskoha jaotusega seotud riskihindamist;

- b) teavitavad tarbijaid ning avalike ja eravalduste omanikke meetmetest, mille eesmärk on kõrvaldada või vähendada olmevee kvaliteedinormide mittetäitmise riske, mis tulenevad tarbimiskoha jaotussüsteemist;
- c) nõustavad tarbijaid olmevee tarbimise ja kasutamise tingimuste ning võimalike meetmete küsimuses, et vältida nende riskide uuesti avaldumist;
- d) propageerivad koolitusi, mis on suunatud torulukkseppadele ja muudele spetsialistidele, kes tegelevad tarbimiskoha jaotussüsteemidega ning olmeveega kokkupuutuvate materjalide ja ehitustoodete paigaldamisega;
- e) seoses *Legionellaga* tagavad, et kehtestatakse tõhusad ja riskidega proportsionaalsed kontrolli- ja haldusmeetmed võimalike haiguspuhangute ennetamiseks ja tõrjumiseks, ning
- f) rakendavad meetmeid olemasolevates kinnistussüsteemides jaotussüsteemides pliist valmistatud osade väljavahetamiseks, kui see on majanduslikult ja tehniliselt teostatav.

Artikkel 11

Minimaalsed hügieeninõuded olmeveega kokkupuutuvatele materjalidele

1. Artikli 4 kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et materjalid, mis on mõeldud kasutamiseks olmevee võtmise, puhastamise, säilitamise või jaotamisega seotud uutes rajatistes või olemasolevates rajatistes remonttööde või ümberehituse puhul ja mis puutuvad olmeveega kokku:
 - a) ei ohusta otse ega kaudselt käesolevas direktiivis sätestatud inimeste tervise kaitset;
 - b) ei kahjusta vee värvi, lõhna ega maitset;
 - c) ei soodusta mikroobide kasvu;
 - d) ei leosta vette saasteaineid koguses, mis on materjali kavandatud eesmärki silmas pidades vajalikust suurem.
2. Lõike 1 ühetaolise kohaldamise tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse V lisas sätestatud põhimõtete alusel olmeveega kokkupuutuvatele materjalidele konkreetsed minimaalsed hügieeninõuded. Rakendusaktidega kehtestatakse:
 - a) hiljemalt 12. jaanuariks 2024 nende lähteainete, koostiste ja koostisosade katse- ja heakskiitmisprotseduurid, mis kantakse lubatud lähteainete, koostiste ja koostisosade Euroopa nimekirjadesse, sealhulgas konkreetse aine või materjaliga seotud migratsiooni piirnormid ja teaduslikud eeltingimused;
 - b) hiljemalt 12. jaanuariks 2025, võttes aluseks Euroopa Kemikaaliameti poolt kokku koondatud ja kehtivuse lõpptähtpäevi sisaldavad andmed, lubatud lähteainete, koostiste ja koostisosade Euroopa nimekirjad, mis on koostatud kõikide materjaligruppide, st orgaaniliste materjalide, sideainete, metalli, emaili ning keraamiliste ja muude anorgaaniliste materjalide kohta, mis on lubatud kasutamiseks olmeveega kokkupuutuvate materjalide ja toodete tootmiseks, ning mis sisaldavad asjakohasel juhul materjalide kasutustingimusi ja migratsiooni piirnorme, mis määratakse kindlaks käesoleva lõigu punkti a alusel kehtestatud meetodika kohaselt, ning võttes arvesse lõikeid 3 ja 4;
 - c) hiljemalt 12. jaanuariks 2024 selliste tootes kasutatavate valmismaterjalide katse- ja heakskiitmisprotseduurid ja -meetodid, mis on valmistatud lubatud ainete Euroopa nimekirjadesse kantud materjalidest või sinna kantud lähteainete, koostiste ja koostisosade kombinatsioonidest, sealhulgas:
 - i) teha kindlaks vette migreerunud asjaomased testitavad ained ja muud parameetrid, näiteks hägusus, maitse, lõhn, värv, orgaanilise süsiniku üldsisaldus, aaimamatute ainete eritumine ja mikroobide kasvu soodustamine;
 - ii) vee kvaliteedi mõjurite katsemeetodid, võttes arvesse kõiki asjakohaseid Euroopa standardeid;
 - iii) katse läbimise/mitteläbimise kriteeriumid, milles võetakse muu hulgas arvesse teisenusfaktoreid ainete migratsiooniks kraanis saavutatavatel hinnangulistel tasemetel, ning kui see on asjakohane, kohaldamise ja kasutamise tingimused.

Käesolevas lõikes sätestatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 22 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Esimesed kooskõlas lõike 2 esimese lõigu punktiga b kehtestavad lubatud ainete Euroopa nimekirjad peavad muu hulgas põhinema kehtivatel liikmesriikide lubatud ainete nimekirjadel, muudel kehtivatel liikmesriigi õigusnormidel ning riskihindamistel, millest lähtuvalt liikmesriikide nimekirjad kehtestati. Seetõttu teavitavad liikmesriigid Euroopa Kemikaaliametit hiljemalt 12. juuliks 2021 kehtivatest riiklikest lubatud ainete nimekirjadest, muudest õigusnormidest ja olemasolevatest hindamisdokumentidest.

Orgaaniliste materjalide kohta koostatud lubatud lähteainete Euroopa nimekirja puhul võetakse arvesse komisjoni poolt vastavalt määruse (EÜ) nr 1935/2004 artiklile 5 koostatud loetelu.

4. Lubatud ainete Euroopa nimekirjadesse kantakse ainult need lähteained, koostised ja koostisosad, mis on kasutuseks lubatud, nagu on osutatud lõike 2 esimese lõigu punktis b.

Lubatud ainete Euroopa nimekirjad peavad sisaldama lõpptähtpäevi, mis on kehtestatud Euroopa Kemikaaliameti soovitusel alusel. Lõpptähtpäevad kehtestatakse eelkõige ainete ohtlike omaduste, läbiviidud riskihindamiste kvaliteedi ning selle põhjal, mil määral need riskihindamised on ajakohased. Lubatud ainete Euroopa nimekirjad võivad sisaldada üleminekusätteid.

Lõikes 6 osutatud Euroopa Kemikaaliameti arvamuste põhjal vaatab komisjon lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud rakendusaktid korrapäraselt läbi ja vajaduse korral ajakohastab neid, võttes arvesse uusimaid teaduse ja tehnoloogia arenguid.

Esimene läbivaatamine viiakse lõpule 15 aasta jooksul pärast esimese lubatud ainete Euroopa nimekirja kehtestamist.

Komisjon tagab, et kõik asjaomased õigusaktid või standardimisvolitused, mille ta annab muude liidu õigusaktide kohaselt, on kooskõlas käesoleva direktiiviga.

5. Ettevõtjad ja asjaomased asutused esitavad taotlused lähteainete, koostiste või koostisosade lisamiseks lubatud ainete Euroopa nimekirjadesse või sealt eemaldamiseks Euroopa Kemikaaliametile.

Komisjon võtab kooskõlas artikliga 21 vastu delegeeritud õigusaktid käesoleva direktiivi täiendamiseks, millega kehtestatakse taotluste esitamise menetlus, sealhulgas teabele esitatavad nõuded. Menetlus peab tagama, et taotlustele lisataks riskihinnangud ja et ettevõtjad ja asjaomased asutused edastaksid riskihindamiseks vajaliku teabe kindlas vormis.

6. Euroopa Kemikaaliameti riskihindamise komitee, mis on loodud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 76 lõike 1 punkti c kohaselt, annab arvamuse iga lõike 5 kohaselt esitatud taotluse kohta tähtaja jooksul, mis kehtestatakse nimetatud lõikes osutatud delegeeritud õigusaktidega. Nendes delegeeritud õigusaktidesse võib lisada ka muid menetlussätteid, mis käsitlevad taotlemiskorda ning riskihindamiskomitee ja Euroopa Kemikaaliameti arvamuste esitamist.

7. Liikmesriigid kaaluvad, kas tooted, mis on kiidetud heaks lõikes 2 sätestatud spetsiifiliste minimaalsete hügieeninõuete kohaselt, vastavad lõikes 1 sätestatud nõuetele.

Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi kohaldamiseks võib turule lasta ainult sellised olmeveega kokkupuutuvaid tooteid, milles kasutatakse käesoleva direktiivi kohaselt heakskiidetud valmismaterjale.

ELi toimimise lepingu artikli 193 kohaselt ei takista see liikmesriike võtmast rangemaid kaitsemeetmeid valmismaterjalide kasutamiseks spetsiifilistel või piisavalt põhjendatud juhtudel, eriti kui see on vajalik kohaliku toorvee eriomase kvaliteedi tõttu. Kõnealustest meetmetest teatatakse komisjonile.

Käesoleva artikliga hõlmatud toodete suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2019/1020.

8. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 21 vastu delegeeritud õigusaktid käesoleva direktiivi täiendamiseks, millega määratakse kindlaks asjakohane vastavushindamismenetlus, mida kohaldatakse käesoleva artikliga hõlmatud toodetele Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 768/2008/EÜ⁽³⁰⁾ II lisas sätestatud moodulite alusel. Kasutatava vastavushindamismenetluse kindlaksmääramisel tagab komisjon kooskõla käesoleva direktiivi artikli 1 lõikes 2 osutatud eesmärkidega, võttes samal ajal arvesse proportsionaalsuse põhimõtet. Selleks lähtub komisjon määruse (EL) nr 305/2011 V lisas sätestatud toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemist 1+ või üldjoontes samaväärsest menetlusest, välja arvatud juhul, kui see oleks ebaproportsionaalne. Juhul kui asjaomastes vastavushindamismenetlustesse on kaasatud vastavushindamisasutused, sisaldavad käesolevas lõikes osutatud delegeeritud õigusaktid ka nende määramise korda.

9. Lõikes 2 osutatud rakendusaktide vastuvõtmiseni on liikmesriikidel õigus jätta kehtima või kehtestada riigisisesed meetmed lõikes 1 osutatud koostiste spetsiifiliste minimaalsete hügieeninõuete kohta, kui need vastavad ELi toimimise lepingule.

10. Käesoleva artikli järgimise lihtsustamiseks esitab komisjon vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1025/2012⁽³¹⁾ artiklile 10 ühele või mitmele Euroopa standardiorganisatsioonile taotluse koostada olmeveega kokkupuutuvate toodete ühtlustatud Euroopa katse- ja hindamisstandardid.

11. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 21 vastu delegeeritud õigusaktid käesoleva direktiivi täiendamiseks, millega kehtestatakse ühetaolised spetsifikatsioonid olmeveega kokkupuutuvate toodete nähtavaks, selgesti loetavaks ja kustumiskindlaks märgistuseks, mida kasutatakse, et osutada toodete vastavusele käesolevale artiklile.

12. Komisjon vaatab hiljemalt 12. jaanuariks 2032, tuginedes eelkõige määruste (EÜ) nr 1935/2004 ja (EL) nr 305/2011 kohaldamisel saadud kogemustele, läbi käesolevas artiklis sätestatud süsteemi toimimise ja esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse, kas

- a) inimeste tervist on käesoleva artikliga hõlmatud küsimustes piisaval määral kaitstud kogu liidus;
- b) olmeveega kokkupuutuvate toodete siseturg toimib nõuetekohaselt;
- c) käesoleva artikliga hõlmatud küsimustes on vaja esitada veel seadusandlike ettepanekuid.

Artikkel 12

Miinimumnõuded olmeveega kokkupuutuvatele veepuhastuskemikaalidele ja filtreerimisvahenditele

1. Artikli 4 kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et olmeveega kokkupuutuvad veepuhastuskemikaalid ja filtreerimisvahendid:

- a) ei kahjustaks otse ega kaudselt käesolevas direktiivis sätestatud inimeste tervise kaitset;

⁽³⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsus nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 93/465/EMÜ (ELT L 218, 13.8.2008, lk 82).

⁽³¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

- b) ei kahjustaks vee värvi, lõhna ega maitset;
 - c) ei soodustaks tahtmatult mikroobide teket;
 - d) ei saastaks vett suuremal määral, kui see, mis on vajalik kavandatud eesmärgi saavutamiseks.
2. Käesoleva artikli nõuete rakendamiseks riiklikul tasandil kohaldatakse vastavalt artikli 4 lõiget 2.

3. Vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 ja piiramata määruse (EL) nr 528/2012 kohaldamist ning kasutades asjakohaseid Euroopa standardeid, mis käsitlevad teatavaid veepuhastuskemikaale ja filtreerimisvahendeid, tagavad liikmesriigid, et veepuhastuskemikaalide ja filtreerimisvahendite puhtus oleks kontrollitud ning nende kemikaalide ja filtreerimisvahendite kvaliteet oleks tagatud.

Artikkel 13

Seire

1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada käesoleva artikli ning II lisa A ja B osa kohane olmevee kvaliteedi korrapärane seire, kontrollimaks, et tarbijatele kättesaadav vesi vastab käesoleva direktiivi nõuetele ning eelkõige artikli 5 kohaselt kehtestatud parameetrite väärtustele. Olmevee proove tuleb võtta sellisel viisil, et need kajastaksid olemvee kvaliteeti kogu aasta lõikes.
2. Lõikes 1 sätestatud kohustuse täitmiseks kehtestatakse igasuguse olmevee jaoks seireprogrammid vastavalt II lisa A osale. Need seireprogrammid on varustuspõhised ja nendes võetakse arvesse veevõtukohtade valgalade ning veevarustussüsteemide riskihindamise tulemusi ning need koosnevad järgmistest elementidest:
- a) I lisa A, B ja C osas loetletud parameetrite seire ning artikli 5 lõike 3 kohaselt kehtestatud parameetrite seire kooskõlas II lisaga ning, kui tehakse veevarustussüsteemi riskihindamine, kooskõlas artikliga 9 ja II lisa C osaga, välja arvatud juhul, kui liikmesriik otsustab, et vastavalt artikli 8 lõike 5 teise lõigu punktile b või artikli 9 lõike 4 punktile a võib mõne neist parameetritest seiratavate parameetrite loetelust välja arvata;
 - b) I lisa D osas loetletud parameetrite seire, mis on tarbimiskoha jaotussüsteemidega seotud riskihindamisel ette nähtud artikli 10 lõike 1 punktiga b;
 - c) jälgimisnimekirja kuuluvate ainete ja ühendite seire kooskõlas käesoleva artikli lõike 8 viienda lõiguga;
 - d) seire ohu ja ohtlike olukordade kindlaks tegemiseks, nagu see on sätestatud artikli 8 lõike 2 esimese lõigu punktis c;
 - e) operatiivseire läbiviimine vastavalt II lisa A osa punktile 3.
3. Proovivõtukohad määravad kindlaks pädevad asutused ning need peavad vastama II lisa D osas sätestatud asjaomastele tingimustele.
4. Liikmesriigid peavad järgima III lisas sätestatud parameetrite analüüsi spetsifikatsioone kooskõlas järgmiste põhimõtetega:
- a) kasutada võib III lisa A osas sätestamata analüüsi meetodeid, kui on võimalik tõendada, et saadud tulemused on vähemalt sama usaldusväärsed, kui saadakse III lisa A osas sätestatud meetoditega; selleks esitatakse komisjonile kogu vajalik teave kõnealuste meetodite ja nende samaväärsuse kohta;
 - b) III lisa B osas sätestatud parameetrite puhul võib kasutada kõiki analüüsimeetodeid, mis vastavad kõnealuses lisas sätestatud nõuetele.
5. Liikmesriigid tagavad, et iga juhtumi puhul eraldi tehakse täiendavat seiret ainete ja mikroorganismide üle, mille osas ei ole parameetri väärtust artikli 5 kohaselt kehtestatud, kui on alust arvata, et neid võib esineda sellisel arvul või sellises kontsentratsioonis, mis kujutab endast võimalikku ohtu inimeste tervisele.

6. Hiljemalt 12. jaanuariks 2024 võtab komisjon kooskõlas artikliga 21 vastu delegeeritud õigusaktid käesoleva direktiivi täiendamiseks, millega kehtestatakse mikroplasti mõõtmise metoodika, eesmärgiga kanda mikroplast artikli lõikes 8 osutatud jälgimisnimekirja, kui on täidetud nimetatud lõike kohaselt sätestatud tingimused.

7. Komisjon töötab hiljemalt 12. jaanuariks 2024 välja tehnilised suunised analüütiliste meetodite kohta parameetrite alusel per- ja polüfluoritud alküülühendite „PFASid kokku“ ja „PFASide summa“ seireks, sealhulgas avastamisiipi, väärtuste ja seire jaoks võetavate analüüsiseaduste sageduse kohta.

8. Komisjon võtab vastu rakendusaktid üldsusele või teadlastekogukonnale terviseohutuse seisukohast muret tekitavaid aineid ja ühendeid, näiteks ravimeid, endokriinfunktsiooni kahjustavaid ühendeid ja mikroplasti kajastava jälgimisnimekirja (edaspidi „jälgimisnimekiri“) loomiseks ning ajakohastamiseks.

Ained ja ühendid kantakse jälgimisnimekirja, kui nende esinemine olmevees on tõenäoline ja need võivad ohustada inimeste tervist. Selles tugineb komisjon eeskätt WHO teadusuuringutele. Uue aine või ühendi nimekirja kandmine peab olema artiklite 1 ja 4 kohaselt piisaval põhjendatud.

Esimesse jälgimisnimekirja lisatakse beeta-östradiool ja nonüülfenool, võttes arvesse nende endokriinseid häireid põhjustavaid omadusi ja ohtu inimeste tervisele. Esimene jälgimisnimekiri kehtestatakse hiljemalt 12. jaanuariks 2022.

Jälgimisnimekirjas esitatakse iga aine ja ühendi suunisväärtus ja vajaduse korral võimalik analüüsimeetod, millega ei kaasne ülemääraseid kulusid.

Liikmesriigid kehtestavad nõuded jälgimisnimekirja kantud ainete ja ühendite võimaliku esinemise seireks olmevee varustusahela asjakohastes punktides.

Selleks võivad liikmesriigid võtta arvesse käesoleva direktiivi artikli 8 lõigete 1, 2 ja 3 alusel kogutud teavet ning kasutada kooskõlas direktiividega 2000/60/EÜ ja 2008/105/EÜ või mõne muu liidu asjaomase õigusakti alusel kogutud seireandmeid, et hoida ära seireandmete kattumist.

Seiretulemused lisatakse artikli 18 lõike 1 punkti b alusel koostatud andmestikesse koos artikli 8 lõike 2 esimese lõigu punkti c alusel tehtud seire tulemustega.

Kui artikli 8 lõike 2 või käesoleva lõike viienda lõigu kohaselt on leitud kõnealuseid jälgimisnimekirja kantud aineid või ühendeid koguses, mis ületab jälgimisnimekirjas esitatud suunisväärtusi, tagavad liikmesriigid, et kaalutakse kõiki järgmisi meetmeid ja võetakse asjakohaseks peetavaid meetmeid:

- a) artikli 8 lõike 4 esimese lõigu punktides a, b ja c sätestatud ennetusmeetmed, leevendusmeetmed või asjakohane seire veevõtukohtade valgalades või toorvees;
- b) veekäitlejalt kõnealuste ainete ja ühendite seire nõudmine kooskõlas artikli 8 lõike 5 teise lõigu punktiga a;
- c) veekäitlejatele esitatav nõue kontrollida, kas töötlemine on suunisväärtuse saavutamiseks piisav, ja vajaduse korral töötlemist optimeerida, ning
- d) parandusmeetmed kooskõlas artikli 14 lõikega 6, kui liikmesriigid peavad seda inimeste tervise kaitsmiseks vajalikuks.

Käesolevas lõikes sätestatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 22 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 14

Parandusmeetmed ja kasutuspiirangud

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 5 kohaselt kehtestatud parameetrite väärtustele mittevastavust uuritakse viivitamata, et teha kindlaks selle põhjus.

2. Kui artikli 4 lõikega 1 ettenähtud kohustuste täitmiseks võetud meetmetest hoolimata ei vasta olmevesi artikli 5 kohaselt kehtestatud parameetrite väärtustele ning ilma et see piiraks artikli 6 lõike 2 kohaldamist, tagavad asjaomased liikmesriigid olmevee kvaliteedi taastamiseks vajalike parandusmeetmete võtmise võimalikult kiiresti ning korraldavad meetmete elluviimise eelisjärjekorras, pidades muu hulgas silmas asjassepuutuva parameetri väärtuse ületamise määra ning sellega seotud võimalikku ohtu inimeste tervisele.

I lisa D osas esitatud parameetrite väärtustele mittevastavuse korral hõlmavad parandusmeetmed artikli 10 lõikes 3 sätestatud meetmeid.

3. Olenemata sellest, kas parameetrite väärtustele mittevastavust on esinenud või mitte, tagavad liikmesriigid, et keelatakse varustamine olmeveega, mis võib olla ohtlik inimeste tervisele, või piiratakse kõnealuse olmevee kasutamist ning võetakse muud parandusmeetmed, mis on vajalikud inimeste tervise kaitseks.

Liikmesriigid käsitlevad igasugust mittevastavust I lisa A ja B osas esitatud parameetrite väärtustele võimaliku ohuna inimeste tervisele, välja arvatud juhul, kui pädev asutus leiab, et parameetrite väärtustele mittevastavus on tühine.

4. Kui parameetrite väärtuste mittejärgimine on lõigetes 2 ja 3 kirjeldatud juhtudel käsitletav võimaliku ohuna inimeste tervisele, võtavad liikmesriigid võimalikult kiiresti kõik järgmised meetmed:

- a) teavitavad kõiki mõjutatud tarbijaid võimalikust ohust inimeste tervisele ja selle põhjustest, parameetri väärtuse ületamisest ning võetud parandusmeetmetest, sealhulgas keelavatest või kasutust piiravatest või muudest meetmetest;
- b) annavad tarbijatele vajalikku nõu vee tarbimise ja kasutamise tingimuste kohta ning ajakohastavad oma soovitusi korrapäraselt, võttes eelkõige arvesse elanikkonnarühmi, kelle puhul on suurenenud veega seotud terviseriskide oht, ning
- c) teavitavad tarbijaid kohe, kui on kindlaks tehtud, et võimalikku ohtu inimeste tervisele enam ei ole ning teatavad neile, et teenus toimib taas tavapärasel viisil.

5. Pädevad asutused või muud asjaomased organid otsustavad, milliseid meetmeid tuleb lõike 3 alusel võtta, pidades silmas võimalikke olmevee tarbimise katkestamisest või selle kasutamise piiramisest tulenevaid ohte inimeste tervisele.

6. Parameetrite väärtustele või I lisa C osas sätestatud spetsifikatsioonidele mittevastavuse korral kaaluvad liikmesriigid, kas mittevastavus kujutab ohtu inimeste tervisele. Nad võtavad parandusmeetmeid olmevee kvaliteedi taastamiseks, kui see on inimeste tervise kaitsmiseks vajalik.

Artikkel 15

Erandid

1. Põhjendatud juhtudel võivad liikmesriigid ette näha erandeid I lisa B osas sätestatud või artikli 5 lõike 3 kohaselt kehtestatud parameetrite väärtustest kuni nende poolt kindlaksmääratava maksimaalse väärtuseni, tingimusel, et erandid ei kujuta endast võimalikku ohtu inimeste tervisele ning asjassepuutuva piirkonna olmeveevarustust ei ole muul viisil võimalik mõistlike vahenditega korraldada. Erandeid võib teha ainult järgmistel juhtudel:

- a) tegemist on uue valgalaga olmevee võtmiseks;
- b) olmevee võtmise valgalal on tuvastatud uus saasteallikas või kui on äsja otsitud või leitud uusi parameetreid või
- c) olemasoleval olmevee võtmise valgalal on tekkinud ettenägematu ja erakorraline olukord, mis võib põhjustada parameetrite väärtuste ajutist piiratud ületamist.

Esimeses lõigus osutatud erandeid tehakse nii lühikeseks tähtajaks kui võimalik ning nende kehtivus ei tohi ületada kolme aastat. Erandi kehtivuse tähtaja lõpu poole korraldavad liikmesriigid läbivaatamise, et teha kindlaks, kas saavutatud edu on piisav.

Erandlike asjaolude korral võib liikmesriik teha esimese lõigu punktide a ja b suhtes teise erandi. Kui liikmesriik kavatseb teha teise erandi, edastab ta läbivaatamise tulemused koos teise erandi tegemise otsuse põhjendustega komisjonile. Teise erandi kehtivus ei tohi ületada kolme aastat.

2. Kõikides lõike 1 kohaselt tehtud erandites märgitakse järgmist:

- a) erandi tegemise põhjused;
- b) asjassepuutuv parameeter, eelnevad asjaomased seiretulemused ning erandiga lubatav maksimaalne lubatud parameetri väärtus;
- c) geograafiline piirkond, ööpäevas tarbimiseks antava vee kogus, asjassepuutuv elanikkond ning kas see mõjutab mõnda asjassepuutuvat toidukäitlejat;
- d) asjakohane seireskeem, vajadusel tihedama seiresagedusega;
- e) vajalike parandusmeetmete kava lühikokkuvõte, sealhulgas tööde ajakava ja maksumuse prognoos ning sätted ülevaatuse kohta, ning
- f) erandi kehtivusaeg.

3. Kui pädevad asutused leiavad, et parameetrite väärtusele mittevastavus on tühine ning kui artikli 14 lõike 2 alusel võetavatest meetmetest piisab probleemi kõrvaldamiseks 30 päeva jooksul, ei ole tarvis käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud teavet erandisse märkida.

Sel juhul märgivad pädevad asutused või muud asjaomased organid erandis üksnes asjassepuutuva parameetri lubatud maksimumväärtuse ning probleemi kõrvaldamiseks antud tähtaja.

4. Lõikele 3 ei tohi enam tugineda, kui veevarustuse mittevastavus mõne parameetri väärtusele on väldanud viimase 12 kuu jooksul kokku rohkem kui 30 päeva.

5. Käesolevas artiklis sätestatud erandi teinud liikmesriik tagab, et kogu kõnealusest erandist mõjutatud elanikkonda teavitatakse erandist ja selle kohaldamise tingimustest viivitamata ja kohasel viisil. Lisaks tagab liikmesriik vajadusel nende konkreetsete elanikkonnarühmade nõustamise, kellele erand võib olla eriti ohtlik.

Esimeses lõigus osutatud kohustused ei kehti lõikes 3 kirjeldatud olukorras, välja arvatud juhul, kui pädevad asutused otsustavad teisiti.

6. Käesolevat artiklit ei kohaldata olmevee suhtes, mida pakutakse pudelites või mahutites.

Artikkel 16

Juurdepääs olmeveele

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/60/EÜ artikli 9 ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist ning võttes arvesse kohalikke, piirkondlikke ja kultuurilisi väljavaateid ja tingimusi veejaotuseks, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et parandada juurdepääsu olmeveele või juurdepääs säilitada, eelkõige kaitsetute ja tõrjutud rühmade puhul, nagu liikmesriigid neid määratlevad.

Selleks teevad liikmesriigid järgmist:

- a) teevad kindlaks olmeveele juurdepääsuta või piiratud juurdepääsuga inimesed, sealhulgas kaitsetud ja tõrjutud rühmad, ning põhjused, miks juurdepääs puudub;
- b) hindavad juurdepääsu parandamise võimalusi selliste inimeste jaoks;
- c) teavitavad selliseid inimesi jaotusvõrguga ühinemise võimalustest või alternatiivsetest olmevee saamise võimalustest ning
- d) võtavad meetmeid, mida nad peavad vajalikuks ja asjakohaseks, et tagada kaitsetute ja tõrjutud rühmade juurdepääs olmeveele.

2. Et propageerida kraanist tuleva olmevee kasutamist, tagavad liikmesriigid, et avalikesse kohtadesse paigaldatakse väli- ja sisetingimustes kasutatavad seadmed, kui see on tehniliselt teostatav, tehes seda viisil, mis on proportsionaalne vajadusega kõnealuste meetmete järele, ning võttes arvesse spetsiifilisi kohalikke tingimusi, näiteks kliimat ja geograafilisi tingimusi.

Liikmesriigid võivad kraanist tuleva olmevee kasutamise propageerimiseks võtta ka järgmisi meetmeid:

- a) teadlikkuse suurendamine lähimatest väli- ja sisetingimustes kasutatavatest seadmetest;
- b) kampaaniad kodanike teavitamiseks kraanist tuleva olmevee kvaliteedist;
- c) haldusasutustes ja üldkasutatavates hoonetes olmevee pakkumise toetamine;
- d) restoranides, sööklates ning toitlustusteenuste osutamisel klientidele tasuta või odava olmevee pakkumise julgustamine.

3. Liikmesriigid tagavad, et käesolevas artiklis osutatud meetmete rakendamiseks hõlbustavad nad nende poolt vajalikuks peetava abi andmist pädevatele asutustele.

Artikkel 17

Üldsuse teavitamine

1. Liikmesriigid tagavad piisava ja ajakohase olmeveealase teabe kättesaadavuse kooskõlas IV lisaga, pidades kinni kohaldatavatest andmekaitsestandarditest.

2. Liikmesriigid tagavad, et kõik olmevee saajad saavad korrapäraselt ja vähemalt kord aastas ilma küsimata ning kõige sobivamal ja kergesti juurdepääsetaval kujul, näiteks arvetel või nutirakenduse kaudu järgmise teabe:

- a) teave olmevee kvaliteedi kohta, sealhulgas indikaatorparameetrid;
 - b) tarnitava olmevee liitri ja kuupmeetri hind;
 - c) kodumajapidamise tarbitud kogus vähemalt aasta või arveldusperioodi kohta koos kodumajapidamise aastase tarbimistrendiga, kui see on tehniliselt teostatav ja kui see teave on veekäitlejale kättesaadav;
 - d) kodumajapidamise aastase veetarbimise võrdlus keskmise kodumajapidamise tarbimisega, kui see on kohaldatav vastavalt punktile c;
 - e) link veebisaidile, kust leiab IV lisas esitatud teabe.
3. Lõiked 1 ja 2 ei piira direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist.

Artikkel 18

Teave rakendamise seire kohta

1. Ilma et see piiraks direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist, teevad liikmesriigid Euroopa Keskkonnaameti abiga järgmist:

- a) koostavad hiljemalt 12. jaanuariks 2029 andmestiku, mis sisaldab teavet meetmete kohta, mida on võetud olmeveele juurdepääsu parandamiseks ja tarbimise propageerimiseks kooskõlas artikliga 16, ning teavet olmeveele juurdepääsu omava elanikkonna osakaalu kohta, ning ajakohastavad seda iga kuue aasta järel; see ei hõlma pudelitesse ja mahutitesse villitud vett;
- b) koostavad hiljemalt 12. juuliks 2027 andmestiku, mis sisaldab artikli 8 kohaselt tehtud veevõtukohtade valgalade riskihindamise ja riskijuhtimisega seotud andmeid, ning hiljemalt 12. jaanuariks 2029 andmestiku, mis sisaldab artikli 10 kohaselt tehtud tarbimiskoha jaotussüsteemide riskihindamisega seotud andmeid, ning ajakohastavad neid andmestikke iga kuue aasta järel; andmestikud sisaldavad ka järgmisi elemente:

- i) artikli 8 lõike 2 esimese lõigu punkti a kohane teave veevõtukohtade valgalade kohta;
- ii) artikli 8 lõike 2 esimese lõigu punkti c ja artikli 10 lõike 1 esimese lõigu punkti b alusel tehtud seire tulemused ning
- iii) kokkuvõtlik teave artikli 8 lõike 4 ning artikli 10 lõigete 2 ja 3 kohaselt võetud meetmete kohta, sealhulgas teave artikli 10 lõike 3 punkti f kohaselt võetud meetmete liigi ja saavutatud edu kohta;
- c) koostavad andmestiku, mis sisaldab artiklite 9 ja 13 kohaselt kogutud seireandmeid I lisa A ja B osas kehtestatud parameetrite väärtuste ületamise korral ning teavet artikli 14 kohaselt võetud parandusmeetmete kohta, ning seejärel ajakohastavad seda kord aastas;
- d) koostavad andmestiku, mis sisaldab teavet sellistest olmeveega seotud vahejuhtumitest, millega on kaasnenud võimalik oht inimeste tervisele, olenemata sellest, kas parameetrite väärtusi ületati või mitte, ning mis kehtsid kauem kui kümme päeva järjest ja mõjutasid vähemalt 1 000 inimest, sealhulgas selliste vahejuhtumite põhjused ja artikli 14 kohaselt võetud parandusmeetmed, ning seejärel ajakohastavad seda kord aastas, ning
- e) koostavad andmestiku, mis sisaldab teavet kõigi artikli 15 lõike 1 kohaselt tehtud erandite kohta, sealhulgas artikli 15 lõikes 2 sätestatud teavet, ning seejärel ajakohastavad seda kord aastas.

Võimalusel kasutatakse esimeses lõigus osutatud andmetike esitamiseks direktiivi 2007/2/EÜ artikli 3 punktis 4 määratletud ruumiandmeteenuseid.

2. Liikmesriigid tagavad, et komisjonil, Euroopa Keskkonnaametil ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusel oleks juurdepääs lõikes 1 osutatud andmetikele.

3. Euroopa Keskkonnaamet avaldab liikmesriikide kogutud andmete põhjal kogu liitu hõlmava ülevaate ja ajakohastab seda regulaarselt või komisjoni taotlusel.

Kogu liitu hõlmav ülevaade sisaldab asjakohasel juhul väljundite, käesoleva direktiiviga saavutatud tulemuste ja mõju näitajaid, kogu liitu hõlmavaid ülevaatlikke kaarte ning liikmesriikide ülevaatearuandeid.

4. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse lõigete 1 ja 3 kohaselt esitatava teabe vorm ja üksikasjalik kord selle edastamiseks, sealhulgas üksikasjalikud nõuded lõikes 3 osutatud näitajate, kogu liitu hõlmavate ülevaatlike kaartide ja liikmesriikide ülevaatearuannete kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 22 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Liikmesriigid võivad lubada erandit käesolevast artiklist ükskõik millisel direktiivi 2007/2/EÜ artikli 13 lõikes 1 osutatud põhjusel.

Artikkel 19

Hindamine

1. Komisjon hindab käesolevat direktiivi hiljemalt 12. jaanuariks 2035. Hindamine põhineb muu hulgas järgmistel elementidel:

- a) käesoleva direktiivi rakendamisel saadud kogemused;
- b) liikmesriikide artikli 18 lõike 1 kohaselt koostatud andmestikud ning Euroopa Keskkonnaameti poolt kooskõlas artikli 18 lõikega 3 koostatud kogu liitu hõlmavad ülevaated;
- c) asjakohased teadus-, analüütilised ja epidemioloogilised andmed;
- d) WHO soovitusel, kui need on olemas.

2. Komisjon pöörab hindamisel erilist tähelepanu järgmistele aspektidele:

- a) artiklis 7 sätestatud riskipõhine käsitlus;
- b) artikli 16 sätteid olmeveele juurdepääsu kohta;

c) artikli 17 sätted ja IV lisa, mis puudutavad üldsusele esitatavat teavet.

3. Hiljemalt 12. jaanuariks 2029 ja edaspidi juhul, kui see on asjakohane, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande mikroplastist, ravimitest ja vajadusel võimalikest uutest murettekitavatest saasteainetest olmeveeallikatele tulenevate võimalike ohtude kohta ning nendega seotud võimalike asjakohaste terviseriskide kohta.

Artikkel 20

Lisade läbivaatamine ja muutmine

1. Vähemalt iga viie aasta järel vaatab komisjon I ja II lisa läbi, pidades silmas teaduse ja tehnika arengut, samuti liikmesriikide veeohutuse riskipõhist käsitlust, mis sisaldub artikli 18 kohaselt koostatud andmestikes, ning vajaduse korral esitab seadusandlikke ettepanekuid käesoleva direktiivi muutmiseks.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 21 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta vajaduse korral III lisa selle kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 21 vastu delegeeritud õigusakt, et muuta I lisa B osas esitatud bisfenool A parameetri väärtust ulatuses, mis on vajalik selle kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga, tuginedes peamiselt Euroopa Toiduohutusameti käimasolevale läbivaatamisele.

Artikkel 21

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 4 lõikes 3, artikli 11 lõigetes 5, 8 ja 11, artikli 13 lõikes 6 ning artikli 20 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 12. jaanuarist 2021. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 4 lõikes 3, artikli 11 lõigetes 5, 8 ja 11, artikli 13 lõikes 6 ning artikli 20 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtete kohaselt iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 4 lõike 3, artikli 11 lõigete 5, 8 ja 11, artikli 13 lõike 6 ning artikli 20 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavaks tegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 22***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

*Artikkel 23***Karistused**

Liikmesriigid kehtestavad karistusnormid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud riigisiseste sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste normide rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad komisjonile nendest normidest ja meetmetest hiljemalt 12. jaanuariks 2023 ning seejärel kõigist neid mõjutavatest muudatustest.

*Artikkel 24***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid kehtestavad artiklite 1–18, artikli 23 ning I–V lisa järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 12. jaanuariks 2023. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

*Artikkel 25***Üleminekuperiood**

1. Hiljemalt 12. jaanuariks 2026 võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid tagamaks, et olmevesi vastaks I lisa B osas sätestatud parameetrite väärtustele bisfenool A, kloraadi, kloriti, haloäädikhape, mikrotsütiin-LRi, PFASide kokku, PFASide summa ning uraani puhul.
2. Kuni 12. jaanuarini 2026 ei ole veekäitlejad olmevee puhul kohustatud tegema artikli 13 kohast seiret käesoleva artikli lõikes 1 osutatud parameetrite üle.

*Artikkel 26***Kehtetuks tunnistamine**

1. Direktiiv 98/83/EÜ, mida on muudetud VI lisa A osas loetletud õigusaktidega, tunnistatakse kehtetuks alates 13. jaanuarist 2023, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi seoses VI lisa B osas sätestatud direktiivide riigisisese õigusesse ülevõtmise tähtaegadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid loetakse VII lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

2. Erandeid, mille liikmesriigid on teinud vastavalt direktiivi 98/83/EÜ artikli 9 lõikele 1 ja mis on 12. jaanuaril 2023 endiselt kohaldatavad, kohaldatakse edasi kuni nende kehtivuse lõpuni. Neid võib vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 15 pikendada üksnes siis, kui teist erandit ei ole veel tehtud. Õigus taotleda komisjonilt direktiivi 98/83/EÜ artikli 9 lõike 2 kohast kolmandat erandit on jätkuvalt kohaldatav teist korda antud erandite puhul, mis on 12. jaanuaril 2021 endiselt kohaldatavad.

Artikkel 27

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 28

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 16. detsember 2020

Euroopa Parlamendi nimel
president
D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel
eesistuja
M. ROTH

I LISA

OLMEVEE KVALITEEDI HINDAMISEKS KASUTATAVATE PARAMEETRITE VÄÄRTUSTE MIINIMUMNÕUDED

A osa

Mikrobioloogilised parameetrid

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Soole enterokokid	0	arv/100 ml	Pudelitesse või mahutitesse villitud vee puhul on ühikuks arv/250 ml
<i>Escherichia coli</i> (<i>E. coli</i>)	0	arv/100 ml	Pudelitesse või mahutitesse villitud vee puhul on ühikuks arv/250 ml

B osa

Keemilised parameetrid

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Akriüülamiid	0,10	µg/l	Parameetri väärtus 0,10 µg/l näitab monomeeri jääksisaldust vees, arvutatuna lähtudes maksimaalse eraldumise spetsifikatsioonidest vastava polümeeri kokkupuutel veega.
Antimon	10	µg/l	
Arseen	10	µg/l	
Benseen	1,0	µg/l	
Benso(a)püreen	0,010	µg/l	
Bisfenool A	2,5	µg/l	
Boor	1,5	mg/l	Parameetri väärtust 2,4 mg/l kohaldatakse siis, kui asjaomase veevarustussüsteemi peamine veeallikas on magestatud vesi, või piirkondades, mille geoloogilised tingimused võivad põhjustada boori suurt sisaldust põhjavees.
Bromaat	10	µg/l	
Kaadmium	5,0	µg/l	
Kloraat	0,25	mg/l	Parameetri väärtust 0,70 mg/l kohaldatakse siis, kui olmevee desinfitseerimiseks kasutatakse sellist desinfitseerimismeetodit, mis tekitab kloraati, eelkõige kloor-dioksiidi. Liikmesriigid peaksid võimalusel püüdlema väiksema väärtuse poole, ilma et desinfitseerimine sellest kannataks. Seda parameetrit mõõdetakse üksnes selliste desinfitseerimismeetodite kasutamise puhul.
Klorit	0,25	mg/l	Parameetri väärtust 0,70 mg/l kohaldatakse siis, kui olmevee desinfitseerimiseks kasutatakse sellist desinfitseerimismeetodit, mis tekitab kloritit, eelkõige kloor-dioksiidi. Liikmesriigid peaksid võimalusel püüdlema väiksema väärtuse poole, ilma et desinfitseerimine sellest kannataks. Seda parameetrit mõõdetakse üksnes selliste desinfitseerimismeetodite kasutamise puhul.

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Kroom	25	µg/l	Parameetri väärtus 25 µg/l tuleb saavutada hiljemalt 12. jaanuariks 2036. Kuni selle kuupäevani on kroomi parameetri väärtus 50 µg/l.
Vask	2,0	mg/l	
Tsüaniid	50	µg/l	
1,2-dikloroetaan	3,0	µg/l	
Epiklorohüdiin	0,10	µg/l	Parameetri väärtus 0,10 µg/l näitab monomeeri jääksisaldust vees, arvutatuna lähtudes maksimaalse eraldumise spetsifikatsioonidest vastava polümeeri kokku puutel veega.
Fluoriid	1,5	mg/l	
Haloädikhapped (HAAs)	60	µg/l	Seda parameetrit mõõdetakse üksnes siis, kui olmevee desinfitseerimiseks kasutatakse sellist desinfitseerimismeetodit, mis võib tekitada haloädikhappeid. See on järgmise viie esindava aine summa: monokloro-, dikloro- ja trikloroädikhape ning mono- ja dibromoädikhape.
Plii	5	µg/l	Parameetri väärtus 5 µg/l tuleb saavutada hiljemalt 12. jaanuariks 2036. Kuni selle kuupäevani on plii parameetri väärtus 10 µg/l.
			Pärast seda kuupäeva tuleb parameetri väärtus 5 µg/l saavutada vähemalt tarbimiskoha jaotussüsteemi tarne lähtepunktis. Artikli 11 lõike 2 esimese lõigu punkti b kohaldamisel kohaldatakse kraanist väljumisel parameetri väärtust 5 µg/l.
Elavhõbe	1,0	µg/l	
Mikrotsüstiin-LR	1,0	µg/l	Seda parameetrit mõõdetakse üksnes siis, kui vee allikat ohustab veeõitseng (suurenenud tsüanobakterite rakutihedus või veeõitsengu tekkimise võimalus).
Nikkel	20	µg/l	

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Nitraat	50	mg/l	Liikmesriigid peavad tagama, et täidetud oleks nõue $[\text{nitraat}]/50 + [\text{nitrit}]/3 \leq 1$, kus nurksulud tähistavad nitraadi (NO_3) ja nitriti (NO_2) kontsentratsiooni mg/l, ning veepuhastusjaamast väljumisel vastaks vee nitritisisaldus parameetri väärtusele 0,10 mg/l.
Nitrit	0,50	mg/l	Liikmesriigid peavad tagama, et täidetud oleks nõue $[\text{nitraat}]/50 + [\text{nitrit}]/3 \leq 1$, kus nurksulud tähistavad nitraadi (NO_3) ja nitriti (NO_2) kontsentratsiooni mg/l, ning veepuhastusjaamast väljumisel vastaks vee nitritisisaldus parameetri väärtusele 0,10 mg/l.
Pestitsiidid	0,10	µg/l	Pestitsiidid on: — orgaanilised insektitsiidid, — orgaanilised herbitsiidid, — orgaanilised fungitsiidid, — orgaanilised nematotsiidid, — orgaanilised akaritsiidid, — orgaanilised algitsiidid, — orgaanilised rodentitsiidid, — orgaanilised limatõrjevahendid, — seonduvad tooted (kaasa arvatud kasvuregulaatorid), ning nende metaboliidid (nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 ⁽¹⁾ artikli 3 punktis 32), mida peetakse olmevee puhul asjakohasteks. Pestitsiidi metaboliiti peetakse olmevee puhul asjakohaseks, kui on põhjust arvata, et sellel on pestitsiidse toime osas lähteainega samaväärsed olemuslikud omadused või kui see kas ise või selle muundumissaadused kujutavad tarbijatele terviseriski.
			Parameetri väärtus 0,10 µg/l kehtib iga üksiku pestitsiidi kohta. Aldriini, dieldriini, heptakloori ja heptakloorepoksiidi osas on parameetri väärtus 0,030 µg/l.

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
			Liikmesriigid määravad olmevees leiduvate pestitsiidides esinevate mitteasjakohaste metaboliitide ohjamiseks kindlaks suuniväärtuse. Seirata on vaja üksnes pestitsiide, mis võivad asjaomases veevarustuses esineda. Komisjon võib liikmesriikide edastatud andmete alusel koostada pestitsiidide ja nende asjakohaste metaboliitide andmebaasi, võttes arvesse nende esinemisvõimalust olmevees.
Pestitsiidid kokku	0,50	µg/l	„Pestitsiidid kokku“ tähistab kõikide seire käigus tuvastatud ja mõõdetud eelmises reas määratletud pestitsiidide koguste summat.
PFASid kokku	0,50	µg/l	„PFASid kokku“ tähistab kõiki per- ja polüfluoritud alküülühendeid. Seda parameetri väärtust kohaldatakse alles siis, kui kooskõlas artikli 13 lõikega 7 on töötatud välja tehnilised suunised selle parameetri seireks. Seejärel võivad liikmesriigid otsustada kasutada kas üht või mõlemat parameetritest „PFASid kokku“ ja „PFASide summa“.
PFASide summa	0,10	µg/l	„PFASide summa“ tähistab kõigi selliste III lisa B osa punktis 3 loetletud per- ja polüfluoritud alküülühendite summat, mida peetakse olmevee puhul murettekitavaks. See on „PFASid kokku“ ainete alamrühm, mis sisaldab ühe osana kolme või enama süsinikuga perfluoroalküüli (nt $-C_nF_{2n}-$, $n \geq 3$) või kahe või enama süsinikuga perfluoroalküületrit (nt $-C_nF_{2n}OC_mF_{2m}-$, n ja $m \geq 1$).
Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud	0,10	µg/l	Järgmiste märgitud ühendite kontsentratsioonide summa: benso(b)fluoranteen, benso(k)fluoranteen, benso(ghi)perüleen ja indeno(1,2,3-cd)püreen.
Seleen	20	µg/l	Parameetri väärtust 30 µg/l kohaldatakse piirkondades, mille geoloogilised tingimused võivad põhjustada seleeni suurt sisaldust põhjavees.

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Tetrakloroeten ja trikloroeten	10	µg/l	Märgitud parameetrite kontsentratsioonide summa.
Trihalometaanid kokku	100	µg/l	Liikmesriigid peaksid võimalusel püüda vähendada parameetri väärtuse poole, ilma et desinfitseerimine sellest kannataks. See on järgmiste märgitud ühendite kontsentratsioonide summa: kloroform, bromoform, dibromoklorometaan ja bromodiklorometaan.
Uraan	30	µg/l	
Vinüülkloriid	0,50	µg/l	Parameetri väärtus 0,50 µg/l näitab monomeeri jääksisaldust vees, arvutatuna lähtudes maksimaalse eraldumise spetsifikatsioonidest vastava polümeeri kokku puutel veega.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

C osa

Indikaatorparameetrid

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Alumiinium	200	µg/l	
Ammoonium	0,50	mg/l	
Kloriid	250	mg/l	Vesi ei tohiks olla söövitav.
<i>Clostridium perfringens</i> , k.a eosed	0	arv/100 ml	Seda parameetrit mõõdetakse siis, kui riskihindamisest ilmneb selleks vajadus.
Värv	Tarbijatele vastuvõetav ja ebaloolumulike muutusteta		
Elektrijuhtivus	2 500	µs/cm ⁻¹ 20 °C juures	Vesi ei tohiks olla agressiivne.
Vesinikioonide kontsentratsioon	≥ 6,5 ja ≤ 9,5	pH ühikut	Vesi ei tohiks olla agressiivne. Pudelistesse või mahutitesse villitud gaseerimata vee puhul võib miinimumväärtust vähendada kuni 4,5 pH ühikuni. Pudelistesse või mahutitesse villitud vee puhul, mis on loomulikult rikas süsinikdioksiidi poolest või sellega kunstlikult rikastatud, võib miinimumväärtus olla väiksem.
Raud	200	µg/l	
Mangaan	50	µg/l	
Lõhn	Tarbijatele vastuvõetav ja ebaloolumulike muutusteta		
Oksüdeeritavus	5,0	mg/l O ₂	Seda parameetrit ei ole vaja mõõta, kui analüüsitakse orgaanilise süsiniku üldsisaldust.
Sulfaat	250	mg/l	Vesi ei tohiks olla söövitav.
Naatrium	200	mg/l	
Maitse	Tarbijatele vastuvõetav ja ebaloolumulike muutusteta		
Kolooniate arv 22 °C juures	Ebaloomulike muutusteta		
Coli-laadsed bakterid	0	arv/100 ml	Pudelistesse või mahutitesse villitud vee puhul on ühikuks arv/250 ml.
Orgaanilise süsiniku üldsisaldus (TOC)	Ebaloomulike muutusteta		Seda parameetrit ei ole tarvis mõõta veevarustuse puhul alla 10 000 m ³ ööpäevas.

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Hägusus	Tarbijatele vastuvõetav ja ebaloomulike muutusteta		

Vesi ei tohiks olla agressiivne ega söövitav. See kehtib eelkõige töödeldava vee puhul (demineralisatsioon, pehmendamine, membraantöötlus, pöördosmoos jne).

Kui olmevesi on saadud töötuse tulemusel, mis seda märkimisväärselt demineraliseerib või pehmendab, võib veele lisada kaltsiumi- ja magneesiumisoolasid, et vähendada võimalikku negatiivset mõju tervisele, vee söövitavust ja agressiivsust ning et parandada maitset. Kehtestada võib kaltsiumi ja magneesiumi miinimumsisalduse või tahkete ainete minimaalse üldsisalduse pehmendatud või demineraliseeritud vees, võttes arvesse sellisel viisil töödeldava vee omadusi.

D osa

Tarbimiskoha jaotussüsteemide riskihindamisel kasutatavad parameetrid

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
<i>Legionella</i>	< 1 000	CFU/l	Parameetri väärtus on kehtestatud artiklite 10 ja 14 kohaldamiseks. Nendes artiklites sätestatud meetmete võtmist võib kaaluda isegi siis, kui parameetri väärtus ei ole saavutatud, näiteks nakkuste ja haiguspuhangute puhul. Sellisel juhul tuleb nakkusallikas kindlaks teha ja <i>Legionella</i> liik tuvastada.
Plii	10	µg/l	Parameetri väärtus on kehtestatud artiklite 10 ja 14 kohaldamiseks. Liikmesriigid peaksid tegema kõik endast oleneva, et saavutada hiljemalt 12. jaanuariks 2036 väiksem väärtus, milleks on 5 µg/l.

II LISA

SEIRE

A osa

Üldeesmärgid ja olmevee seireprogrammid

1. Artikli 13 lõike 2 kohaselt koostatud olmevee seireprogrammide abil tuleb teha järgmist:
 - a) kontrollida, et inimtervisele avalduvate riskide juhtimiseks kehtivad meetmed toimivad tõhusalt kogu veevarustusahelas, alates veevõtupiirkonnast võetud olmevee töötlemise ja säilitamise ning jaotuseni, ning et nõuetele vastavuse hindamise kohas oleks vesi tervislik ja puhas;
 - b) anda teavet olmevee kvaliteedi kohta, et tõendada artiklis 4 sätestatud kohustuste ning artikli 5 kohaselt kehtestatud parameetrite väärtuste järgimist;
 - c) määrata kindlaks kõige sobivamad vahendid inimtervisele avalduva riski vähendamiseks.
2. Artikli 13 lõike 2 kohaselt kehtestatud seireprogrammid hõlmavad ühte järgmistest tegevustest või nende kombinatsioone:
 - a) veeproovide pisteline kogumine ja laboris analüüsimine;
 - b) pideva seire käigus tehtud mõõtmised.

Lisaks võivad seireprogrammid hõlmata järgmist:

 - a) seadmete funktsionaalsust ja korrasolekut käsitlevate kannete kontroll;
 - b) veevõtupiirkonna ning töötlemis-, säilitamis- ja jaotustaristu kontroll, ilma et see piiraks artikli 8 lõike 2 esimese lõigu punkti c ja artikli 10 lõike 1 esimese lõigu punkti b kohaselt kehtestatud seirenõuete kohaldamist.
3. Seireprogrammidesse peavad kuuluma hõlmavad operatiivseire programmid, mis annavad kiire ülevaate süsteemi toimimise tulemustest ja veekvaliteedi probleemidest ning mis võimaldavad kiiresti võtta eelnevalt kavandatud parandusmeetmeid. Operatiivseire programmid peavad olema varustuspõhised, võttes arvesse ohtude ja ohtlike olukordade kindlakstegemise ning veevarustussüsteemi riskihindamise tulemusi, ning need peavad olema mõeldud kõigi veevõtul, vee töötlemisel, jaotamisel ja säilitamisel rakendatavate kontrollimeetmete tõhususe kinnitamiseks.

Operatiivseire programm sisaldab hägususe seiret, et kontrollida veevarustusjaamas regulaarselt hägusustekitajate füüsilise eemaldamise tõhusust filtreerimisprotsessis vastavalt järgmises tabelis esitatud võrdlusväärtustele ja sagedustele (ei kohaldata põhjaveeallikate puhul, kus hägusust põhjustavad raud ja mangaan):

Tööparameeter	Võrdlusväärtus
Hägusus veevarustusjaamast väljuvas vees	0,3 NTU 95 % proovidest ja mitte ükski ei ületa 1 NTU
Veevarustustsoonis ühe päeva jooksul jaotatava või toodetava vee kogus (m ³)	Proovide ja analüüside miinimumsagedus
≤ 1 000	Kord nädalas
> 1 000 kuni ≤ 10 000	Kord päevas
> 10 000	Pidevalt

Operatiivseire programm sisaldab samuti järgmiste parameetrite seiret toorvees, et kontrollida töötlemisprotsesside tõhusust seoses mikrobioloogiliste riskidega:

Tööparameeter	Võrdlusväärtus	Ühik	Märkused
Somaatilised kolifaa- gid	50 (toorvee puhul)	Plaaki moodustavad ühikud (PFU)/100 ml	Seda parameetrit mõõdetakse siis, kui riskihinda- mine näitab selle asjakohasust. Kui toorvees leitav kontsentratsioon on > 50 PFU/100 ml, tuleks teha käitlusahela etappide järgsed analüüsid, et määrata kindlaks rakendatud meetmetest tulenev patogee- nide logaritmilise vähenemise ulatus ja hinnata kas patogeensete viirustega saastumise risk on piisavalt kontrolli all.

- Liikmesriigid tagavad, et seireprogramme vaadatakse pidevalt läbi ja need ajakohastatakse või taaskinnitatakse vähemalt iga kuue aasta tagant.

B osa

Parameetrid ja proovivõtu sagedused

1. Parameetrite loetelu

A rühm

Järgmisi parameetreid (A rühm) seiratakse punkti 2 tabelis 1 sätestatud sagedusega:

- Escherichia coli* (*E. coli*), soole enterokokid, *coli*-laadsed bakterid, kolooniate arv 22 °C juures, värvus, hägusus, maitse, lõhn, pH ja elektrijuhtivus;
- muud seireprogrammi kohaselt olulised parameetrid, mis on kehtestatud vastavalt artikli 5 lõikele 3, ja vajaduse korral artiklis 9 ja käesoleva lisa C osas sätestatud veevarustussüsteemi riskihindamise abil.

Erandlikel asjaoludel lisatakse A rühma järgmised parameetrid:

- ammoonium ja nitrit, kui kasutatakse kloorimist;
- alumiinium ja raud, kui neid kasutatakse veepuhastuskemikaalidena.

Escherichia coli (*E. coli*) baktereid ja soole enterokokke käsitatakse põhiparameetritena ja nende seire sageduse suhtes ei kohaldata veevarustussüsteemi riskihindamisest tulenevat vähendamist vastavalt artiklile 9 ja käesoleva lisa C osale. Neid seiratakse alati vähemalt punkti 2 tabelis 1 sätestatud sagedusega.

B rühm

Selleks et määrata kindlaks vastavus kõigile käesolevas direktiivis sätestatud parameetrite väärtustele, seiratakse kõiki muid kui A rühma kuuluvaid ja artikli 5 kohaselt kehtestatud parameetreid (välja arvatud I lisa D osa parameetrid) vähemalt punkti 2 tabelis 1 sätestatud sagedusega, välja arvatud juhul, kui artikli 9 ja käesoleva lisa C osa kohaselt tehtud veevarustussüsteemi riskihindamise põhjal on määratud teistsugune proovivõtusagedus.

2. Proovivõtusagedus

Tabel 1. Nõuetele vastavuse seireks vajalik proovivõtu ja analüüside miinimumsagedus

Veevarustustsoonis ühe päeva jooksul jaotatava või toodetava vee kogus (vt märkusi 1 ja 2) m ³		A rühma parameeter proovide arv aastas	B rühma parameeter proovide arv aastas
	< 10	> 0 (vt märkust 4)	> 0 (vt märkust 4)
≥ 10	≤ 100	2	1 (vt märkust 5)
> 100	≤ 1 000	4	1
> 1 000	≤ 10 000	4 esimese 1 000 m ³ /päevas kohta + 3 iga täiendava 1 000 m ³ /pv ja ülejäänud osa kohta kogumahust (vt märkust 3)	1 esimese 1 000 m ³ /pv kohta + 1 iga täiendava 4 500 m ³ /pv ja ülejäänud osa kohta kogumahust (vt märkust 3)
> 10 000	≤ 100 000		3 esimese 10 000 m ³ /pv kohta + 1 iga täiendava 10 000 m ³ /pv ja ülejäänud osa kohta kogumahust (vt märkust 3)
> 100 000			12 esimese 100 000 m ³ /pv kohta + 1 iga täiendava 25 000 m ³ /pv ja ülejäänud osa kohta kogumahust (vt märkust 3)

-
- Märkus 1: veevarustustsoon on geograafiliselt määratletud piirkond, kus olmevesi võetakse ühest või mitmest veevõtukohtast ning kus vee kvaliteedi võib lugeda ligikaudu ühetaoliseks.
- Märkus 2: mahud arvutatakse kalendriaasta keskmistena. Miinimumsageduse kindlaksmääramiseks võib vee hulga asemel kasutada veevarustustsooni elanike arvu, eeldades inimese ööpäevaseks veetarbimiseks 200 l.
- Märkus 3: osutatud sagedus arvutatakse järgmiselt: nt $4\,300\text{ m}^3/\text{pv} = 16\text{ A}$ rühma parameetrite proovi (neli esimese $1\,000\text{ m}^3/\text{pv}$ kohta + 12 proovi ülejäänud $3\,300\text{ m}^3/\text{pv}$ kohta).
- Märkus 4: veekäitlejatele, kellele ei ole tehtud artikli 3 lõike 3 punkti b kohast erandit, kehtestavad liikmesriigid A ja B rühma parameetrite jaoks proovivõtu miinimumsageduse, tingimusel et põhiparameetrite seire toimub vähemalt kord aastas.
- Märkus 5: liikmesriigid võivad proovivõtu sagedust vähendada, tingimusel et artikli 5 kohaselt kehtestatud parameetrite seire toimub vähemalt kord kuue aasta jooksul ning seiret tehakse juhul, kui veevarustussüsteemi integreeritakse uus veevõtukoht või tehakse veevarustussüsteemis selliseid muudatusi, mille tulemusel võib eeldada veekvaliteedi halvenemist.
-

C osa

Veevarustussüsteemi riskihindamine ja riskijuhtimine

1. Tuginedes artiklis 9 osutatud veevarustussüsteemi riskihindamise tulemustele, täiendatakse seiratavate parameetrite loetelu ja suurendatakse B osas esitatud proovivõtusagedust, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
 - a) käesolevas lisas sätestatud parameetrid või sagedused ei ole piisavad artikli 13 lõike 1 kohaste kohustuste täitmiseks;
 - b) artikli 13 lõike 5 kohaldamisel on vajalik täiendav seire;
 - c) on vaja tagada A osa punkti 1 alapunktis a esitatud nõuete täitmine;
 - d) on vaja suurendada proovivõtusagedust vastavalt artikli 8 lõike 4 esimese lõigu punktile a.
2. Pärast veevarustussüsteemi riskihindamist võidakse lühendada seiratavate parameetrite loetelu ja vähendada B osas sätestatud proovivõtusagedust, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - a) määratakse proovivõtukoht ja -sagedus vastavalt parameetri päritolule, samuti selle kontsentratsiooni muutumine ja pikaajalised suundumused, võttes arvesse artiklit 6;
 - b) proovivõtu miinimumsageduse vähendamiseks peavad kogu veevarustustsooni seisukorda kajastavatest proovivõtukohtadest vähemalt kolme aasta jooksul korrapäraste ajavahemike järel kogutud proovide tulemused olema alla 60 % parameetri väärtusest;
 - c) parameetri väljajätmiseks seiratavate parameetrite loetelust peavad kogu veevarustustsooni seisukorda kajastavatest proovivõtukohtadest vähemalt kolme aasta jooksul korrapäraste ajavahemike järel kogutud proovide tulemused olema alla 30 % parameetri väärtusest;
 - d) seiratavate parameetrite loetelust teatava parameetri väljajätmise otsus põhineb riskihindamise tulemustel, milles on arvesse võetud olmeveeallikate seire tulemusi ja mis kinnitavad, et inimeste tervis on kaitstud olmevee saastatusest tuleneva kahjulik mõju eest, nagu on ette nähtud artiklis 1;
 - e) parameetriga seotud proovivõtusageduse vähendamiseks või parameetri seiratavate parameetrite loetelust välja jätmiseks peavad riskihindamine kinnitama, et ei ole ühtegi tegurit, mille puhul oleks põhjust eeldada, et see võib põhjustada olmevee kvaliteedi halvenemise.

Kui seiretulemused, mis tõendavad, et punkti 2 alapunktides b–e sätestatud tingimused on täidetud, on olemas juba 12. jaanuariks 2021, võidakse tulemusi alates sellest kuupäevast kasutada seire kohandamiseks pärast veevarustussüsteemi riskihindamist.

Kui seiret on pärast veevarustussüsteemi riskihindamist, muu hulgas vastavalt direktiivi 98/83/EÜ II lisa C osale, juba kohandatud, võivad liikmesriigid näha ette võimaluse nende kohanduste kehtivust kinnitada, nõudmata seire teostamist vastavalt punkti 2 alapunktidele b ja c vähemalt täiendava kolme aasta jooksul kogu veevarustustsooni esindavatest proovivõtukohtadest.

D osa

Proovivõtumeetodid ja -kohad

1. Proovivõtukohad määratakse nii, et need vastaksid artikli 6 lõike 1 nõuetele vastavuse hindamise kohtadele. Jaotusvõrgu puhul võib liikmesriik võtta teatavate parameetrite jaoks proove veevarustustsoonis või veepuhastusjaamas, kui on võimalik tõendada, et asjaomase parameetri mõõdetav väärtus ei muutu ebasoodsas suunas. Proovide arv peab võimalikult suures ulatuses jagunema aja ja koha lõikes võrdset.
 2. Proovivõtt vastavuskohas peab vastama järgmistele nõuetele:
 - a) teatavate keemiliste parameetrite, eelkõige vase, plii ja nikli vastavusproovid võetakse tarbija kraanist, kusjuures vett ei lasta enne joosta. Võetakse juhuslik proov päeval ajal mahus 1 liiter. Teise võimalusena võivad liikmesriigid võtta proove kindla aja seisnud veest, mis kajastab paremini olukorda nende riigis, näiteks keskmine tarbimine nädalas, tingimusel et selle tulemusel ei vähene veevarustustsoonis nõuetele mittevastavuse juhtumite arv võrreldes päeval ajal võetava juhusliku prooviga;
 - b) vastavuskoha mikrobioloogiliste parameetrite vastavusproovid võetakse ja neid käideldakse vastavalt standardis EN ISO 19458 osutatud proovivõtueesmärgile B.
 3. *Legionella* proove tarbimiskoha jaotussüsteemides võetakse *Legionella* leviku riskikohtades, sellega süsteemset kokkupuudet kajastavatest kohtadest, või mõlemast. Liikmesriigid kehtestavad *Legionella* proovivõtumeetodite kohta suunised.
 4. Proovivõtt jaotusvõrgus, välja arvatud proovivõtt tarbijate kraanidest, peab vastama standardile ISO 5667-5. Mikrobioloogiliste parameetrite puhul peab jaotusvõrgus proovide võtmine ja käitlemine vastama standardis EN ISO 19458 osutatud proovivõtueesmärgile A.
-

*III LISA***PARAMEETRITE ANALÜÜSI SPETSIFIKATSIOONID**

Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi nõuetele vastavuse seireks ja tõendamiseks kasutatavad analüüsimeetodid, välja arvatud hägususe mõõtmine, on valideeritud ja dokumenteeritud kooskõlas EN ISO/IEC 17025 või muu samaväärse rahvusvaheliselt tunnustatud standardiga. Liikmesriigid tagavad, et laborid ja nende alltöövõtjad kohaldavad kvaliteedijuhtimise süsteemi tavaliselt kooskõlas EN ISO/IEC 17025 või muu samaväärse rahvusvaheliselt tunnustatud standardiga.

Et hinnata alternatiivsete meetodite samaväärsust käesolevas lisas esitatud meetoditega, võivad liikmesriigid kasutada standardit EN ISO 17994, mis kehtib mikrobioloogiliste meetodite võrdväärsuse hindamise standardina, või standardit EN ISO 16140 või mõnda muud samalaadset rahvusvaheliselt tunnustatud normi, et teha kindlaks nende meetodite samaväärsus, mille põhimõtted (v.a mikrobioloogiliste kultuuride kasvatamine) ei kuulu EN ISO 17994 kohaldamisalasse.

Kui B osas sätestatud täpsuse miinimumnäitaja vastav analüütiline meetod puudub, peavad liikmesriigid tagama, et seire tegemisel kasutatakse parimat võimalikku tehnikat, millega ei kaasne ülemääraseid kulusid.

A osa

Mikrobioloogilised parameetrid, mille jaoks nähakse ette analüüsimeetodid

Meetodid mikrobioloogiliste parameetrite analüüsimiseks on järgmised:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*) ja *coli*-laadsed bakterid (EN ISO 9308-1 või EN ISO 9308-2);
- b) soole enterokokid (EN ISO 7899-2);
- c) kolooniate arv või heterotroofsete bakterite arv 22 °C juures (EN ISO 6222);
- d) *Clostridium perfringens* (k.a eosed) (EN ISO 14189);
- e) *Legionella* (EN ISO 11731 I lisa D osa väärtusele vastavuse kohta);
riskipõhiseks kontrollseireks ja kultiveerimismeetodite täiendamiseks võib kasutada ka muid meetodeid, nagu ISO/TS 12869, kiirkülvimeetodeid, mittekülvipõhiseid meetodeid ja molekulaarseid meetodeid, eelkõige qPCRi;
- f) somaatilised kolifaagid;
operatiivseireks võib kasutada II lisa A osa, EN ISO 10705-2 ja EN ISO 10705-3.

B osa

Keemilised parameetrid ja indikaatorparameetrid, mille jaoks nähakse ette tulemuslikkuse kriteeriumid

1. Keemilised parameetrid ja indikaatorparameetrid

Käesoleva lisa tabelis 1 sätestatud parameetrite puhul peab kasutatav analüüsimeetod vähemalt võimaldama mõõta parameetri väärtusele vastavaid kontsentratsioone ning selle määramispiir komisjoni direktiivi 2009/90/EÜ (⁽¹⁾) artikli 2 punkti 2 tähenduses peab olema 30 % või vähem asjaomasest parameetri väärtusest ning mõõtemääramatus peab vastama käesoleva lisa tabelis 1 sätestatule. Tulemus tuleb esitada vähemalt sama tüvenumbrite arvuga nagu käesoleva direktiivi I lisa B ja C osas osutatud parameetri väärtused.

Tabelis 1 sätestatud mõõtemääramatust ei tohi kasutada kui I lisas sätestatud parameetri väärtuste lisahälvet.

Tabel 1. Täpsuse miinimumnäitaja „mõõtemääramatus“

Parameetrid	Mõõtemääramatus (vt märkust 1) Parameetri väärtuse % (v.a pH puhul)	Märkused
Alumiinium	25	
Ammoonium	40	
Akrüülamiid	30	
Antimon	40	
Arseen	30	
Benso(a)püreen	50	Vt märkust 2
Benseen	40	
Bisfenool A	50	
Boor	25	
Bromaat	40	
Kaadmium	25	
Kloriid	15	
Kloraat	40	
Klorit	40	
Kroom	30	
Vask	25	
Tsüaniid	30	Vt märkust 3
1,2-dikloroetaan	40	
Epiklorohüdrin	30	
Fluoriid	20	
Haloädikhapped	50	
Vesinikioonide kontsentratsioon (pH)	0,2	Vt märkust 4

(¹) Komisjoni 31. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/90/EÜ, millega sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/60/EÜ vee seisundi keemilise analüüsi ja seire tehnilised näitajad (ELT L 201, 1.8.2009, lk 36).

Parameetrid	Mõõtemääramatus (vt märkust 1) Parameetri väärtuse % (v.a pH puhul)	Märkused
Raud	30	
Plii	30	
Mangaan	30	
Elavhõbe	30	
Mikrotsüstiin-LR	30	
Nikkel	25	
Nitraat	15	
Nitrit	20	
Oksüdeeritavus	50	Vt märkust 5
Pestitsiidid	30	Vt märkust 6
Per- ja polüfluoritud alküülühendid (PFAS)	50	
Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud	40	Vt märkust 7
Seleen	40	
Naatrium	15	
Sulfaat	15	
Tetrakloroeteen	40	Vt märkust 8
Trikloroeteen	40	Vt märkust 8
Trihalometaanid kokku	40	Vt märkust 7
Orgaanilise süsiniku üldsisaldus	30	Vt märkust 9
Hägusus	30	Vt märkust 10
Uraan	30	
Vinüülkloriid	50	

2. Tabeli 1 märkused

- Märkus 1: mõõtemääramatus on mittenegatiivne parameeter, mis iseloomustab kasutatud teabe põhjal mõõtesuursele omistatud väärtuste hajuvust. Mõõtemääramatuse täpsusnäitaja ($k = 2$) on tabelis märgitud protsent parameetri väärtusest või sellest rangem väärtus. Kui ei ole ette nähtud teisiti, hinnatakse mõõtemääramatust parameetri väärtuse tasemel.
- Märkus 2: kui mõõtemääramatuse väärtust ei ole võimalik järgida, tuleks valida parim võimalik tehnika (kuni 60 %).
- Märkus 3: meetod peab võimaldama tuvastada mis tahes vormis tsüaniidi üldkogust.
- Märkus 4: mõõtemääramatuse väärtust väljendatakse pH ühikutena.
- Märkus 5: võrdlusmeetod: EN ISO 8467.
- Märkus 6: üksikute pestitsiidide täpsusnäitajad on indikatiivsed. Mitme pestitsiidi puhul on võimalik saavutada mõõtemääramatus 30 %, paljude pestitsiidide puhul võib lubada suuremat mõõtemääramatust - kuni 80 %.
- Märkus 7: täpsusnäitajad kehtivad üksikute ainete kohta ning on määratud tasemel 25 % I lisa B osa kohasest parameetri väärtusest.

- Märkus 8: täpsusnäitajad kehtivad üksikute ainete kohta ning on määratud tasemel 50 % I lisa B osa kohasest parameetri väärtusest.
- Märkus 9: mõõtemääramatust tuleks hinnata orgaanilise süsiniku üldsisalduse 3 mg/l juures. Katsemeetodi määramatuse täpsustamiseks tuleb kasutada Euroopa Standardikomitee suuniseid orgaanilise ja lahustunud süsiniku üldsisalduse määramise kohta (EN 1484).
- Märkus 10: mõõtemääramatust tuleks hinnata 1,0 NTU (nefelomeetriline hägususühik) puhul vastavalt standardile EN ISO 7027 või vastavalt muule samaväärsele standardmeetodile.

3. PFASide summa

Järgmisi aineid analüüsitakse artikli 13 lõike 7 kohaselt koostatud tehniliste suuniste alusel:

- perfluorobutaanhape (PFBA)
- perfluoropentaanhape (PFPeA)
- perfluorohexaanhape (PFHxA)
- perfluoroheptaanhape (PFHpA)
- perfluorooktaanhape (PFOA)
- perfluorononaanhape (PFNA)
- perfluorodekaanhape (PFDA)
- perfluoroundekaanhape (PFUnDA)
- perfluorododekaanhape (PFDoDA)
- perfluorotridekaanhape (PFTrDA)
- perfluorobutaansulfoonhape (PFBS)
- perfluoropentaansulfoonhape (PFPS)
- perfluorohexaansulfoonhape (PFHxS)
- perfluoroheptaansulfoonhape (PFHpS)
- perfluorooktaansulfoonhape (PFOS)
- perfluorononaansulfoonhape (PFNS)
- perfluorodekaansulfoonhape (PFDS)
- perfluoroundekaansulfoonhape
- perfluorododekaansulfoonhape
- perfluorotridekaansulfoonhape

Neid aineid hakatakse seirama, kui artikli 8 kohaselt tehtud veevõtukohtade valgalade riskihindamise ja riskijuhtimise käigus jõutakse järeldusele, et nende ainete esinemine antud veevarustuses võib olla tõenäoline.

—

IV LISA

ÜLDSUSE TEAVITAMINE

Tarbijatele tehakse internetis kasutajasõbralikul ja nende vajadustega kohandatud viisil kättesaadavaks järgmistes punktides esitatud teave ning samuti on tarbijatel õigus saada juurdepääs kõnealusele teabele muul viisil, kui see taotlus on põhjendatud.

- 1) Asjaomase veekäitleja identifitseerimisandmed, varustatav piirkond ja varustatavate inimeste arv ning veetootmise meetod, sealhulgas üldine teave kohaldatud veetöötlemis- ja desinfitseerimisviiside kohta; liikmesriigid võivad lubada erandit sellest nõudest kooskõlas direktiivi 2007/2/EÜ artikli 13 lõikega 1.
- 2) I lisa A, B ja C osas loetletud parameetrite kõige viimased seiretulemused, sealhulgas seiresagedus ning parameetrite artikli 5 kohaselt kehtestatud väärtused; seiretulemused ei tohi olla vanemad kui üks aasta, välja arvatud juhul, kui käesolevas direktiivis sätestatud seiresageduse puhul on ette nähtud teisiti.
- 3) Teave järgmiste I lisa C osas loetlemata parameetrite kohta ja nendega seotud väärtused:
 - a) karedus;
 - b) mineraalid, vees lahustunud anioonid/katioonid:
 - kaltsium (Ca);
 - magneesium (Mg);
 - kaalium (K).
- 4) Kui pädevad asutused või muud asjaomased asutused on parameetrite artikli 5 kohaselt kehtestatud väärtuste ületamise korral tuvastanud võimaliku ohu inimeste tervisele, teave võimaliku ohu kohta inimeste tervisele ning sellega seotud tervise- ja tarbimisnõuanded või hüperlink sellisele teabele juurdepääsemiseks.
- 5) Asjaomane teave veevarustussüsteemi riskihindamise kohta.
- 6) Nõuanded tarbijale, sealhulgas selle kohta, kuidas vähendada veetarbimist, kui see on asjakohane, kuidas kasutada vett vastutustundlikult vastavalt kohalikele oludele ja kuidas vältida seisvast veest põhjustatud terviseriske.
- 7) Veekäitlejate puhul, kes tarnivad vähemalt 10 000 m³ päevas või teenindavad vähemalt 50 000 inimest, iga-aastane teave järgmise kohta:
 - a) veesüsteemi üldine tulemuslikkus tõhususe seisukohast ja lekkemäärad, niipea kui see teave on kättesaadav ja hiljemalt artikli 4 lõike 3 teises lõigus sätestatud kuupäeval;
 - b) veekäitleja teave veeteenuse omandistruktuuri kohta;
 - c) kui kulud kaetakse tariifisüsteemi kaudu, siis teave olmevee kuupmeetri eest võetava tariifi struktuuri kohta, sealhulgas püsi- ja muutuvkulud ning kulud, mis on seotud artikli 16 kohaste meetmetega, kui veekäitleja on selliseid meetmeid võtnud;
 - d) kui see on olemas, kokkuvõte ja statistika tarbijate kaebustest, mille veekäitlejad on saanud käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate küsimuste kohta.
- 8) Põhjendatud taotluse korral antakse tarbijale juurdepääs punktide 2 ja 3 kohast teavet käsitlevatele varasematele, kuni kümne aasta tagastele andmetele, kui need on kättesaadavad, kuid mitte enne 13. jaanuari 2023.

V LISA

ARTIKLIS 11 OSUTATUD METOODIKA KEHTESTAMISE PÕHIMÕTTED

Materjalide rühmad**1. Orgaanilised materjalid**

Orgaanilised materjalid tohivad olla valmistatud üksnes:

- a) lähteainetest, mis on kantud lubatud lähteainete Euroopa nimekirja, mille komisjon kooskõlas artikli 11 lõike 2 esimese lõigu punktiga b kehtestab, ning
- b) ainetest, mille puhul ei ole võimalik, et see aine ja selle reaktsioonisaadused esinevad olmevees tasemel, mis ületab 0,1 µg/l, välja arvatud teatud ainete puhul, mille suhtes on nende toksilisust arvesse võttes vaja kasutada rangemat väärtust.

Orgaanilisi materjale kontrollitakse vastavalt tabelile 1 kooskõlas asjaomastes Euroopa standardites täpsustatud katsemeetoditega või nende puudumisel mõne rahvusvahelisel või riigi tasandil tunnustatud meetodiga ning nad peavad vastama nendes sätestatud nõuetele. Sel eesmärgil teisendatakse ainete migratsiooni katsete tulemused tasemeni, milleni nad eeldatavalt jõuavad kraanis.

2. Metallmaterjalid

Kasutada tohib üksnes metallmaterjale, mis on kantud lubatud koostiste Euroopa nimekirja, mille komisjon kooskõlas artikli 11 lõike 2 esimese lõigu punktiga b kehtestab. Tuleb järgida lubatud koostiste Euroopa nimekirjas sätestatud piiranguid nende materjalide koostise, teatavates toodetes kasutamise ja toodete endi kasutamise kohta.

Metallmaterjali kontrollitakse vastavalt tabelile 1 kooskõlas asjaomastes Euroopa standardites täpsustatud katsemeetoditega või nende puudumisel mõne rahvusvahelisel või riigi tasandil tunnustatud meetodiga ning nad peavad vastama nendes sätestatud nõuetele.

3. Sideained

Sideained tohivad olla valmistatud üksnes ühest või mitmest järgmisest materjalist:

- a) orgaanilistest koostisosadest, mis on kantud lubatud koostisosade Euroopa nimekirja, mille komisjon kooskõlas artikli 11 lõike 2 esimese lõigu punktiga b kehtestab;
- b) orgaanilistest koostisosadest, mille puhul ei ole võimalik, et need koostisosad ja nende reaktsioonisaadused esinevad olmevees tasemel, mis ületab 0,1 µg/l, või
- c) anorgaanilistest koostisosadest.

Sideaineid kontrollitakse vastavalt tabelile 1 kooskõlas asjaomastes Euroopa standardites täpsustatud katsemeetoditega või nende puudumisel mõne rahvusvahelisel või riigi tasandil tunnustatud meetodiga ning nad peavad vastama nendes sätestatud nõuetele. Sel eesmärgil teisendatakse ainete migratsiooni katsete tulemused tasemeni, milleni nad eeldatavalt jõuavad kraanis.

4. Emailid ja keraamilised materjalid

Emaleid ja keraamilisi materjale tohib valmistada üksnes nendest lähteainetest, mis on kantud lubatud koostiste Euroopa nimekirja, mille komisjon kooskõlas artikli 11 lõike 2 esimese lõigu punktiga b kehtestab, pärast seda kui on hinnatud nende materjalide koostises kasutatud elemente.

Emaile ja keraamilisi materjale kontrollitakse vastavalt tabelile 1 kooskõlas asjaomastes Euroopa standardites täpsustatud katsemeetoditega või nende puudumisel mõne rahvusvahelisel või riigi tasandil tunnustatud meetodiga ning need peavad vastama nendes sätestatud nõuetele. Sel eesmärgil teisendatakse ainete migratsiooni katsete tulemused tasemeni, milleni nad eeldatavalt jõuavad kraanis.

5. Erandid vähemtähtsates ja kombineeritud komponentides kasutatud materjalide hindamises

Kombineeritud komponendid: vähemtähtsaid komponente, osi ja materjale kirjeldatakse üksikasjalikult ning katseid vähendatakse vastavalt. Sel eesmärgil näitab „vähemtähtis“ olmevee kvaliteedile avaldatava mõju suurust, mis ei nõua täiemahulisi katseid.

Tabel 1. Materjalitüüpide katsed

Kriteeriumid	Orgaanilised (vt märkust 1)	Metallmaterjalid (vt märkust 2)	Sideained	Emailid ja keraamilised materjalid
Lubatud ainete Euroopa nimekirjad				
Lubatud lähteainete Euroopa nimekirjad (orgaanilised materjalid)	X	EOV	X	EOV
Lubatud koostiste Euroopa nimekirjad (heakskiidetud metallmaterjalid)	EOV	X	EOV	EOV
Lubatud koostisosade Euroopa nimekirjad (sideained)	EOV	EOV	X	EOV
Lubatud koostiste Euroopa nimekiri (emailid ja keraamilised materjalid)	EOV	EOV	EOV	X
Organoleptilised hindamised				
Lõhn ja maitse	X	EOV	X	EOV
Värv ja hägusus	X	EOV	X	EOV
Üldised hügieenihindamised				
Leostunud orgaanilise süsiniku üldsisaldus	X	EOV	X	EOV
Pinnases sisalduvad jäägid (metallid)	EOV	X	EOV	EOV
Migratsioonikatsed				
Käesoleva direktiivi asjaomased parameetrid	X	X	X	X
Lubatud ainete nimekirja kantud ainete LPK _{kraan}	X	EOV	X (vt märkust 3)	EOV
Ootamatud ained (GKMS)	X	EOV	X (vt märkust 3)	EOV
Vastavus koostiste nimekirjale	EOV	X	EOV	X
Mikroobide kasvu soodustamine	X	EOV	X (vt märkust 3)	EOV

EOV: ei ole vajalik.

LPKkraan: lubatud piirkontsentratsioon kraanivees (tuginedes kas Euroopa Kemikaali ameti arvamusele seoses taotlusega aine kandmiseks lubatud ainete Euroopa nimekirja või konkreetse aine migratsiooni piirnormile, mis on kindlaks määratud komisjoni määruses (EL) nr 10/2011, ⁽¹⁾ võttes arvesse 10 % jaotusfaktorit ja vee tarbimist 2 liitrit päevas)

GKMS: gaasikromatograafia-massispektromeetria (sõelumismeetod).

Märkus 1: konkreetsed erandid määratakse kindlaks kooskõlas käesoleva lisa punktiga 5.

Märkus 2: Metallide puhul ei kasutata organoleptilist uuringut, sest on üldtuntud tõsiasi, et kui I lisas esitatud parameetrite väärtusi järgitakse, ei ole organoleptiliste probleemide tekkimine tõenäoline.

Märkus 3: Sõltub sellest, kas koostises on orgaanilisi aineid.

⁽¹⁾ Komisjoni 14. jaanuari 2011. aasta määrus (EL) nr 10/2011 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud plastmaterjalide ja -esemete kohta (ELT L 12, 15.1.2011, lk 1).

VI LISA

A osa

Kehtetuks tunnistatud direktiiv ja selle hilisemad muudatused
(viidatud artiklis 26)

Nõukogu direktiiv 98/83/EÜ (EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32).	
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).	ainult II lisa punkt 29
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 596/2009 (ELT L 188, 18.7.2009, lk 14).	ainult lisa punkt 2.2
Komisjoni direktiiv (EL) 2015/1787 (ELT L 260, 7.10.2015, lk 6).	

B osa

Liikmesriigi õigusesse ülevõtmise tähtajad
(viidatud artiklis 26)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtaeg
98/83/EÜ	25. detsember 2000
(EL) 2015/1787	27. oktoober 2017

VII LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 98/83/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 punkt 1	Artikli 2 punkt 1
Artikli 2 punkt 2	Artikli 2 punkt 2
–	Artikli 2 punktid 3–11
Artikli 3 lõige 1	Artikli 3 lõige 1
–	Artikli 3 lõige 2
Artikli 3 lõige 2	Artikli 3 lõige 3
Artikli 3 lõige 3	Artikli 3 lõige 4
–	Artikli 3 lõiked 5 ja 6
Artikli 4 lõiked 1 ja 2	Artikli 4 lõiked 1 ja 2
–	Artikli 4 lõige 3
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 6	Artikkel 6
–	Artikkel 7
–	Artikkel 8
–	Artikkel 9
–	Artikkel 10
–	Artikkel 11
–	Artikkel 12
Artikli 7 lõige 1	Artikli 13 lõige 1
Artikli 7 lõige 2	Artikli 13 lõike 2 sissejuhatav sõnastus
–	Artikli 13 lõike 2 punktid a–e
Artikli 7 lõige 3	Artikli 13 lõige 3
Artikli 7 lõige 4	–
Artikli 7 lõiked 5 ja 6	Artikli 13 lõiked 4 ja 5
–	Artikli 13 lõiked 6–8
Artikli 8 lõige 1	Artikli 14 lõige 1
Artikli 8 lõige 2	Artikli 14 lõike 2 esimene lõik
–	Artikli 14 lõike 2 teine lõik
Artikli 8 lõige 3	Artikli 14 lõike 3 kolmas lõik
–	Artikli 14 lõike 3 teine lõik
Artikli 8 lõige 4	Artikli 14 lõige 5
Artikli 8 lõige 5	–
Artikli 8 lõige 6	Artikli 14 lõige 6
Artikli 8 lõige 7	Artikli 14 lõike 4 sissejuhatava sõnastuse punkt a

Direktiiv 98/83/EÜ	Käesolev direktiiv
–	Artikli 14 lõike 4 punktid b ja c
Artikli 9 lõike 1 esimene lause	Artikli 15 lõike 1 esimese lõigu sissejuhatav sõnastus
–	Artikli 15 lõike 1 esimese lõigu punktid a–c
Artikli 9 lõike 1 teine lause	Artikli 15 lõike 1 teine lõik
Artikli 9 lõike 1 kolmas lause	Artikli 15 lõike 1 kolmas lõik
Artikli 9 lõige 2	–
Artikli 9 lõiked 3–6	Artikli 15 lõiked 2–5
Artikli 9 lõige 7	Artikli 18 lõike 1 punkt e
Artikli 9 lõige 8	Artikli 15 lõige 6
–	Artikkel 16
Artikkel 10	–
Artikkel 11	Artikkel 20
Artikkel 12	Artikkel 22
Artikli 13 lõige 1	Artikli 17 lõige 1
–	Artikli 17 lõiked 2 ja 3
Artikli 13 lõiked 2–6	–
–	Artikli 18 lõike 1 esimese lõigu punktid a–d
–	Artikli 18 lõike 1 teine lõik
–	Artikli 18 lõiked 2–5
–	Artikkel 19
–	Artikkel 21
–	Artikkel 23
–	Artikkel 25
Artikkel 14	–
Artikkel 15	–
Artikkel 16	Artikkel 26
Artikkel 17	Artikkel 24
Artikkel 18	Artikkel 27
Artikkel 19	Artikkel 28
I lisa A osa	I lisa A osa
I lisa B osa	I lisa B osa
I lisa C osa	I lisa C osa
–	I lisa D osa
II lisa A osa punktid 1 ja 2,	II lisa A osa punktid 1 ja 2-
II lisa A osa punkt 3	–
–	II lisa A osa punkt 3

Direktiiv 98/83/EÜ	Käesolev direktiiv
II lisa A osa punkt 4	II lisa A osa punkt 4
II lisa B osa punkt 1	–
II lisa B osa punkt 2	II lisa B osa punkt 1
II lisa B osa punkt 3	II lisa B osa punkt 2
II lisa C osa	II lisa C osa
II lisa D osa punktid 1 ja 2	II lisa D osa punktid 1 ja 2
–	II lisa D osa punkt 3
II lisa D osa punkt 3	II lisa D osa punkt 4
III lisa esimene lõik	III lisa esimene lõik
–	III lisa teine lõik
III lisa teine lõik	III lisa kolmas lõik
III lisa A osa esimene ja teine lõik	–
III lisa A osa kolmanda lõigu punktid a–f	III lisa A osa
III lisa B osa punkti 1 esimene lõik	III lisa B osa punkti 1 esimene lõik
III lisa B osa punkti 1 teine lõik	–
III lisa B osa punkti 1 kolmas lõik ja tabel 1	III lisa B osa punkti 1 teine lõik ja tabel 1
III lisa B osa punkti 1 tabel 2	–
III lisa B osa punkt 2	III lisa B osa punkt 2
–	III lisa B osa punkt 3
IV lisa	–
V lisa	VII lisa
–	IV lisa
–	V lisa
–	VI lisa

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2020/2185,

18. detsember 2020,

Euroopa Liidu ja Hondurase Vabariigi vahelise metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitleva vabatahtliku partnerluslepingu liidu nimel allkirjastamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 2003. aasta mais vastu teatise Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust (FLEGT): ELi tegevuskava ettepanek“. Teatises esitatud tegevuskavas (edaspidi „FLEGT tegevuskava“), kutsuti üles võtma meetmeid ebaseadusliku metsaraie vastu puitu tootvate riikidega vabatahtlike partnerluslepingute väljatöötamise kaudu. Nõukogu võttis FLEGT tegevuskava kohta vastu järeldused 2003. aasta oktoobris ja Euroopa Parlament võttis sama küsimust käsitleva resolutsiooni vastu 11. juulil 2005.
- (2) Nõukogu andis 5. detsembril 2005 komisjonile loa alustada puitu tootvate riikidega läbirääkimisi partnerluslepingute üle, et rakendada FLEGT tegevuskava.
- (3) Nõukogu võttis 20. detsembril 2005 vastu määruse (EÜ) nr 2173/2005, ⁽¹⁾ millega kehtestati FLEGT-litsentsimissüsteem puidu liitu impordi suhtes riikidest, kellega liit on sõlminud vabatahtliku partnerluslepingu.
- (4) Läbirääkimised Hondurase Vabariigiga Euroopa Liidu ja Hondurase Vabariigi vahelise metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitleva vabatahtliku partnerluslepingu (edaspidi „leping“) sõlmimiseks viidi edukalt lõpule lepingu paraferimisega 14. juunil 2018.
- (5) Lepingule tuleks liidu nimel alla kirjutada, tingimusel et see hiljem sõlmitakse,

⁽¹⁾ Nõukogu 20. detsembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2173/2005 FLEGT-litsentsimissüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse (ELT L 347, 30.12.2005, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Hondurase Vabariigi vahelisele metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitleva vabatahtliku partnerluslepingu liidu nimel allkirjastamiseks antakse luba, eeldusel et nimetatud leping sõlmitakse ⁽²⁾.

Artikkel 2

Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik(ud), kes on volitatud lepingule liidu nimel alla kirjutama.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 18. detsember 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
M. ROTH

⁽²⁾ Lepingu tekst avaldatakse koos selle sõlmimise otsusega.

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2020/2186,

17. detsember 2020,

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepinguga loodud ühiskomitees seoses liidu esindajate õigustega seotud töökorraldusega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 50 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 218 lõiget 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu (edaspidi „väljaastumisleping“) 30. jaanuaril 2020 nõukogu otsusega (EL) 2020/135 ⁽¹⁾ ning see jõustus 1. veebruaril 2020.
- (2) Väljaastumislepingu artikliga 166 on antud väljaastumislepingu artikliga 164 loodud ühiskomiteele (edaspidi „ühiskomitee“) õigus võtta vastu otsuseid kõigis küsimustes, mille puhul see on väljaastumislepinguga nii ette nähtud. Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll (edaspidi „protokoll“) on väljaastumislepingu lahutamatu osa.
- (3) Protokollis artikli 12 lõike 2 kohaselt on liidu esindajatel õigus viibida kohal Ühendkuningriigi asutuste võetavate meetmete ajal, mis on seotud selle protokollis alusel kohaldatavate liidu õiguse sätete rakendamise ja kohaldamisega, ning meetmete ajal, mis on seotud artikli 5 rakendamise ja kohaldamisega. Protokollis on konkreetselt sätestatud õigus taotleda Ühendkuningriigi ametiasutustelt selliste meetmetega seotud teavet ja taotleda neilt kontrollimeetmete võtmist.
- (4) Vastavalt protokollis artikli 12 lõikele 3 määratakse protokollist tulenevate õigustega seotud töökorraldus kindlaks ühiskomitee otsusega. See töökorraldus peaks tagama, et liidu esindajatel on võimalik protokollis artikli 12 lõikes 2 sätestatud õigusi tõhusalt kasutada.
- (5) Protokollis sätestatud liidu esindajate kohalviibimisel tuleb võtta arvesse Iirimaa saare ainulaadset olukorda ning liidu esindajate õiguste kasutamisel tuleks tagada välisriigi suveräänsuse nõuetekohane austamine ning eelkõige 10. aprilli 1998. aasta suure reede ehk Belfasti kokkuleppe täitmine.

⁽¹⁾ Nõukogu 30. jaanuari 2020. aasta otsus (EL) 2020/135 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu sõlmimise kohta (ELT L 29, 31.1.2020, lk 1).

- (6) On asjakohane määrata kindlaks ühiskomitees liidu nimel võetav seisukoht,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel väljaastumislepingu artikliga 164 loodud ühiskomitees seoses protokollis artikli 12 lõikes 2 osutatud liidu esindajate õigustega seotud töökorraldusega, põhineb käesolevale otsusele lisatud ühiskomitee otsuse eelnõul.

Artikkel 2

Ühiskomitee otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 17. detsember 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
S. SCHULZE

EELNÕU**SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI EUROOPA LIIDUST JA EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUSEST VÄLJAASTUMISE LEPINGUGA LOODUD ÜHISKOMITEE OTSUS nr .../2020,**

...

millega nähakse ette Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollki artikli 12 lõikes 2 osutatud liidu esindajate õigustega seotud töökorraldus

ÜHISKOMITEE,

võttes arvesse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingule lisatud Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollki, eriti selle artikli 12 lõiget 3,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1***Reguleerimisese**

1. Käesoleva otsusega nähakse ette Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollki (edaspidi „protokoll“) artikli 12 lõikes 2 osutatud liidu esindajate kaudu teostatavate liidu õigustega seotud töökorraldus.
2. Käesoleva otsuse kohaldamisel on „hõlmatud meetmed“ Ühendkuningriigi ametiasutuste mis tahes meetmed, mis on seotud protokollki alusel kohaldatavate liidu õiguse sätete rakendamise ja kohaldamisega, ning meetmed, mis on seotud protokollki artikli 5, sealhulgas selle alusel vastu võetud ühiskomitee otsuste rakendamise ja kohaldamisega vastavalt protokollki artikli 12 lõikele 2.

*Artikkel 2***Liidu esindajad**

1. Liit tagab, et tema esindajad, kes kasutavad protokollki artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi, tegutsevad heas usus ning teevad tihedat koostööd hõlmatud meetmeid võtvate Ühendkuningriigi ametiasutustega ja suhtlevad nendega tihedalt.
2. Protokollki artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi kasutavad liidu esindajad ei osale üheski meetmes, mis ei ole seotud kõnealuste õiguste kasutamisega.
3. Liidu esindajad võtavad oma kohalviibimise õiguse kasutamisel arvesse Ühendkuningriigi ametiasutuste suuniseid esindajate enda ja teiste isikute ohutuse kohta. Nad järgivad kõiki nõudeid, mille on seaduslikult kehtestanud õiguskaitse eest vastutavad Ühendkuningriigi ametiasutused, kui väljaastumislepingu kolmanda osa XII jaotisest ja XIII jaotisest (artiklid 120 ja 121) ei tulene teisiti.
4. Liit tagab, et tema esindajad, kes on saanud teavet protokollki artikli 12 lõikes 2 sätestatud õiguste kasutamise tõttu, tohivad seda avaldada ainult liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele ning Ühendkuningriigi ametiasutustele, välja arvatud juhul, kui neil on teabe avaldamiseks muudele isikutele liidu pädeva institutsiooni, organi või asutuse luba.
5. Liidu esindajatel on õigus viibida hõlmatud meetmete võtmise ajal Ühendkuningriigis, sealhulgas kõigis kohtades, kus toimub kauba või loomade sisenemine Põhja-Iirimaale või sealt lahkumine sadamate ja lennujaamade kaudu. Liidu esindajad võivad artikli 3 lõikes 1 osutatud rajatistesse pääseda üksnes siis, kui seal viibivad Ühendkuningriigi

ametiasutuste esindajad, et võtta hõlmatud meetmeid, või kui rajatistes toimub muu sama otstarbega tegevus. Iga kord, kui Ühendkuningriigi ametiasutused võtavad hõlmatud meetmeid, sealhulgas inspekteerivad muid kui eelmises lauses osutatud paiku, võivad liidu esindajad nendega kaasa minna.

6. Ühendkuningriik aitab protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi kasutavate liidu esindajate kohalolekut hõlbustada ning annab nende käsutusse nende ülesannete täitmiseks vajaliku varustuse ja muud vahendid, näiteks sobivalt varustatud töökohad ja piisava võrguühenduse.

7. Liidu andmiked, mis sisaldavad mis tahes hõlmatud meetmetega seotud teavet, on puutumatud.

8. Ühendkuningriigis viibivate, protokolli artikli 12 lõikes 2 sätestatud õigusi kasutavate liidu esindajate vaba liikumist Ühendkuningriigis ei tohi takistada.

9. Protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi kasutavatel liidu esindajatel peab olema fotoga isikutunnistus, millel on nende nimi, ametinimetuse ning asjaomase liidu institutsiooni, organi või asutuse nimi. Liit annab need isikutunnistused välja vastavalt näidisele, mille ta esitab Ühendkuningriigile ühe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumist.

10. Liidu esindaja esitab protokolli artikli 12 lõikes 2 sätestatud õiguste kasutamise kohtadesse saabudes lõikes 9 osutatud isikutunnistuse. Kui lõikest 3 ei tulene teisiti, pääseb liidu esindaja rajatisse kohe pärast tema isiku kindlakstegemist.

11. Protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevate õiguste kasutamiseks on liidu esindajatel õigus reisida Ühendkuningriiki ette teatamata või eelneva heakskiiduta. Nad võivad Ühendkuningriiki reisimiseks kasutada liidu antud reisiluba.

12. Ühendkuningriigis protokolli artikli 12 lõikes 2 sätestatud õiguste kasutamiseks viibivate liidu esindajate ning nende abikaasade ja ülalpeetavate pereliikmete suhtes ei kohaldata sisserändepiiranguid ega välismaalaste registreerimise nõudeid.

13. Ühendkuningriigis protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevate õiguste kasutamiseks viibivatele liidu esindajatele võimaldatakse valuutavahetust reguleerivate määruste rakendamisel samad soodustused, mis tavaliselt on ette nähtud Ühendkuningriigis elavatele rahvusvaheliste organisatsioonide ametnikele, ning nende liidult ja liikmesriikidelt saadav palk ja muud tasud vabastatakse riigisisestest maksudest. Selliseid maksuprivileege ja -immunitete ei kohaldata nende liidu esindajate suhtes, kes on Ühendkuningriigi kodanikud (välja arvatud Ühendkuningriigi kodanikud, kes on ka mõne liidu liikmesriigi kodanikud ja kes ametisse nimetamise ajal ei ela Ühendkuningriigis), ega Ühendkuningriigi alaliste elanike suhtes.

14. Ühendkuningriigis protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevate õiguste kasutamiseks viibivatel liidu esindajatel on õigus tuua tollimaksuvabalt riiki ja viia sealt uuesti välja oma mööbel ja muud esemed, sealhulgas mootorsõidukid.

15. Väljaastumislepingu kolmanda osa XII jaotise ja XIII jaotise (artiklid 120 ja 121) kohaldamisel käsitatakse protokolli artikli 12 lõike 2 kohast liidu esindajate tegevust Ühendkuningriigis väljaastumislepingu kohase liidu tegevusena.

Artikkel 3

Kontaktpunktid

1. Ühendkuningriik esitab liidule hõlmatud meetmeid võtvate ametiasutuste ja nende rajatiste loetelu.

Ühendkuningriik määrab iga esimeses lõigus osutatud ametiasutuse jaoks kontaktpunkti ja annab liidule selle kontaktandmed.

2. Ühendkuningriik teeb liidule viivitamatult teatavaks kõik lõike 1 esimeses lõigus osutatud loetelu ning kontaktpunktide ja nende andmete muudatused.
3. Lõike 2 rakendamiseks määrab liit oma kontaktpunkti.

Artikkel 4

Teabe taotlemise kord

1. Selleks et liidu esindajal oleks protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevate õiguste kasutamisel piisavalt aega teavet analüüsida, peab Ühendkuningriigi esindaja või kontaktpunkt igale teabetaotlusele kiiresti vastama.
2. Kui Ühendkuningriigi ametiasutused leiavad, et teabetaotlus ei ole selge või asjakohane või taotletav teave on nii mahukas, et see muudaks taotluse täitmise ülemäära koormavaks, võivad nad paluda taotluse esitanud liidu esindajalt taotlust täpsustada või piirata.
3. Võttes nõuetekohaselt arvesse oma kohustusi vastavalt käesoleva otsuse artikli 2 lõikele 1, on protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi kasutavatel liidu esindajatel õigus tutvuda Ühendkuningriigi ametiasutuste valduses olevate dokumentidega, mis sisaldavad hõlmatud meetmete seisukohast asjakohast teavet, ning vajaduse korral neid kopeerida. Liit peab seda teavet artikli 2 lõike 4 kohaselt kaitsma.
4. Liidu esindajad võivad nõuda, et hõlmatud meetmeid võtvad Ühendkuningriigi ametiasutused esitaksid nende meetmete kohta asjakohast teavet.

Artikkel 5

Elektrooniline juurdepääs infosüsteemidele, andmebaasidele ja võrkudele

1. Liidu taotluse korral võimaldab Ühendkuningriik liidu esindajatele reaalajas pideva ja katkematu elektroonilise juurdepääsu 1. lisas loetletud Ühendkuningriigi võrkudes, infosüsteemides ja andmebaasides ning liidu süsteemide Ühendkuningriigi riiklikes moodulites (edaspidi „IT-süsteemid“) sisalduvale asjakohasele teabele ulatuses, mis võimaldab liidu esindajatel kasutada protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi. Liit tagab, et tema esindajad kaitsevad sellist teavet kooskõlas lõigetega 3 ja 4.
2. Liidu taotluse korral võimaldab Ühendkuningriik liidu esindajatele elektroonilise juurdepääsu ka 2. lisas osutatud IT-süsteemides sisalduvale asjakohasele teabele ulatuses, mis võimaldab liidu esindajatel kasutada protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi. Liit tagab, et tema esindajad kaitsevad sellist teavet kooskõlas lõigetega 3 ja 4.
3. Juurdepääsu, sealhulgas kaugjuurdepääsu saanud liidu esindajad järgivad iga asjaomase IT-süsteemi turva- ja muid kasutusnõudeid.
4. Liit tagab, et tema esindajad tohivad kasutada lõigetes 1 ja 2 osutatud teavet ainult protokolli artikli 12 lõikes 2 sätestatud õiguste kasutamiseks. Liit tagab, et tema esindajad avaldavad lõigete 1 ja 2 kohaselt saadud teavet ainult liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele ning Ühendkuningriigi ametiasutustele, välja arvatud juhul, kui neil on teabe avaldamiseks muudele isikutele Ühendkuningriigi tolliasutuse ja liidu pädeva institutsiooni, organi või asutuse luba. Ühendkuningriigi tolliasutused ei tohi teabe avaldamise luba andmata jätta, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.
5. Ühendkuningriik teatab liidule 1. ja 2. lisas loetletud IT-süsteemide olemasolus, ulatuses ja toimimises tehtavatest muudatustest aegsasti enne selliste muudatuste rakendamist.

*Artikkel 6***Kontrollimeetmete võtmise taotlemise kord**

1. Liidu esindajad võivad üksikjuhtudel taotleda suuliselt või kirjalikult kontrollimeetmete võtmist. Sellekohases taotluses esitatakse konkreetse kontrollimeetme vajalikkuse põhjused. Taotlus esitatakse tavaliselt asjaomase Ühendkuningriigi ametiasutuse kontaktisikule, kuid suulise taotluse võib esitada ka Ühendkuningriigi ametiasutuste esindajale.
2. Ühendkuningriigi ametiasutused võtavad taotletud kontrollimeetme kiiresti.
3. Kui Ühendkuningriigi ametiasutused leiavad, et liidu esindajate taotluse põhjused ei ole piisavad või selged, võivad Ühendkuningriigi ametiasutused paluda liidu esindajatelt neid põhjuseid täpsustada või üksikasjalikumalt selgitada.

Artikkel 7

Ühiskomitee vaatab käesoleva otsuse läbi hiljemalt [kolme] aasta möödumisel selle jõustumisest ja juhul, kui liit või Ühendkuningriik seda taotleb.

*Artikkel 8***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub 1. jaanuaril 2021.

....

Ühiskomitee nimel
kaaseesistujad

1. LISA

IT-süsteemid, mis sisaldavad protokolli artikli 5 lõike 3 esimeses lauses ning protokolli artikli 5 lõigetes 1 ja 2 osutatud liidu õigusaktide rakendamiseks vajalikku teavet

- Tollideklaratsioonide teenistus (CDS), sealhulgas riskiprofiilid ning teave kauba esitusviisi ja ajutise ladustamise kohta, kui see on kättesaadav
- Kaubaveokiliikluse teenistus (GVMS)
- Kaubatranspordi jälgimissüsteem, sealhulgas muul viisil kogutud teave seoses Ühendkuningriigi teadetega ekspordideklaratsioonide kohta
- Riiklik Põhja-Iirimaa impordikontrollisüsteem (ICS), sealhulgas riskiprofiilid
- Riiklik Põhja-Iirimaa uus arvutipõhine transiidisüsteem (NCTS)

Muud süsteemid, mida Ühendkuningriigi ametiasutused protokolli artikli 5 lõigete 2 ja 4 ning artikli 6 lõike 1 rakendamiseks kasutavad ning mis sisaldavad teavet lubade (liidu tolliseadustiku ja protokolli kohased load ja otsused) kohta.

2. LISA

Muud IT-süsteemid, mis sisaldavad hõlmatud meetmete võtmiseks vajalikku teavet

- Riiklik aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteem (EMCS)
 - Riiklik käibemaksuteabe vahetamise süsteem (VIES) ja muud otseselt asjassepuutuvad Ühendkuningriigi andmebaasid, et tutvuda Põhja-lirimaa ettevõtjate registreerimisandmetega ja Põhja-lirimaa ettevõtjate poolt Ühendkuningriigi maksuametile esitatud teabega, mis puudutab Põhja-lirimaal kaupade ELi-sisese soetamise tehinguid, mis kuuluvad maksustamisele ja mille Põhja-lirimaa ettevõtjad peavad deklareerima.
 - Riiklik (impordi) ühtne kontaktpunkt (IOSS ja OSS)
 - Riiklik käibemaksutagastus
-

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2020/2187,**22. detsember 2020,****Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses transpordiühenduse 2021. aasta eelarve vastuvõtmisega**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 ja artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit allkirjastas nõukogu otsuse (EL) 2017/1937 ⁽¹⁾ alusel transpordiühenduse asutamise lepingu (edaspidi „transpordiühenduse leping“). Transpordiühenduse leping kiideti liidu poolt heaks 4. märtsil 2019 nõukogu otsusega (EL) 2019/392 ⁽²⁾. See jõustus 1. mail 2019.
- (2) Transpordiühenduse lepingu artikli 35 kohaselt võtab transpordiühenduse piirkondlik juhtimiskomitee (edaspidi „juhtimiskomitee“) igal aastal vastu transpordiühenduse eelarve. Transpordiühenduse lepingu artikli 35 volitab juhtimiskomiteed vastu võtma otsuseid, milles täpsustatakse eelarve täitmise menetlust.
- (3) Juhtimiskomitee võtab 2020. aasta detsembris toimuval koosolekul vastu otsuse, milles käsitletakse transpordiühenduse 2021. aasta eelarvet, või kui kõnealusel koosolekul jäetakse see punkt käsitlemata, järgmisel koosolekul.
- (4) Transpordiühenduse 2021. aastaks kavandatud eelarve on vajalik transpordiühenduse organite nõuetekohaseks toimimiseks. Eelarve hõlmab personali-, reisi-, IT-seadmete ja tarkvarakulusid, samuti tegevuskulusid, näiteks uuringute, tehnilise abi ning konverentside ja koosolekute korraldamisega seonduvaid kulusid.
- (5) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel juhtimiskomitees võetav seisukoht, kuna selline otsus on transpordiühenduse alalise sekretariaadi toimimiseks vajalik ja sellel on liidu jaoks õiguslikud tagajärjed,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel võetav seisukoht transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses transpordiühenduse 2021. aasta eelarvega põhineb juhtimiskomitee otsuse eelnõul ⁽³⁾.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 22. detsember 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
M. ROTH

⁽¹⁾ Nõukogu 11. juuli 2017. aasta otsus (EL) 2017/1937 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (ELT L 278, 27.10.2017, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 4. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/392 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 71, 13.3.2019, lk 1).

⁽³⁾ Vt dokument ST 11356/20 veebilehel <http://register.consilium.europa.eu>.

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2020/2188,**22. detsember 2020,**

millega muudetakse ühismeedet 2008/851/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist operatsiooni Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 42 lõiget 4 ja artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 10. novembril 2008 vastu ühismeetme 2008/851/ÜVJP, ⁽¹⁾ millega luuakse ELi sõjaline operatsioon Atalanta.
- (2) 30. juulil 2018 muudeti nõukogu otsusega (ÜVJP) 2018/1083 ⁽²⁾ ühismeedet 2008/851/ÜVJP ning pikendati Atalanta kehtivust kuni 31. detsembrini 2020.
- (3) 20. detsembril 1988 allkirjastatud narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastases Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioonis on sätestatud, et konventsiooniosalised teevad võimalikult ulatuslikku koostööd, et takistada meritsi toimuvat salakaubavedu, kooskõlas rahvusvahelise mereõigusega.
- (4) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) Julgeolekunõukogu kinnitas oma 15. novembri 2019. aasta resolutsioonis 2498 (2019), et kõik riigid rakendavad Somaalias rahu ja stabiilsuse saavutamiseks relvade ja sõjavarustuse Somaaliasse tarnimise keeldu, mis algselt kehtestati ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 733 (1992) punktiga 5 ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1425 (2002) punktidega 1 ja 2.
- (5) Resolutsioonis 2498 (2019) mõistis ÜRO Julgeolekunõukogu ka hukka igasuguse puusõe ekspordi Somaaliast, millega rikuti puusõe ekspordi täielikku keeldu, ning kinnitas taas oma otsust keelustada Somaalia puusõe import ja eksport, nagu on sätestatud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2036 (2012) punktis 22 ja resolutsiooni 2182 (2014) punktides 11–21.
- (6) 4. detsembril 2019 kordas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 2500 (2019) oma üleskutset selleks võimelistele riikidele ja piirkondlikele organisatsioonidele osaleda piraatluse ja relvastatud röövimise vastases võitluses Somaalia rannikuvetes, kutsus kõiki riike üles tegema koostööd kõigi selliste tegude eest vastutavate või nendega seotud isikute uurimisel ja kohtu alla andmisel ning tunnustas piraatlusjuhtumite edukat kohtu alla andmist Seisellide poolt.
- (7) Resolutsioonis 2500 (2019) väljendas ÜRO Julgeolekunõukogu lisaks tõsist muret teadete pärast ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi kohta Somaalia majandusvööndis ning tunnistas, et ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata kalapüük võib aidata kaasa rannikukogukondade destabiliseerimisele.
- (8) 25. veebruaril 2020 saavutas täieliku operatiivsuutlikkuse operatsioon Agénor, mis on Euroopa juhitava Hormuzi väinas teostatava olukorrateadlikkust merel käsitleva algatuse (EMASOH) sõjaline komponent.

⁽¹⁾ Nõukogu 10. novembri 2008. aasta ühismeede 2008/851/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist operatsiooni Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks (ELT L 301, 12.11.2008, lk 33).

⁽²⁾ Nõukogu 30. juuli 2018. aasta otsus (ÜVJP) 2018/1083, millega muudetakse ühismeedet 2008/851/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist operatsiooni Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks (ELT L 194, 31.7.2018, lk 142).

- (9) ÜRO Julgeolekunõukogu uuendas 12. novembril 2020 oma resolutsiooniga 2551 (2020) volitusi, mis olid talle antud resolutsiooniga 2182 (2014), et tagada Somaalia suhtes kehtestatud relvaembargo ning Somaalia puusöe impordi ja ekspordi keelu range rakendamine, ning julgustas Atalantat suurendama oma panust piirkondlikku koostöösse, et reageerida ebaseaduslikele meretranspordivoogudele ning tõkestada igasugust seaduslike ja ebaseaduslike kaupadega kauplemist, mille abil võidakse rahastada terroristlikku tegevust Somaalias.
- (10) Atalanta 2020. aasta strateegilise läbivaatamise tulemusena jõuti järeldusele, et operatsiooni volitusi tuleks pikendada kuni 31. detsembrini 2022 ning neid tuleks muuta, et lisada teisene täitevvolitusega ülesanne jälgida narkootiliste ainete salakaubavedu, ebaseaduslikku relvakaubandust, ebaseaduslikku, teatamata ja reguleerimata kalapüüki ning ebaseaduslikku puusöega kauplemist Somaalia ranniku lähedal.
- (11) Atalanta 2020. aasta strateegilise läbivaatamise tulemusena jõuti ka järeldusele, et Atalanta volitustesse tuleks lisada teised täitevvolitusega ülesanded narkootiliste ainete ja relvade ebaseadusliku kaubanduse vastu võitlemiseks, kui need on kohaldatava õigusraamistiku kohaselt kindlaks määratud. Poliitika- ja julgeolekukomitee leppis 1. detsembril 2020 kokku, et Atalanta hakkab täitma neid ülesandeid ning vajalik kord määratakse kindlaks operatsiooni planeerimisdokumentides.
- (12) Ühismeedet 2008/851/ÜVJP tuleks vastavalt muuta.
- (13) Kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artikliga 5 ei osale Taani liidu kaitsepoliitilise tähendusega otsuste ja meetmete väljatöötamises ning rakendamises. Taani ei osale käesoleva otsuse rakendamises ning seega ei osale ta operatsiooni Atalanta rahastamises,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühismeedet 2008/851/ÜVJP muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 1 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Lisaks on Atalanta teiseks täitevvolitusega ülesandeks aidata rakendada Somaalia suhtes kehtestatud ÜRO relvaembargot kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2182 (2014) ning võidelda narkootiliste ainete salakaubaveo vastu Somaalia ranniku lähedal ÜRO mereõiguse konventsiooni ning ÜRO 20. detsembri 1988. aasta narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastase konventsiooni kontekstis.

4. Samuti on Atalanta teiseks täitevvolitusega ülesandeks jälgida narkootiliste ainete salakaubavedu, ebaseaduslikku relvakaubandust, ebaseaduslikku, teatamata ja reguleerimata kalapüüki ning ebaseaduslikku puusöega kauplemist Somaalia ranniku lähedal kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega 2498 (2019) ja 2500 (2019) ning ÜRO 20. detsembri 1988. aasta narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastase konventsiooniga.

5. Atalanta võib täitevvolitusega teise ülesandena toetada vahendite ja võimetega ning taotluse korral ELi integreeritud lähenemisviisi Somaalia suhtes ja rahvusvahelise üldsuse asjaomaseid meetmeid, aidates seeläbi tegeleda piraatluse ja selle võrgustiku algpõhjustega.

6. ELi sõjaline staap toetab Atalantat, tehes kindlaks ohud ja viies läbi eelplaanimise otsustavate tegurite suhtes, mis võivad operatsiooni mõjutada, eesmärgiga hoida poliitika- ja julgeolekukomiteed nende ohtude ja teguritega kursis.“

- 2) Artikli 2 pealkiri asendatakse järgmisega: „Piraatluse ja relvastatud röövimise vastu võitlemine Somaalia ranniku lähedal ning ohustatud laevade kaitsmine“.

- 3) Lisatakse järgmine artikkel, mille sõnastus on identne käesoleva otsusega välja jäetud ühismeetme 2008/851/ÜVJP artikliga 12:

„Artikkel 2a

Vahistatud ja kinni peetud isikute üleandmine kohtuvõimu teostamiseks

1. Somaalia poolt liikmesriikidele või kolmandatele riikidele antud loa alusel teostada oma jurisdiktsiooni ning lähtudes samal ajal ka ÜRO mereõiguse konventsiooni artiklist 105, antakse isikud, keda kahtlustatakse selles, et nad kavatsesid toime panna, panevad toime või on toime pannud ÜRO mereõiguse konventsiooni artiklites 101 ja 103 osutatud piraatlusjuhtumi või relvastatud röövimise Somaalia territoriaal- või sisevetes või avamerel, kes on kohtuvõimu teostamiseks vahistatud või kinni peetud, ning nende tegude toimepanemiseks kasutatud vahendid üle

— selle operatsioonil osaleva liikmesriigi või kolmanda riigi pädevatele asutustele, kelle lipu all isikud kinni pidanud laev sõidab, või

— kui see riik ei saa või ei taha oma jurisdiktsiooni teostada, mõnele teisele liikmesriigile või kolmandale riigile, kes on avaldanud soovi teostada oma jurisdiktsiooni nende isikute ja vahendite suhtes.

2. Isikud, keda kahtlustatakse selles, et nad kavatsesid toime panna, panevad toime või on toime pannud ÜRO mereõiguse konventsiooni artiklites 101 ja 103 osutatud piraatlusjuhtumi või relvastatud röövimise, ning kelle Atalanta on kohtuvõimu teostamiseks vahistanud või kinni pidanud piirkonna teiste riikide territoriaalvetes, sisevetes või arhipelaagivetes, tegutsedes seejuures kõnealuste riikide nõusolekul, ning nende tegude toimepanemiseks kasutatud vahendid võidakse üle anda asjaomase riigi pädevatele asutustele või asjaomase riigi nõusolekul teise riigi pädevatele asutustele.

3. Mitte ühtki lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikut ei tohi anda üle mõnele kolmandale riigile, kui üleandmise tingimustes ei ole kolmanda riigiga vastavalt kohaldatavale rahvusvahelisele õigusele, eelkõige inimõigustealasele rahvusvahelisele õigusele, kokku lepitud, et tagada eelkõige see, et kedagi ei mõistetakse surma, piinatakse või koheldaks muul moel julmalt, ebainimlikult või inimväärikust alandavalt.“

- 4) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 2b

Panustamine Somaalia suhtes kehtestatud ÜRO relvaembargo rakendamisse ja võitlusele narkootiliste ainete salakaubaveo vastu Somaalia ranniku lähedal

1. Selleks et aidata rakendada Somaalia suhtes kehtestatud ÜRO relvaembargot kooskõlas asjakohaste ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega, eelkõige ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2182 (2014), kontrollib Atalanta vastavalt planeerimisdokumentides kindlaks määratud kokkulepitud operatsioonipiirkonnas Somaalia ranniku lähedal avamerel Somaaliasse suunduvaid ja sealt saabuvaid laevu, kui on mõistlik alus arvata, et need laevad veavad Somaaliasse otse või kaudselt relvi või sõjavarustust, rikkudes Somaalia suhtes kehtestatud relvaembargot, või et nad veavad relvi või sõjavarustust isikutele või üksustele, kelle ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 751 (1992) ja 1907 (2009) alusel loodud komitee on loetellu kandnud. Atalanta konfiskeerib sellised esemed, registreerib need ja kõrvaldab need ning võib suunata sellised laevad ja nende meeskonnad kõnealuse kõrvaldamise hõlbustamiseks sobivasse sadamasse kooskõlas asjakohaste ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega, sealhulgas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2182 (2014) ja operatsiooni plaanis kindlaks määratud korraga.

2. Selleks et aidata kaasa narkootiliste ainete salakaubaveo vastasele võitlusele Somaalia ranniku lähedal, tegutseb Atalanta vastavalt korrale ning kokku lepitud operatsioonipiirkonnas Somaalia ranniku lähedal avamerel, nagu on kindlaks määratud planeerimisdokumentides:

- a) kui on mõistlik alus arvata, et mingi riigi lipu all sõitvaid laevu kasutatakse narkootiliste ainete salakaubaveoks, läheb Atalanta, kui lipuriik on selleks sõnaselge loa andnud, asjaomase laeva pardale, otsib narkootilisi aineid, ja kui leitakse tõendeid salakaubaveo kohta, võtab asjakohased meetmed asjaomase laeva ja pardal oleva lasti suhtes. Narkootiliste ainete salakaubaveos osalevate isikute vahistamise, kinnipidamise, kolmandale riigile üleandmise ja kohtu alla andmise võib huvitatud liikmesriik ette võtta oma riigisisese õiguse alusel;

b) riikkondsuseta laevade suhtes võtab Atalanta meetmeid, mis hõlmavad pardaleminekut ja läbiotsimist, kooskõlas sekkuva laeva suhtes kohaldatava riigisisese õigusega ja rahvusvahelise õigusega, üksnes nende liikmesriikide poolt kättesaadavaks tehtud varade kasutamise kaudu, kes on teatanud, et on võimalised selliseid meetmeid võtma. Huvitatud liikmesriigid võivad oma riigisisese õiguse alusel võtta täiendavaid meetmeid, nagu uimastite arestimine ja asjaomase laeva kõrvaesuunamine, samuti vahistamine, kinnipidamine, üleandmine kolmandale riigile ning narkootiliste ainete salakaubaveoga seotud isikute kohtu alla andmine.

3. Kui tegevusplaan koos vajalike korraldustega on heaks kiidetud, aktiveerib poliitika- ja julgeolekukomitee teisesed täitevvolitusega ülesanded, kui ELi operatsiooni ülem teatab, et Atalantal on nende ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid, ning ÜRO relvaembargo puhul, kui Euroopa välisteenistus teatab, et ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2182 (2014) punkti 15 kohaselt nõutavad teated on edastatud.

4. Tõendeid, mis on leitud seoses Somaalia suhtes kehtestatud relvaembargo alusel keelatud esemete veoga või narkootiliste ainete veoga, eelkõige lõigete 1 ja 2 kohaselt tehtud kontrollide käigus, võib seoses relvade veoga säilitada Atalanta ning seoses narkootiliste ainete veoga seda teha sooviv ja selleks võimaline liikmesriik. Kooskõlas kohaldatava õigusega võib eelkõige koguda ja säilitada selliseid relvade või narkootiliste ainete veos osalevate isikute isikuandmeid, mis võivad aidata nende isikut tuvastada, sealhulgas sõrmejäljed ja järgnevalt loetletud andmed: perekonnanimi, sünninimi, eesnimed ja kõik varjunimed või oletatavad nimed; sünniaeg ja -koht, kodakondsus, sugu, elukoht, elukutse ja asukoht; juhiloa, identifitseerimisdokumendid ja passiandmed, kuid mitte muid isikuandmeid. Selliseid andmeid, samuti selliste isikute kasutatavate laevade ja seadmetega seotud andmeid ning käesoleva artikli kohaste ülesannete täitmisel saadud asjakohast teavet võib edastada liikmesriikide asjaomastele õiguskaitseasutustele. Sellist teavet võib Atalanta edastada ka seoses relvade veoga ja huvitatud liikmesriigid seoses narkootiliste ainete veoga sellistele kolmandatele riikidele, kes soovivad teostada oma jurisdiktsiooni kõnealuste isikute ja vara suhtes, ning pädevatele liidu asutustele kooskõlas kohaldatava õigusega.

5. Et hõlbustada liikmesriigi poolt selliste isikute üleandmist, kes on tema riigisisese õiguse alusel vahistatud ja kinni peetud osalemise eest Somaalia suhtes kehtestatud ÜRO relvaembargo rikkumises või Somaalia ranniku lähedal toimivas narkootiliste ainete salakaubaveos, eesmärgiga anda sellised isikud kohtu alla, võib nõukogu poolt igal üksikjuhul eraldi antud volituse alusel sõlmida kolmandate riikidega kokkuleppeid. Kõnealused kokkulepped sisaldavad tingimusi selliste isikute üleandmiseks kooskõlas asjakohase rahvusvahelise õigusega, eelkõige inimõigustealase rahvusvahelise õigusega, tagamaks eelkõige, et asjaomaseid isikuid ei mõistetakse surma, piinatakse ega koheldaks muul moel julmalt, ebainimlikult või inimväärikust alandavalt.“

5) Artiklisse 8 lisatakse järgmised lõigud:

„Atalanta teeb tihedat koostööd Somaalia julgeolekujõudude väljaõppe toetamiseks läbi viidava Euroopa Liidu sõjalise missiooniga (EUTM Somalia) ja Somaalias läbi viidava Euroopa Liidu võimete tugevdamise missiooniga (EUCAP Somalia). Ta toetab oma vahendite ja võimete piires asjaomaseid ELi programme.

Atalanta arendab vahendite ja võimete piires erikoostööd operatsiooniga Agénor.“

6) Artiklisse 9 lisatakse järgmine lõige:

„3. Atalanta toetab vahendite ja võimete piires, eelkõige suutlikkuse suurendamise ja teabevahetuse kaudu, Madagaskaril asuvat piirkondlikku merenduse teabeühenduskeskust (RMIFC) ja Seišellidel asuvat piirkondliku tegevuse koordineerimise keskust (ROCC).“

7) Artikkel 12 jäetakse välja.

8) Artiklisse 14 lisatakse järgmine lõige:

„7. ELi sõjalise operatsiooni ühiste kulude lähtesumma ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2022 on 9 930 000 eurot. Nõukogu otsuse (ÜVJP) 2015/528 artikli 25 lõikes 1 osutatud lähtesumma protsent on 0 %.“

9) Artikli 15 lõiked 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

„4. Atalantale antakse luba jagada Somaalia küsimusi käsitleva ekspertide rühma, ÜRO narkootikumide ja kuritegevuse büroo, CMFi, RMIFC ja ROCCiga teavet, välja arvatud isikuandmeid, mis on kogutud ebaseadusliku tegevuse kohta operatsioonide käigus.

5. Atalantal lubatakse avaldada kooskõlas artikli 2 punktiga h Interpolile ja kooskõlas artikli 2 punktiga i Europolile teavet, mis on operatsioonide käigus kogutud muu ebaseadusliku tegevuse kui piraatluse kohta.“

10) Artikli 16 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. ELi sõjaline operatsioon lõpeb 31. detsembril 2022.“

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 22. detsember 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
M. ROTH

PARANDUSED

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1672 (mis käsitleb liitu toodava või liidust välja viidava sularaha kontrolli ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1889/2005) parandus

(Euroopa Liidu Teataja L 284, 12. november 2018)

Leheküljel 18 artikli 19 lõike 1 esimeses lõigus

asendatakse „1. 3. detsembriks 2021 ja seejärel iga viie aasta järel ...“

järgmisega: „1. 3. juuniks 2024 ja seejärel iga viie aasta järel ...“.

Nõukogu 21. septembri 2020. aasta otsuse (ÜVJP) 2020/1312 (millega muudetakse otsust 2013/798/ÜVJP Kesk-Aafrika Vabariigi vastu suunatud piiravate meetmete kohta) parandus

(Euroopa Liidu Teataja L 308, 22. september 2020)

Leheküljel 3 artiklis 1

asendatakse

„h) artikli 2 lõike 1 punktis g loetlemata relvade ja muu nendega seotud surmava varustuse müümise, tarnimise või ekspordi ning nendega seotud abi andmise suhtes Kesk-Aafrika Vabariigi julgeolekujõududele, sealhulgas riigi tsiviilõiguskaitse institutsioonidele, kui sellised relvad ja varustus on ette nähtud üksnes Kesk-Aafrika Vabariigi julgeolekusektori reformi protsessi toetamiseks või selle raames kasutamiseks, vastavalt komitee eelnevale heakskiidule, või“.

järgmisega:

„h) artikli 2 lõike 1 punktis g loetlemata relvade ja muu nendega seotud surmava varustuse müümise, tarnimise, üleandmise või ekspordi ning nendega seotud abi andmise suhtes Kesk-Aafrika Vabariigi julgeolekujõududele, sealhulgas riigi tsiviilõiguskaitse institutsioonidele, kui sellised relvad ja varustus on ette nähtud üksnes Kesk-Aafrika Vabariigi julgeolekusektori reformi protsessi toetamiseks või selle raames kasutamiseks, vastavalt komitee eelnevale heakskiidule, või“.

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)